Palatul Cultural
Arad

Anul II. No. 21. 16 PAGINI 3 LEI Duminecă 26 Mai 1935

GAZETA ANTIREVIZIONISTĂ

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
ARAD, STR. NICU FILIPESCU 30.

Organ săptămânal de documentare
Redactor şi proprietar: ISAIA TOLAN

ABONAMENTE: Pe un an 130 lei, pe 6 luni 70 lei.
Autorităţi, instituţiuni, întreprinderi 500 lei.
Autorităţi şi instituţiuni săteşti 200 lei.

STELIAN POPESCU

t tocmai doi ani de atunci. lamentul dela Londra, se ta cunoscuta propunere , semnată de 168 deputaţi i, prin care se insista pe guvernul britanic, să ducă ţa Societăţii Naţiunilor ma revizuirii hotarelor r succesoare. La Roma nsat ideea „pactului celor ", care în definitiv însemna u statele succesoare aceeaş ţare, căci între scopurile revedea modificarea arti- i 19 din pactul Societăţii nilor.

uaţia internaţională nu ici decum favorabilă. Ge- nostru ministru de ex- , d. Titulescu, depunea ări supraomeneşti pentru ndrepta.

ţară lumea părea că nici nueşte pericolul ce ne ame- Opinia publică romă- ă era preocupată de mă- şi sterile certuri politice, mp ce uraganul se apropia os...

această situaţie, de o gra- e excepţională, s'a ridicat , care a scuturat ţara din smul ei, trezindu-o la sim- realităţii şi datoriei.

tr'un moment care putea să piatră de hotar în istoria , d. Steilan Popescu, direc- l ziarului „Universul", a at apelul lui pentru înte- erea „Ligii Antirevizioniste âne".

raţi Români! Nori grei de tună se apropie spre ţara stră! Duşmanul lucrează ă încetare, ne subminează în are zi şi noi nu vedem, nu zim şi nu ne apărăm glia! nă când această nepăsare? de ne va duce ea?

Fraţi Români! In ţară noi nu ntem stăpâni. Ne sbatem în pte fără rost între fraţi şi nu dem că între timp alţii se în- ăpânesc pe avutul nostru şi scumpa noastră ţară devine prada străinilor!

Fraţi Români! Lăsaţi neînţelegerile, uniţi-vă forţele, daţi ţării totul din sufletul vostru generos şi entuziast, adunaţi-vă în jurul steagului tricolor al Ligii Antirevizioniste Române şi strigaţi duşmanilor: „Nici o brazdă.!"

Ţara care de 15 ani se sbătea în spasmele luptei politice dintre fraţi, care începuse a nu mai crede în nimic şi a nu mai avea idealuri, s'a trezit ca prin farmec la acest strigăt de alarmă.

Sute de întruniri au purtat în toate colţurile ţării cuvântul lui Stelian Popescu şi locul amorţelii, al neîncrederei şi al neînţelegerilor a fost luat de un spirit nou, care în scurtă vreme a făcut minuni.

In aceste împrejurări a luat fiinţă „Liga Antirevizionistă Română, care acum îşi ţine prima adunare generală la Bucureşti.

A face un bilanţ al activităţii ei, activitate atât de scurtă, ar fi pretenţios şi foarte greu. Cu toate acestea, Liga Antirevizionistă Română, presidată de d. Stelian Popescu, poate privi cu fruntea senină în faţa opiniei publice a ţării, căci ea şi-a făcut datoria cu prisosinţă.

D. Stelian Popescu
preşedintele Ligii Antirevizioniste Române
directorul ziarului „Universul"

Astăzi, când ea vine să facă o dare de seamă despre realizările sale, gândul nostru cel dintâi se îndreaptă spre sufletul, animatorul şi organizatorul ei: Stelian Popescu.

Sufletul său larg, entuziast şi românesc a îmbrăţişat cu aceeaş dragoste pe toţi românii de pretutindeni. Indemnul şi exemplul său a pus capăt neînţelegerilor, cari mai înainte păreau de neînlăturat. Spiritele pornite pe vrajbă s'au întâlnit sub autoritatea sa la muncă românească solidară şi constructivă. Oameni, cari mai înainte se ocoleau, şi-au dat mâna în cadrele Ligii Antirevizioniste Române, urmărind aceleaş idealuri.

Marea sa autoritate a întrunit în această asociaţie patriotică pe cei mai de frunte fii ai acestei ţări, alături de cei mai umili, dela ţăranul simplu până la înalţii ierarhi pe toţi bunii patrioţi din Basarabia, Bucovina, vechiul Regat ca şi din Transilvania.

Azi după doi ani de zile situaţia internă şi externă a României este fundamental schimbată.

In ţară locul neîncrederei pesimiste a fost luat de elanul creator, plin de încredere şi de optimism, iar locul discordiei, de o tendinţă puternică spre o solidaritate naţională binefăcătoare.

In străinătate norii ameniţători s'au destrămat şi furtuna ce se întrezărea, a luat alte căi, ocolind ţara Românească. Cerul începe a se însenina şi chiar dacă furtuni noui s'ar abate spre noi, de acum le vom infrunta mai uşor, căci vom fi pregătiţi pentru vreme bună ca şi pentru vijelie.

Nu exagerăm, dar dacă suntem acolo unde ne găsim azi, Liga Antirevizionistă Română şi preşedintele ei d. Stelian Popescu îşi au rolul lor de cea mai mare importanţă.

Totuşi nu a fost uşor să ajungem aci. Neîncrezătorii au fost scuturaţi din marasmul lor prin încrederea fanatică a lui Stelian Popescu în viitorul neamului. Pesimiştii au fost vindecaţi prin optimismul său sănătos. Obosiţii au fost încurajaţi prin marea sa putere de muncă, iar sufletele mici şi cei fără de iubire de ţară au fost înlăturaţi din drum prin energia sa cunoscută.

In timp ce în ţară a continuat această activitate de ridicare morală, d. Stelian Popescu a găsit timpul şi posibilitatea de a purta drapelul Ligii Antirevizioniste Române şi peste hotare, în Italia dlui Mussolini, adversarul de acum doi ani al Micei Inţelegeri şi prietenul ei de azi, ca şi Franţa, unde propaganda ungureasacă face zilnic cu mari jertfe, cele mai mari sforţări pentru a crea o opinie publică favorabilă tezei revizioniste, şi evident duşmănoasă României.

Timp de doi ani preşedintele Ligii Antirevizioniste Române a fost nu numai animatorul şi organizatorul ei neobosit, dar şi ambasadorul ei în străinătate, alături de reprezentantul ţării noastre, unul din cei mai mari fii ai României, Nicolae Titulescu. A fost propagandistul ei neobosit prin viu grai, prin lucrări de propagandă în limba română şi limbi străine, ca şi prin coloanele ziarului „Universul", larg deschise totdeauna oricărei probleme naţionale.

Cine ar fi crezut acum doi ani, că la noi ar fi fost posibilă o mişcare de masse atât de impunătoare, ca aceea a Ligii Antirevizioniste Române? Cine ar fi crezut că naţiunea aceasta poate fi scuturată din amorţeala ei şi în jurul ideei naţionale în timp atât de scurt se vor grupa sute de mii şi milioane de Români?

Şi totuşi minunea aceasta s'a săvârşit. Ea se datoreşte în primul rând dlui Stelian Popescu, sufletul Ligii Antirevizioniste Române, căruia organizaţiile din Transilvania ale Ligii prin aceste rânduri îi aduc un omagiu călduros de admiraţie şi recunoştinţă odată cu promisiunea solemnă de a-l urma înainte, mereu înainte.

Dr. AUREL GOCIMAN

In legătură cu marele proces dela Osiek al budapestanilor dela „Naschitz" şi „Lomaş"

— De ce nu se cercetează cazul averilor din Săcuime ale soc. „Lomaş" cari trebuiau să revină în baza tratatului de pace statului român? —

Pe vremuri, acum vreo zece ani, s'a rostit in parlamentul nostru o energică şi documentată interpelare, a luptătorului naţional dr. Dumitru Lascu, in contra înconştienţei cu care sunt lăsaţi să devasteze pădurile Ardealului românesc agenţii Budapestei, puşi dinadins să secătuiască o avere naţională dintre cele mai mari a României, s'aducă pe capul ţării calamitatea inundaţiilor anuale, şi să furnizeze Ungariei material lemnos pentru lucrări cari privesc – precum a arătat interpelatorul – planurile militare ale iredentei.

Ca de obicei, interpelarea aceasta a rămas fără ecou.

Au trecut ani, ani mulţi, şi intr'o bună zi ne-am pomenit apoi că buba sparge singură. Ne-am pomenit cu o afacere „Lomaş", a unor budapestani ce figurează la noi sub această firmă forestieră, prinşi in regulă cu frustrări de fisc de sute de milioane, cu falsuri in acte publice, cu mituiri, şi pedepsiţi pentru frustrările de fisc cu o amendă de 300 de milioane, redusă pe urmă la 10 milioane şi calificată „restanţă de impozit".

La noi şi 'n Jugoslavia.

Cetitorii cunosc de ajuns chestia, şi din cele ce s'au arătat mai anii trecuţi, când era la ordinea zilei afacerea „Lomaş", şi din cele ce am arătat in ultimele numere ale „Gazetei Antirevizioniste" in legătură cu procesul ce se desbate acum la Osiek, in Jugoslavia, al marilor fraude asemănătoare celor dela noi, cu cari au dăunat statul iugoslav aceiaşi budapestani ai lui „Lomaş", botezaţi acolo de circumstanţă „Naschitz".

In Jugoslavia, precum s'a văvut, nu numai că s'au arestat toţi conducătorii şi funcţionarii vinovaţi ai lui „Naschitz", dar s'au pus pe banca acuzării şi toţi grangurii – în frunte cu un fost ministru – cari se făcuseră pentru mită unelte ale societăţii forestiere budapestane în contra fiscului iugoslav şi 'n contra legii de reformă agrară jugoslavă.

La noi, dovedită cu 'nşelări de fisc de sute de milioane, cu fraude sistematice săvârşite 'n dauna căilor ferate, cu falsificări de bilanţuri, cu mituiri, societatea forestieră a celor-raşi jupâni budapestani cari stau acum pe banca acuzării la Osiek, a scăpat de orice proces penal, pentrucă s'a găsit cineva să schimbe calificările procurorului numind isprava societăţii „Lomaş" simplă contravenţie fiscală, şi fiindcă recursul la Casaţie in contra acestei schimbări a calificării acuzaţiei a ajuns din intâmplare tardiv. Şi atâta n'a fost deajuns. Precum am spus, „contravenţia fiscală" a dispărut şi ea; amenda, calificată in in cele din urmă „restanţă de impozit", s'a redus dela 300 de milioane la 10 milioane – după ce organele ministerului de finanţe constataseră oficial frustrările de fisc şi fraudele.

Cealaltă acuzaţie ce s'a adus budapestanilor dela „Lomaş", că şi-au însuşit averi de zeci şi zeci de milioane ce trebuiau să revină 'n baza tratatului de pace statului român, n'a fost nici măcar luată 'n cercetare!

Aşa se 'ntâmplă la noi când uneltele Budapestei dăunează la sânge ţara românească.

De aceea sentinţa ce va fi să se dea in procesul dela Osiek al firmei sub care se ascund in Jugoslavia aceiaşi budapestani cari au săvârşit la noi cele arătate mai sus, va fi nu numai o satisfacţie pentru opinia publică jugoslavă, ci va fi totodată o mare satisfacţie şi pentru opinia publică românească, adânc revoltată de cele ce le-a văzut in legătură cu ches- „Lomaş".

Ca să dăm această satisfacţie opiniei publice româneşti, am urmărit in numerele noastre trecute procesul dela Osiek după ştirile ce le dedea presa budapestană, adăugând săptămâna trecută la relatările ungureşti o relatare a agenţiei „Rador". Crezusem în naivitatea noastră că vom fi mereu ţinuţi la curent cu desbaterile procesului. *Agenţia Rador n'a mai dat insă niciun comunicat, după cel dela 10 Mai prin care anunţa inceputul procesului, iar ziarele budapestane au amuţit şi ele cu desăvârşire din aceeaşi zi de 10 Mai. Se inţelege: un asemenea proces, in care figurează pe banca acuzării toţi reprezentanţii din Jugoslavia ai bandei budapestane, nu poate fi lăsat să răzbată in presă!*

Averile dela Gălăuţaş ale fostei armate maghiare

Precum s'a văzut din ultimele noastre reproduceri după ziarele budapestane, sora din Iugoslavia a societăţii „Lomaş", faimoasa „Naschitz", e invitată intre altele că a pus mâna prin contracte false de cumpărare pe terenuri ce cădeau sub legea exproprierii, uzurpând astfel averi uriaşe cari nu-i aparţineau.

La noi de-asemenea s'au uzurpat de către cei dela „Lomaş" averi de 80–100 de milioane, cari trebuiau să revină 'n baza tratatului de pace statului român.

Invinuirea aceasta gravă li s'a adus budapestanilor dela „Lomaş" printr'o sesizare din 1919, rămasă până astăzi baltă, a unui consiliu de răsboiu, şi a fost repetată de denunţul prin care acum patru ani se daseră 'n vileag frustrările de fisc, mituirile, falsificările de bilanţuri şi celelalte fărădelegi, dovedite apoi toate, ale societăţii forestiere budapestane. In chip surprinzător, deşi s'a făcut denunţ in regulă in contra uzurpării, deşi celelalte acuzaţii se dovediseră toate. deşi d. general Alex. Vlad făcuse o interpelare in parlament, chestia n'a avut nicio urmare. Se vede că ţara românească este prea bogată şi că-şi poate permite mărinimii cari ating în folosul budapestanilor tratatul de pace, dacă nu vrea să-şi valorifice drepturile ce i le-a dat tratatul!

Uzurparea cu pricina e tot ce se poate mai calificat. Pe scurt, e vorba despre următorul fapt:

Budapestanii dela Lomaş aveau până la 1916 in Săcuime nişte instalaţii primitive pentru exploatări de păduri. La 1916, intrând armata românească in Ardeal, instalaţiile au fost distruse de armata maghiară, ca să nu cadă pe mâni româneşti. Peste scurtă vreme apoi, după ce a revenit armata ungurească, toată intreprinderea din Săcuime a jupânilor dela Lomaş a fost luată 'n mâna sa de armata maghiară, şi folosită pentru necesităţile operaţiilor militare 'n contra României. Noua intreprindere, a armatei, nu s'a mulţumit să refacă instalaţiile, ci a făcut instalaţii noi, în măsură să poată face faţă marilor nevoi ale operaţiilor de pe front. Armata maghiară, care a pus stăpânire pe intreprindere, a făcut acolo o serie intreagă de instalaţii ce nu erau inainte (uzină electrică, ferestraie, etc., etc.). Erau deci ale ei, ale armatei statului maghiar, şi ca creaţie, şi ca scop. *După retragerea trupelor maghiare (1918), şi apoi după intrarea in vigoare a tratatului de pace care transmite bunurile statului maghiar statului român, averile acestea trebuiau să treacă in proprietatea statului nostru. Jupânii dela Budapesta cari pândeau prin apropiere desfăşurarea evenimentelor istorice, s'au instalat insă fără intrebarea nimănui in întreprindarea militară părăsită de armata maghiară, şi acolo s şi astăzi," iar statul român nici gând n'are să-i intrebe cu ce drept au usurpat averile ce i reveneau in virtutea tratatului de pace, şi cine sunt – în definitiv – după ce prin denunţurile prin cari a fost dată acum patru ani în vileag afacerea „Lomaş", se arătase că-s societate fictivă, cu acţionari fictivi.*

Până acuma, 16 ani şi jumătate, fărădelegea a putut dăinui fără să fie măcar cercetată.

Să nădăjduim însă că procesul dela Osiek ne va deschide şi nouă capul, ca să nu mai admitem agenţilor Budapestei revizuiri de felul acesta ale tratatului de pace

Numărul de faţă al „Gazetei Antirevizion apărut în 16 pagini în loc de opt, închinat a generale a Ligii Antirevizioniste care se ţine 26 Mai, la Bucureşti.

Ne-au onorat cu colaborarea domniilor lor măr însemnat de capi ai mişcării antirevizio fruntaşi ai vieţii intelectuale româneşti, cărora ţumim şi pe-această cale pentru cinstea deose au făcut o „Gazetei Antirevizioniste".

Atacuri ungureşti incalificabile dresa memoriei lui Horea şi populaţiei moţeşti

In ziarul „Nemzeti Ujság" dela Budapesta a apărut la 28 Aprilie un articol pe cât de mare, pe atât de injurios la adresa poporului românesc.

Faptul este oarecum obişnuit, numai cât trebuie să relevăm, că articolul a fost scris la Bucureşti, nu ştiu de corespondentul de acolo al ziarului, ori de vreun redactor călător al gazetei menţionate.

Ziarul se ocupă cu expoziţia lui Horea, deschisă la Academia Română sub îngrijirea dlui Octavian Beu.

Ceea ce a surprins pe ungurii este faptul că în România este pe cale de a lua fiinţă un cult al lui Horea. Ori, pentru unguri acest lucru constituie un adevărat sacrilej, pentrucă ei n'au prezentat pe capii revoluţiei româneşti din 1784 decât ca pe un fel de bandiţi floroşi.

Dupăce caută s'arate, că românii s'ar fi introdus în Transilvania cu incetul, în cursul evului mediu, ziaristul maghiar constată, că regiunea „pur maghiară" a „Retyezát"-ului a fost astfel românizată printr'un proces de infiltraţiune. (Nu are nici-un rost să insistăm asupra teoriilor fără căpătâi ale ziarului maghiar şi nu le dăm nici măcar atâta importanţă, ca să incercăm a le combate, căci se desmint singure, prin propria lor prostie).

Aşa a luat fiinţă, după bietul gazetar maghiar dela Budapesta, populaţia moţilor. „Moţii aceştia — scrie acelaşi ziar unguresc, — sunt o naţie de bandiţi şi jefuitori prin excelenţă". O 'naţiune care a trăit în continuă revoltă, cu reacţiunea instinctivă a banditului impotriva legii, a şi a ori-cărei înfrânări.

Caracterizarea aceasta pulaţiei moţeşti ziarul o face pentru ca s'arate, voluţia lui Horea nu era luţie naţională, ci pur şi rebelliunea „banditilor de eari nu aveau nici-o rev nu aveau de ce să se pl erau pur şi simplu mâna stinctul lor criminal.

Ziarul unguresc relevă o furie nestăpânită, că lui Horea dela Bucureşti bue la cultul lui Hore e pe cale a lua fiinţă în nia, şi adaugă, că acest sigur, nu va servi nici istoric, nici ideea păcii popoare.

Ce să mai zicem de popor, care este alimenta proză otrăvită în acest autoritate mai pot avea guri de a mai vorbi de cea dintre popoare, când mână cu atâta ură nes şi cu atâta lipsă de resp tru adevăr şi de bun mânţa otrăvită a urii fa ceea ce este românesc i tiv noi trebue să ne păst tul eroilor, ca orice po lume. De ce inverşunea acest lucru în aşa fel pe incât sunt în stare de atacuri faribunde?

Aceste atacuri servesc mult pacea intre popoare cultul eroilor liniştit şi fă duşmănie la adresa nimă

De sigur, atacurile aces site de cel mai elementa simţ, la adresa eroilor no ţionali şi a populaţiei nu pot avea decât un sin zultat, de a îndepărta mult cele două popoare, părea că sunt menite a r într'o duşmănie veşnică.

Adunarea generală a Comitetului pentru Transilva al Ligii Antirevizioniste

Domineca trecută, în vederea adunării generale ce-o ţine azi la Bucureşti Liga Antirevizionistă, s'a ţinut în sala festivă a primăriei din Cluj adunarea generală a comitetului regional din Transilvania al Ligii, prezidând-o în prezenţa P. S. Sale Episcopului Nicolae Ivan şi-a aproape tuturor membrilor comitetului D. prof. univ. Ioan Lupaş, preşedintele comitetului regional.

D. prof. dr. *Ioan Lupaş* a omagiat pe P. S. Sa Episcopul Nicolae, cu prilejul împlinirii a 80 de ani de viaţă. apoi a arătat uneltiriile ungureşti cari au impus protestarea românească 'n contra revizionismului.

P. S. Sa Episcopul Nicolae a mulţumit pentru manifestaţia de simpatie, şi a elogiat activitatea d-lui Stelian Popescu, a d-lui prof. Lupaş şi a comitetelor Ligii.

D. I. Agârbiceanu a adus Ligii salutul P. S. Sale Episcopului Iuliu Hossu, iar P. S. Sa vicarul *Breban* pe al P. S. Sale Episcopului Alexandru Rusu din Baia-Mare.

D. Dr. Aurel Gociman, secretarul general al comitetului regional, a cetit darea de seamă a activităţii de până aci a Ligii, pe care o arătăm pe larg în altă parte a n rului nostru de faţă.

D Dr. Victor Scridon, casierul Ligii, a făcut darea de seamă a casieriei, iar d. V. Ghircoiaş a cetit raportul comitetului de cenzori.

Preşedinţii comitetelor din judeţele cu săcui, d-nii dr. *I. Vescan*, prof. *G. Popa* şi păr. *Sebastian Rusan*, au arătat situaţia în care se găseşte elementul românesc din Săcuime.

D. I. Colfescu, consilier de Curte, a arătat situaţia desperată a românilor din Ungaria, şi a cerut să fie ţinută chestiunea lor mereu la ordinea zilei.

Comitetul regional a trimis apoi telegrame M. S. Regelui, d-lui ministru Titulescu şi d-lui preşedinte al Ligii Stelian Popescu, deasemenea d-lor Beneş şi Jeftici şi marilor noştri prieteni din Anglia Seton şi Wickham Steed.

Adunarea a ales apoi mitet. S'au ales: preşedi prof. univ. I. Lupaş, vice dinţi d-nii dr. Sebastian misa, prof. Silviu Dragom Pompei Dragoş, prof. Ghibu, prof. G. Morotanu, Peculea, secretar general reales d. dr. Aurel G Membrii în comitet: d Agârbiceanu, dr. N. Cârp prof. V. Ghidionescu, pr zăr Iacob, Ştefan Meteş I. Matei, prof. Valer Mo Gheorghe Popa, prof. V ciu, dr. V. Sava, prof. fronie, dr. T. Vidican, d rel Hetco. Casier a fost d. dr. Virgil Scridon.

Comitetul de cenzori: ***ga, N. Fărcaş, N. Oprţ I. Oreştean.***

Sârma ghimpată a păcii

D. prof. univ. Ioan Lupaş

membru al Academiei Române, preşedintele Comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii.

De când s'a instalat la Berlin regimul lui Adolf Hitler la Budapesta al generalului Iuliu Gömbös, revizionismul a mai înainte pe cale publicistică şi prin sistematice cicluri de conferinţe în străinătate, a început a lua forme din ce ameninţătoare pentru pacea Europei.

Conducătorii statelor care formează blocul pacific al Micei Inţelegeri, au ţinut să-şi împlinească fără întârziere datoria de a urmări cu atenţiune manifestările revizionismului agresiv, ca să poată prevăzut şi întâmpina din bun timp mişcările subversive îndreptate contra integrităţii teritoriale a fiecăreia dintre naţiunile renăscute sau reîntregite după dispariţia monarhiei austro-ungare.

Miniştrii de externe Beneş, Titulescu şi Jeftici au înţeles profunda tendinţelor agresive ale revizionismului dela Berlin şi Budapesta prin consolidarea şi adâncirea legăturilor de alianţă defensivă între statele Micii Inţelegeri, luând în acelaş timp măsuri pentru organizarea grandioaselor meetinguri antirevizioniste, cari s'au ţinut la Bucureşti, la Belgrad, şi la Praga, precum şi în capitatele de judeţ ale ţării noastre. Din aceasta a rezultat apoi organizările durabile ale reacţiunii antirevizioniste, în rândul cărora Liga Antirevizionistă Română îndeplineşte o misiune din cele mai importante pentru apărarea integrităţii noastre teritoriale.

Revizioniştii dela Budapesta, ca şi cei dela Berlin şi dela Roma se amăgesc cu iluzia că vor izbuti să spargă cu timpul blocul Micii Inţelegeri. Anul trecut întâlnind la Praga pe cunoscutul sociolog Jászi Oszkár, fost ministru al naţionalităţilor în guvernul revoluţionar al contelui Mihail Károlyi, am fost întrebat dacă cred în durabilitatea alianţei dintre statele Micei Inţelegeri? Interesele lor economice fiind prea divergente, am exprima convingerea că alianţa aceasta n'ar putea să dureze o lungă durată, spunând că Jugoslavia ar fi cea dintâi care ar putea a se orienta spre alt sistem de alianţe, din care nu ar face parte şi Germania, Italia şi Ungaria.

Cu toate acestea, în parte mi-am exprimat speranţa că, oricât de diferite ar fi interesele economice, Mica Inţelegere va trebui să dureze, fiindcă o cere interesul suprem de a menţine şi apăra cu tenacitate noile graniţe ale celor trei state componente, în oricare punct ar încerca propaganda revizionistă să le ştirbească.

Fiindcă această propagandă va fi, după toate semnele, foarte lungă durată, nu vor putea slăbi nicidecum legăturile de alianţă. Dimpotrivă ele vor trebui întărite şi afirmate cu orice prilej, ca să se pătrundă toţi cetăţenii acestor state de necesitatea imperioasă de a strânge cât mai mult, în cadrul graniţelor amenţate, *sârma ghimpată a păcii* intemeiată pe respectarea tratatelor.

Prof. I. Lupaş.

Decedaţii Ligii Antirevizioniste

† Dr. Teodor Mihali

preşedinte de onoare al Comitetului Regional pentru Transilvania al L. A. R

† Gheorghe Bogdan-Duică

fost vicepreşedinte al Comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii.

10 Mai 1896 în Ungaria, şi 10 Mai 1935 în România.

Printr'o lege specială votată de parlamentul ungar din 1892, s'a impus în mod obligator pentru întreaga ţară un praznic mare — pentru ziua de 10 Mai 1896 — împreunat cu o expoziţie universală în capitala Ungariei. S'a mai impus tuturor bisericilor de a ţinea câte o Doxologie în numita zi pentru a da laudă lui Dumnezeu, că ungurii, cari au cucerit vechea Panonie şi Transilvania, au ajuns stăpâni şi domni peste aceste plaiuri blagoslovite şi bogate în comori şi în tot ce Dumnezeu poate da unei ţări, ca ţara ungurească.

In faţa acelei legi şi a dispoziţiilor guvernului, Mitropolitul românilor ortodocşi din Sibiu, Miron Romanul — a dat o circulară — către cler şi popor, în care a dispus să sărbătorească ziua cu pricina cu slujbe şi cuvântări. Circulara Mitropolitului Miron a stârnit valuri de furtună, şi ministrul Jancovich, un sârb renegat, a denunţat Regelui Francisc Josif circulara milenară, iar Mitropolitul a şi fost chemat la audiendum verbum şi puţin că n'a fost alungat din scaun.

Fiindcă suntem în era pastoralelor politice emanate dela episcopii dr. Glondis din Sibiu şi Fiedler dela Oradea, reîmprospătăm din circulara Mitropolitului Miron, ca document istoric, cele două pasaje de deosebită importanţă.

»Este evident, că aceste festivităţi împreunate cu espoziţia milenară, toate laolaltă au să formeze un iubileu mare şi fiindcă ele se aranjează de autorităţile publice ale statului, întru preamărirea rasei maghiare, identificate cu naţiunea politică din Ungaria, — ba chiar cu statul însuşi, — aceste festivităţi dau şi celorlalte popoare compacte din patrie, cea mai bună ocazie ca să se pună pe meditaţii mai aprofundate, asupra eventualităţilor din viitor, — în ce chip rassa maghiară întărită prin multe alte elemente are tot dreptul de a jubila — *în asemenea chip vor fi în drept şi celelalte popoare, ca meditând asupra festivităţilor milenare — să se ocupe cât mai serios şi de soartea lor proprie«.*

»O IMPREJURARE ESTE CONSTATATA, CA NICI UNUL DIN POPOARELE COMPACTE NEMAGHIARE DIN UNGARIA, NU VOIESC SA SE CONTOPEASCA IN RASSA MAGHIARA, NICI SA DISPARA SUB NOMENCLATURA GENERALA DE NAŢIUNE POLITICA UNITARA, VREAU TOATE SA ŞI CONSERVE ACEL CARACTER, CARE SE MANIFESTA IN LIMBA, RELIGIUNEA ŞI DATINELE FIECARUIA ŞI NUMAI SUB ACEASTA REZERVA SE POT HOTARI SA REMANA FII CREDINCIOŞI AI PATRIEI ACESTEIA — ŞI CETATENI DEVOTAŢI AI STATULUI ŞI PREADEVOTATI SUDITI AI PREAINALTULUI IMPARAT — ŞI AI CASEI DOMNITOARE«.

Atitudinea bărbătească a Metropolitului din Sibiu a fost un balsam pe rănile credincioşilor chinuiţi şi batjocoriţi — şi întreagă obştea românească a rămas uimită de acest limbaj, plin de demnitate.

Transpira din şirele de mai sus durerea unui suflet chinuit de cele petrecute în Ardeal. Se gândea asupra legii celor 3 naţiuni şi 4 confesiuni recunoscute, rămânând românii pe dinafară de lege. Imagina roata dela Bălgărad, care a zdrobit trupul lui Horea şi Cloşca, şi înebunirea lui Iancu, regele

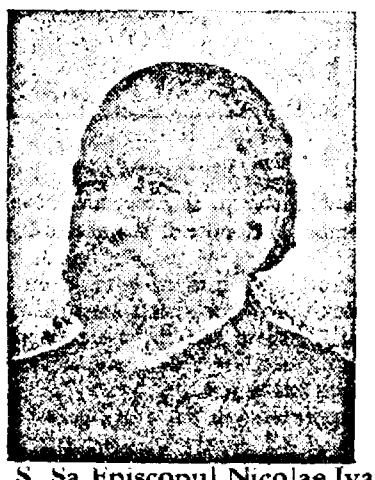

P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan

preşedinte de onoare al Comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii.

munţilor, şi avea în vedere toate mizeriile cari ni le-a hărăzit unirea Transilvaniei cu Ungaria — fără voia şi ascultarea poporului român — şi se gândea la legile draconice cari ţinteau la nimicirea şi desfiinţarea poporului nostru autohton.

•

Circulara a avut mare răsunet în inimile credincioşilor.

In Alba Iulia, unde eram paroh şi protopop — s'a ţinut slujba ordonată, dar nu s'a găsit niciun credincios să tragă clopotele bisericii, să cheme pe credincioşi la slujbă. Clopotarul a spus »nu mă sui în turn, remunţ la slujbă, am femeie şi copii — mă aruncă oamenii jos de acolo« — şi primarul avizat, n'a îndrăznit să trimită un om de serviciu de al lui să tragă clopotele, pentrucă nu l-a aflat. Slujba s'a ţinut cu participarea elevilor dela şcoală şi a cântăreţului de strană. Parohul a ţinut vorbirea ocazională, ascultat de spionul Gvulafi — un slujbaş armean dela primărie.

La biserica evanghelică luterană, nu s'a găsit om să arboreze stindardul maghiar, ci l-a arborat curatorul Loew, un măcelar patriot şi bogat, dar în după ameaza zilei a trăznit în turnul bisericei — şi saşii l-au obligat să refacă coperişul pe spesele lui. Vorba era între saşi: de nu arborau stindardul, nu trăznea în turn.

Acestea s'au petrecut în Alba Iulia — şi mi se pare aşa a serbătorit întreg Ardealul românesc praznicul jubileului milenar.

•

Revenind acum la atitudinea brutală a Episcopului Glondis, contra statului român, — trebue să suprimăm toată revolta noastră.

Pot arăta saşii cazuri concrete ca cele petrecute cu românii — în Ungaria?

Pot arăta un sistem de persecuţie, tendinţe ale statului român de a face din saşi români? Pot în genere să aibă vr'un gravamen plausibil, afară de reducerea salariilor preoţilor respectiv a grofilor saşilor, reducere, care s'a operat din cauza crizei financiare şi faţă de preoţii bisericei noastre — săraci şi lipsiţi?

Desigur nu pot.

Saşii au azi mai multe şcoli ca în trecut, industria şi comerţul e în mânile lor, — şi supărarea sasului Glondis este o pornire sălbatică, cu nimic motivată.

Asemenea sunt nemotivate absenţele reformaţilor, ale catolicilor şi ale saşilor dela recepţia din 10 Mai 1935 dela Cluj.

Organul episcopului Fiedler »Erdélyi Lapok«, agită în contra Bucureştilor prezentând capitala ţării ca un cuib de hoţi şi tâlhari.

IN FAŢA ACESTOR PORNIRI, NU DIN CERCURILE MUNCITORILOR COMUNIŞTI ŞI ŞOMERI, CARI MAI POT AVEA O SCUZA OARECARE, SE IMPUNE SA NE STRANGEM RANDURILE — ŞI SA STRIGAM UN »VETO« CELOR CE NU-ŞI INCAP IN PIELE ŞI SUNT PREA GIUGIULIŢI DE STATUL ROMAN, CARE PANA ACI I-A TRATAT CU MANUŞI, IAR EI ACEST TRATAMENT IL CONSIDERA DE SLABICIUNE.

SA CEREM ŞI NOI REVIZIUNEA LEGILOR CARI OCROTESC PE TOŢI DUŞMANII TARII, ŞI SA-I PUNEM LA PUNCT.

SA IMITAM PE CEHOSLOVACI, CARI AU ŞTIUT FACE ORDINE IN ŢARA LOR ŞI AU DAT PAŞAPORT TUTUROR IREDENTIŞTILOR, FIE CHIAR VLADICI. SA NU NE MAI LASAM AMAGIŢI CU VORBE, — FIIND ŞTIUT CA SUFLETUL LOR ESTE AIREA — ŞI AICI STAU NUMAI CA SA POATA SAPA LA TEMELIA STATULUI.

NU SE MAI POATE CARMUI O ŢARA CU DUŞMANI DECLARAŢI, CU IREDENTIŞTI INCORIGIBILI, CU REVIZIONIŞTI, CU LUPI CARI UN SEMN MAI AŞTEAPTA ŞI ACEASTA O CETIM ZILNIC IN GAZETELE LOR, PENTRU CARI S'AU SUSTRAS IMPRUMUTURI MARI DIN OLANDA, CA SA LE SUSTINA, CUM E CAZUL PLEBANULUI HIRSCHLER DIN CLUJ, IMPLICAT IN AFACERI GRAVE, FARA SA I SE FI CLINTIT UN FIR DE PAR DIN CAP.

DACA SUNTEM STAPANI, SA ARATAM CA ŢARA INTREGITA CU JERTFE DE SANGE ROMANESC, E ŢARA NOASTRA ŞI NU A TUTUROR AVENTURIERILOR, CARI SE SCALDA IN APELE REVIZIONISMULUI MAGHIAR.

NUMAI ATUNCI LE VA VENI MINTEA LA LOC.

Cluj, la 10 Mai 1935.

† NICOLAE IVAN
Episcopul Clujului.

Dreptatea lui Dumnezeu...

Aceasta s'a rostit în 1918 poporului credincios, prin puterea sufletului sănătos, întemeiat pe credinţa nebiruită de urgia veacurilor.

Judecata plinirii vremii, revizuind nedreptăţile acestor veacuri, nu sufere revizuire.

Sufletul unui neam întreg va apăra această dreptate, rămânând neclintit ca munţii, noi şi ei, înfruntând veacurile înainte, cum ne-a aşezat Dumnezeu Atotputernicul pe aceste plaiuri, ale noastre din drept nativ.

P. S. Sa Episcopul dr. I. Hossu

preşedinte de onoare al Comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii.

Aici ne-am născut. Aici rămânem Cu sufletul întemeiat pe dreptatea lui Dumnezeu şi cu credinţa întru El.

Tratatul nostru primar este cu Domnul
ROMÂNI, SĂ-I PĂSTRĂM CREDINŢA.
Cluj, la 12 Mai 1935.

Dr. Iuliu Hossu
Episcop de Cluj-Gherla

Cum persecutau Ungurii elementul românesc din orașele ardelene.

De Ștefan Meteș.

Ungurii până în ultima clipă a stăpânirii lor în Transilvania, au fost dominați feroce de idei medievale anacronice și anatopice. Nu voiau să vadă că lumea întreagă e în transformare radicală în ce privește principiile de dreptate socială și națională și în felul aplicării lor sincere. S'au prăbușit sub povara păcatelor proprii milenare de a nu respecta libertatea și viața națională a popoarelor conlocuitoare, bune și harnice la muncă, la plata prea multor și deselor dări și darnice cu sângele lor pentru apărarea țării. A fost o bucurie generală când în 1918 neamurile s'au eliberat pentru vecie din temnița asfixiantă ungurească. Sinucigașii nu pot învia niciodată.

Incercările desperate de revizuire a tratatelor și de a convinge lumea europeană că Ungurilor li s'a făcut o mare nedreptate prin sfărâmarea statului lor milenar, sunt o crimă, care costă sute de pengoei luați din gura sutelor de mii de Unguri săraci și amenințați să moară de foame din cauza unor revendicări ale oligarhiei înebunite, care dacă-și va continua propaganda deșanțată și lipsită de orice dreptate și morală, va duce inevitabil azi sau mâine la pierderea și împărțirea pământului pe care mai fâlfâie încă în libertate deplină tricolorul maghiar. Ar fi în interesul lor suprem ca cel puțin în ceasul al 12-lea să le vină mintea la cap și să nu mai neliniștească pe alții, căci trecutul lor e dovada cea mai strălucitoare, că n'au știut să se încadreze în rândul statelor civilizate, cari prețuiesc și ajută neamurile conlocuitoare spre lumină și progres, și nu le țin în robie și întuneric cum au făcut Ungurii în toată desvoltarea lor istorică.

Iată câteva dovezi desprinse din acte și conscripții autentice ungurești, pentru a ne convinge că Ungurii veacuri de-a rândul au întrebuințat cele mai păcătoase mijloace contra Românilor de a pătrunde în orașe, pe cari le revendicau exclusiv pentru ei și nu se rușinează nici astăzi să răspândească în Europa știrea falsă că orașele azi românești, au fost totdeauna cu populație majoritară ungurească. *Inainte cu sute de ani constatăm că în multe orașe elementul românesc era mai numeros ca cel unguresc, de ex.:*

In Arad la 1720, erau 177 Români și numai 35 Unguri.

In Deva, la 1727, găsim 113 Români, iar Unguri numai jumătate (56).

In Brașov, la 1713, găsim 738 Români, iar Unguri numai 631.

In Sibiu, la 1698, găsim 11 Români, iar Unguri numai 5.

In Mediaș, la 1723, găsim 95 Români, iar Unguri numai 23.

In Sighișoara, la 1723, găsim 55 Români, iar Unguri numai 16.

Am mai putea cita și altele dar ne mărginim la cele mai de seamă. In unele orașe au fost cu ceva mai mulți, ca în Alba Iulie cu 76 Români și 115 Unguri la 1713. *Dacă numărul Ungurilor a crescut sau a în trecut în cursul celor 2 veacuri din urmă pe al Românilor din orașe, aceasta se datorește unei fanatice politici de maghiarizare, cum n'a cunoscut istoria alta, strivind elementul românesc și punându-i tot felul de piedeci pentru a nu se putea stabili în orașe. Avem fapte și din sec. al XVII-lea.*

Gheorghe Ștefan, Domnul Moldovei, și-a pierdut tronul și pentru prietinia prea strânsă cu principele Ardealului Gheorghe Rakoczy al II-lea. Refugiat în țara acestuia, ajunge în Baia Mare și aici vrea să-și cumpere sau să-și închirieze măcar o casă. Consiliul orașului, pentruca »străinii să nu-și poată pune piciorul în oraș sub nici o împrejurare«, hotărește, în Aug. 1658, că nu admite cumpărarea casei, iar închirierea numai cu condiția, ca proprietarul să nu îndrăznească să se adreseze consiliului în caz de litigiu ori alte neplăceri cauzate prin închirierea casei, ci să sufere, ceea ce cu voia și-a câștigat«. Resultatul a fost plecarea silită de aici a bietului voevod român. Tot aici a îndurat multe

D. Ștefan Meteș
membru coresp. al Academiei Române, membru in Comitetul Regional al L. A. R.

mizerii și neajunsuri dela primarul și consiliul orașului, în Oct. Noem. 1659, Doamna lui Constantin Basarab, Dumnul Țării Românești, alt refugiat și prietin al lui Rakoczy, trebuind să plece în alte părți.

Mai cităm măsurile celor trei orașe ardelene: *Turda, Târgu-Mureș și Cluj,* luate contra Românilor.

Consiliul orașului Turda decide în 19 Iulie 1711 și în 1712 următoarele:

»Aflăm că Valahii se înmulțesc foarte tare între noi spre dauna noastră... Orașele și satele vechi și frumoase locuite înainte de Unguri și Sași, într'atâta sunt pustiite de locuitori, prin înmulțirea Valahilor, că acum nici de veste nu le mai putem auzi. Pentru motivul amintit mai sus, hotărim în comun, că fiecare gospodar sau văduvă din oraș este îndatorat a alunga, în curs de 8 zile, din casele și pământurile lor pe toți Valahii sub pedeapsă de 15 fl.«

Hotărîrea consiliului din Târgu-Mureș, din 1759, are acest conținut:

»Nici un locuitor din neamul valah nu poate cumpăra vre-un teren, cu drept de proprietate, pe teritoriul orașului; să nu se dea Valahilor nici un loc fie de arat, fie de fânat, din hotarul orașului. Nimeni dintre cetățeni să nu-i protejeze ori să-i primească la lucru și cu atât mai vârtos să nu le dea loc, ca să se așeze pe el, ci să-i denunțe primarului.«

Negustorii unguri din Cluj protestează vehement, în 1633 și 1691, contra primirii și așezării în orașul lor a negustorilor »greci« macedo-romîni, cari totuși răzbat prin ajutorul unor oameni cu influență. Când aceștia câștigă permisiunea guvernului de a zidi o biserică românească ort. în Cluj, consiliul orașului în 5 August 1790, îndrăznește să hotărască astfel: *»Prin clădirea bisericii se va deschide drum larg înmulțirii Valahilor aici, ticăloși și din fire obișnuiți să fure... Protestează sărbătorește contra edificării acestui »oratorum«, și declară că nu vor permite nici odată ca pe hotarul orașului să se edifice biserică românească.«*

Cu câțiva ani înainte războiul de mondial Românii ort. din Cluj roagă, în 1904, primăria acestui oraș să le cedeze un intravilan pentru noua episcopie proiectată să se înființeze aici. Consiliul orașului a respins cu revoltă cererea îndrăzneață a Românilor, declarând că *»Clujul este oraș unguresc și biserica valahă iredentistă și antipatriotică nu-i vrednică de favorul cerut, ci va veghea ca nici un Valah să nu se mai poată așeza în acest centru unguresc.«*

In veacul al XIX-lea avem sute de mărturii despre »părintesca ocrotire ungurească«, care căuta să sugrume viața Românilor din orașele ardelene. Sunt prea recente și cunoscute ca să le mai cităm aici. Dreptatea noastră a biruit și stăpânirea românească, omenoasă se va menține pentru totdeauna pe aceste plaiuri.

Prof. dr. Ioan Lupaș

Organizarea Ligii Antirevizioniste în Transilvania va rămânea legată de numele d-lui profesor universitar dr. Ioan Lupaș, membru al Academiei Române, fost ministru, luptător de frunte al cauzei naționale din vremurile vitrege când lupta însemna numai riscuri, numai mucenicie.

Nu se putea un mai potrivit președinte al comitetului regional pentru Transilvania decât acest vajnic și neobosit luptător, al cărui nume înseamnă încorporarea deplinei cunoașteri a istoriei falsificate de unguri a ținuturilor acestora și a Ungariei înseși, și a cărui persoană este prin tot trecutul său via întrupare a protestării ardelene în contra asupirii maghiare.

D. Stelian Popescu a găsit în părintele profesor dr. Ioan Lupaș un ajutor neîntrecut, o energie rarismă, pentru organizarea protestării antirevizioniste ce a stârnit-o dela un capăt la altul al Ardealului și-al provinciilor ciscarpatice apelul său de înfruntare a propagandei antiromânești a Budapestei. Președintele comitetului regional transilvănean a realizat admirabil, într'un timp cât se poate de scurt, toate speranțele ce se puneau în Liga Antirevizionistă ardeleană. Și-a știut alege colaboratorii — și trebue să relevăm aci minunata alegere ce a făcut-o dând secretariatul general al comitetului transilvănean d-lui d. Aurel Gociman, energiei acestela exemplare, confratelui atât de temeinic cunoscător al problemelor ungurești — și a știut să-și jertfească fiecare clipă cauzei la care s'a angajat, colindând Ardealul dela un capăt la altul, ținând conferințe în țară și 'n străinătate, tipărind cărți în slujba marei cauze. Adunarea generală de Duminică a comitetelor ardelene ale Ligii i-a mulțumit călduros pentru toată această răvnă pilduitoare.

Animatorul

D. G. Lungulescu
secretar general al Ligii Antirev. Române.

Arădanii nu țin în loc de azi, de pansiunea maghiară. Istoricul maghiciso Eckhardt a mărturisit-o acum do a sa „Istoria a Ungariei", că și la un jumătate după apariția Ungurilor între și Tisa, granița politică răsăriteani încă tot la Nădlac, unde a fixat-o și dela Trianon. Vrednicia arădană care în loc până atunci, s'a dovedit strălucit aceea. Dovadă că toate puținele infi ungurești ce le avem azi în județul A sunt în chip mărturisit de înșiși istor ghiari ai județului, infiltrațiuni recente (18—19).

Cu un asemenea trecut de reziste mirabilă, arădanii nu pot fi decât în mișcării antirevizioniste, și cum au d cu toată prisosința.

Dr. Ioan
Prefectul jude

Cultivarea sentimentului național, întrățirea și solidaritatea românească sunt

armele cele mai sigure împotriva dușmanilor revizioniști.

Dr. D. Nistor
prefectul județului Timiș-Torontal, membru in comitetul județean din Timișoara al Ligii Antirevizioniste Române.

D. prof. Gheorghe
vice-președinte al Comitet pentru Transilvania și me mitetului Central a

Românii sunt ce vinși și însuflețiți ai păcii. Ei sunt revizionismului, f revizuire a fronti însemna războiu.

Aurel Cosma
deputat, director „Luceafăr

„Revue de Transylvanie"

Cetitorilor noștri li i prea bibine cunoscută eminenta publicație de combatere științifică a revizionismului maghiar: „Revue de Transylvanie"; după apariția fiecărui număr al acestei ne'ntrecute reviste, în

D. prof. univ. Silviu Dragomir
membru al Academiei Române, directorul revistei „Revue de Transylvanie", membru in Comitetul Regional al Ligii.

coloanele căreia pretențiile și falsificările revizioniste sunt scărmănate până la ța're de condeie român tre cele mai strălucite rizate, ne-am ținut de să arătăm și-acelor noștri cărora nu li-ar sibilă distinsa public jeană, tot ce se cu paginile ei de-o elegc pereche, de-o docume risimă. Azi, când încl cest număr luptei i dușmanilor de peste apusean, ne vom măr să felicităm pe direc vistei franceze dela acțiunii antirevizionist dat țării românești ș științifică față de care odinioară atât de lăud propagandei budapesta adevărat fleac. Dupăce nia a neglijat atâta vr opună ceva revistelor fice" ale propagandei tiste ungurești, astăzi compensați cu vârf de de Transylvanie".

CEA MAI BUNĂ REVISTĂ ILUSTRATĂ DIN TIPĂRITĂ IN CONDIȚIUNI TECHNICE SUPERIOARE, PE HÂRTIE CROMO, ESTE

ILUSTRAȚIUNE ROMÂNĂ

EDITATĂ DE ZIARUL „UNIVERSUL"

„Superioritatea“ lor...

Propaganda ungurească cândătate s'a provocat ori la inferioritatea ră, ca rasă şi cultură, mentând că nu pot nea subt stăpânirea ră frânturi de popoare oare nouă.

Dim, noi suntem aşa suntem. Dar tot ce a-i cât valorăm datorim rasei noastre. Nici un nu s'a abătut între ne fie de vr'un fo-ici unul dintre oamenii mari, în oricare do-at vieţii, nu-i de neam Nici voivozi, nici li-nici artişti, nici mari ci. In specie nu ne mândri în istoria cu nici un mare om gine ungurească.

Când noi, cei inferiori să şi cultură, le-am ngurilor şi istoriei un-, pe cel mai mare conducător de oaste, pe Ion Corvinul, pe cel mai drept şi mai mare rege, pe Matiaş Corvinul; pe un mare arhiereu la Strigon, primat al Ungariei, şi supranumit Olahul; pe întemeietorii unor familii nobilitare cu nume strălucite în istoria şi cultura Ungariei. Pe marele ministru Francisc Deac, macedo-român.

Sârbii le-au dat pe cel mai mare poet, pe Petöfi.

Slovacii pe cel mai mare orator bisericesc, pe Prohaszka.

Iată inferioritatea noastră şi superioritatea lor!

Ar fi copleşitor să înşirue cineva pe toţi literaţii, artiştii, conducătorii de stat, pe cari Ungurii i-au avut din rândurile popoarelor subjugate!

Ion Agârbiceanu

Datorii ale ceasului de faţă

Prof. univ. C. Marinescu
corespondent al Academiei Ro-
vicepreşedinte al societăţii „Acţiu-
nea Patriotică“.

Măsură ce trec anii, pe ce aceleaşi simţăminte, tendinţe, aceeaşi cul-trăbate dela un cap la întinderea ţării, neamul esc devine o putere în reia orice propagandă nă se va dovedi neputin-Trebue oare pentru să privim cu braţele şate, cu un zâmbet dis-or pe buze, la întinsa, ca, deseori şireata sforţare a vecinilor noştri dela Apus, al căror ţel este de a ameţi ţările din Occident cu neintrerupta lor alarmă? Să lăsăm numai timpului sarcina de a arăta cât neadevăr stă la temelia acestor sforţări?

Dimpotrivă. Nepăsarea de care dăm dovadă — din nefericire — în atâtea aspecte ale vieţii noastre, trebue scuturată energic, cel puţin pentru a câştiga timpul necesar închegării noastre definitive.

La propagandă să răspundem cu contra-propagandă, la metodă, cu organizare, la minciună, cu adevărul, la insultă, cu atitudine energică şi demnă.

Pe deasupra multelor, prea multelor partide, al căror mare număr însemnează mai degrabă sfâşierea naţiunii de cât mulţimea ideilor şi a programelor, să ne unim, fără nici o deosebire, pentru a arăta de pe acum, în cadrele Ligii Antirevizioniste, la ce splendidă înfăţişare de neînfrântă putere se va ridica în curând neamul nostru cuprins între hotare desenate cu sânge, menite a rămâne neclintite în vecii-vecilor.

Cluj, la 1935.

C. Marinescu

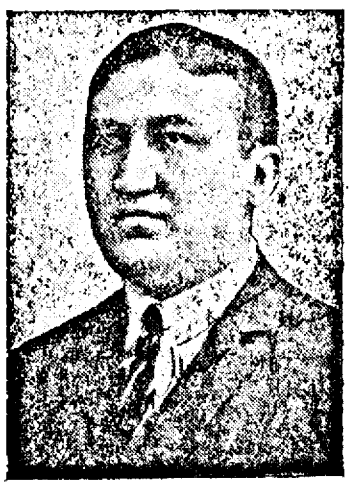

D. prof. univ. dr. Iuliu Haţieganu
vicepreşedinte al Comitetului Regional al Ligii.

După ce unitatea onală s'a desăvâr-datoria cea mai tă este transfor-ea libertăţii într'o re invincibilă şi nic triumfătoare. asta nu e posibilă ât prin *vigoare, ştiinţă* şi *disciplină ională*. Numai prin este forţe creatoare va ajunge la realizarea noului ideal: mânia Mare, Nouă şi Eternă.

Iuliu Haţieganu

Dovezi româneşti în Săcuime

de Prof. I. Mateiu.

In vremea din urmă sporesc cercetările privitoare la fraţii noştri înstrăinaţi din Săcuime.

Ele au meritul de a descifra cu răbdare un trecut tenebros, de a demasca falsurile istoricilor maghiari, şi a lămuri astfel existenţa necontestată a neamului nostru pe acele plaiuri, încă din cele mai îndepărtate timpuri.

Dar nimic n'a surprins aşa de mult, ca rezultatele anchetei medicale de sub auspiciile „Astrei“, care prin riguroasele ei analize sangvine a dus la descoperirea ştiinţific verificată, că 85 la sută din populaţia Săcuimii prezintă un indice de sânge românesc.

Incepe astfel să se confirme, şi prin dovezi biologice preţioase, teoria învăţaţilor noştri, că şi în acest colţ de ţară cei mai vechi locuitori au fost Românii. Stăpânirea duşmană de o mie de ani a izbutit, prin mijloace brutale, să-i desnaţionalizeze, forţând acest proces mai ales în zilele tragice ale conflagraţiei mondiale. Ultimele bisericuţe româneşti, ce mai supravieţuiră ca nişte mărturii elocvente, au fost dărâmate fără milă iar credincioşii lor terorizaţi, siliţi în masă să treacă la religiile ungureşti. Ce destin dramatic! Se credea, că ei sunt cu desăvârşire pierduţi din cartea neamului. Unitatea politică însă, i-a adus din nou în raza comunităţii noastre de viaţă, determinând, prin trainicul instinct de rasă, apropieri iubitoare de vetrele lor familiare.

Aşa s'a întâmplat să-mi petrec şi eu vacanţele, câţiva ani în şir, la umbra pădurilor de brazi din munţii Architei, şi să cunosc vestita comună Vlahiţa, *situată pe un platou minunat din drumul ce şerpuieşte romantic spre Miercurea Ciucului. Urmele acestui sat merg departe până în veacul XIII-lea, şi romanitatea lui o confirmă textul unei diplome din 1301, care vorbeşte despre cnezatul Vlahiţei în frunte cu Ursul.*

Ispitit de-o informaţie istorică atât de veche, am căutat să desluşesc în viaţa de azi palpitaţiile sbuciumului autohton de altădată, în toate notele lui specifice şi originale. N'a fost greu să le descoper în tezaurul limbei şi al credinţei, cele două candele sfinte ale căminului omenesc din orice vreme.

Deşi maghiarizarea acestei puternice aşezări a fost din cele mai depline, imprimând ţărănimei chiar o factură şovinistă, totuş vorbirea ei curentă este încă şi astăzi colorată de o lungă serie de cuvinte româneşti, pe cari le foloseşte cu plăcere şi fără gândul de-a renunţa la ele. Sute de ani de silnicie şi persuasiune ale jandarmului sau preotului catolic, n'au putut suprima aceste mărturii ale unei origini, ce se încăpăţîna să persevereze în ciuda duşmanilor ei. Iată câteva mostre: adja a Dumnezo

D. prof. I. Matei
membru al Comitetului Regional pentru Transilvania al L. A. R.

(să dea Dumnezeu), vigye el a drakuj *(să-l ia dracul), mondjátok az* ocsinásokat *(ziceţi ocinaşele),* szeráku *szomszédom (săracul vecin),* zsalé-*kendö (cârpă de jale),* punáj lume *nem jön visza (până-i lumea nu se mai întoarce), szegény* váj de minye *(săracul vai de mine), szép* katrincza *(frumoasă catrinţă), üres a* diszága *(e goală desaga), nagy* macsuka *(măciucă mare) a fehér* miora *(mioara cea albă), kevés* trábát *csináltam (puţină treabă am făcut) jön a* dázsdér *(vine dăjderal-casierul), van gyermek* desztuj *(avem copii destui), el mult a* zile bába *(au trecut zilele babelor) etc.*

In ordinea religioasă ţăranii din Vlăhiţa au păstrat cu deosebită perseverenţă unul din cele mai vechi obiceiuri româneşti de Crăciun: Colinda cu Irozii, *sub denumirea „Scrisori din Vifleiem“. Manuscrisele acestei piese se transmit din generaţie în generaţie, iar reprezintarea ei contează ca o distincţie pentru ostenitori şi ascultători deopotrivă, dar şi ca un omagiu adus tradiţiilor mari venite dela înaintaşii cucernici.*

Şi aici întâlnim numeroase cuvinte şi fapte româneşti, pe cari transcrierile le redau din ce în ce mai diformate, în raport cu progresele maghiarizării complecte.

Iată un fragment din dialogul păstorilor: — iszkoale máj batrine *(scoală măi bătrâne)* — má nu iszkoale *(ba nu mă scol);* árdé kózsók *(arde cojocul) — nu árdé kózsók;* árdé guba — *nu árdé guba, dutye se csámu altu (nu arde guba, du-te şi chiamă altul). Iar când se ridică cu toţii la un fel de horă naţională, (numită de vlăhiţeni „jucată“), ei strigă şi azi din gură, după tipic românesc:*

Zi, zi inte-minte máj porinte
Se kukute se mácsuke
Jáká bine máj botrine
Csi nájinte csi nápoj
Fácse zsukó háj, háj, háj
(Zi 'nainte măi părinte
Şi'o cucută şi'o măciucă
Joacă bine măi bătrâne
Şi 'nainte şi 'napoi
Facem jocul hăi, hăi, hăi).

Asemenea probe sunt frecvente încă în multe localităţi, alături de atâtea nume româneşti de familii, văi, plaiuri, munţi etc. menţinute până astăzi. Ceea ce dovedeşte, până la evidenţă, că în Săcuime drepturile noastre istorice şi naţionale sunt mult mai largi, decât s'ar putea crede.

Acţiunea de stat pentru recâştigarea acestor fii rupţi din comunitatea neamului, capătă deci o perfectă legitimare morală, şi ea trebuie pornită cu un ceas mai de vreme spre a compensa pasivitatea neînţeleasă a anilor trecuţi.

Actualitatea intervenţiei noastre este cu atât mai vădită, cu cât revizioniştii dela Budapesta ca şi cei dintre noi au curajul şi acum, în plină Românie, să ameţească mintea din Săcuime cu aria Ungariei milenare.

Biserica şi-a început apostolia acolo, unde ea are un rol unic de avangardă, menită să deschidă porţile zăvorite ale sufletelor chinuite. E momentul să vie suveranitatea naţională cu instituţiile şi mijloacele ei multiple, spre a da — după un plan mare şi de lungă durată — toată amploarea cuvenită, unei asemenea opere istorice, de integrare în patrimoniul etern al rasei noastre.

† Marele Rege Alexandru
al Jugoslaviei, asasinat mişeleşte de atentatorii dela Janka-Puszta la Marsilia.

† Louis Barthou
fost ministru de externe al Franţei, cetăţean de onoare al României, asasinat mişeleşte la Marsilia de atentatorii dela Janka Puszta.

Un ziar al trezirii românești: „UNIVERSUL".

Iu zilele acestea, când puterea mare a presei o dovedește așa de hotărît faptul că inseși regimurile cari nu admit critică și opoziție, regimul sovietic, regimul fascisct, regimul hitlerist, dau cea mai mare atenție creării prin presă a unei conștiințe publice pe care să se poată răzima, și când avem in țară o presă atât de 'nstrăinată cum nici imagina nu s'ar fi putut in România mică, este un adevărat noroc pentru țara românească că are 'n fruntea presei sale un organ de intransigență națională, de permanentă reacțiune 'n contra oricărei atingeri a intereselor românești, un organ de conștiință românească veșnic trează, ca ziarul „UNIVERSUL".

D. Alex. Popescu Necșești
f. ministru, director la ziarul „Universul".

Nu e nevoie să mai arătăm cetitorilor importanța istorică a acestui monitor al românismului, condus cu atâta veghietor patriotism de d. Stelian Popescu, președintele Ligii Antirevizioniste. Importanța aceasta i-o știu nu numai toți românii, ci i-o știu in rând cu dânșii inșiși dușmanii noștri, dovadă panica ce-i cuprinde mereu după fiecare alarmă dată de ziarul „Universul" in contra uneltirilor lor. Se cuvine totuși să vorbim azi despre ceea ce inseamnă in noua epocă românească „Universul", pentrucă sărbătoarea de astăzi, a intâiei adunări generale a Ligii Antirevizioniste, este 'n rândul dintâi sărbătoarea sa, sărbătoarea unei biruinți care acolo a fost pregătită, in birourile, in atelierele ziarului „Universul".

D, I. Zaharof
director la „Universul".

E mai bine de o jumătate de secol de când această gazetă străjuește ceas cu ceas interesele românești. O jumătate de secol, în timpul căreia România Mică a atât de trezelor conștiințe cari i-au caracterizat pe inaintașii noștri, a ajuns mare dar și din ce in ce mai puțin tare, datorită decăderii tot mai mari a politicienilor, datorită conștiinței tot mai mult căzută 'n apatie a obștei, și datorită unei inveninări ce-a fost

D. Romulus Seișanu
pnm redactor al ziarului „Universul"

tolerată și chiar sprijinită s'o facă zi de zi o presă 'nstrăinată, pretinsă democratică. Rolul ziarului „Universul", precum a fost mare în timpul când trebuiau pregătite conștiințele pentru ziua ce avea să vină a supremei biruințe românești, s'a dovedit mare și 'n grelele zile ale apatiei de după biruință. Azi ne putem socoti trecuți peste punctul critic al decăderii post-belice. In fața uneltirilor revizioniste opunem astăzi dela un capăt la altul al țării o conștiință românească trează 'n fiece moment, o energie românească gata să replice in fiece clipă. Desunirii ce era in țară, ii urmează astăzi o tot mai strânsă solidaritate și 'n contra dușmanilor dinlăuntru sau dinafară, și 'n contra celor cari li se făceau unelte prin desagregarea ce

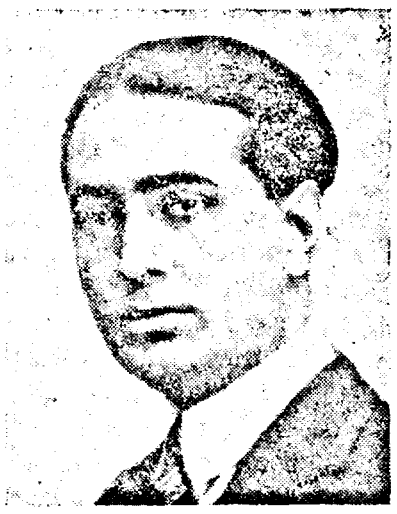

D. Ștefan Brăiloiu
director la ziarul „Universul".

o sămănau. Azi asistăm la încercări de-a apropia partidele 'ntre ele în numele ideii naționale. Azi asistăm la o strângere dintre cele mai făgăduitoare a rândurilor profesionale, și ni-i dat să vedem presa românească sporită cu cotidiane cari și-au inscris pe frontispiciu ceea ce dintre ziarele zilnice numai „Universul" îndrăznea până aci: intransigență națională în contra oricui. Conștiința ce-o opunem astăzi in toate orașele, in toate cătunele, acțiunii revizioniștilor de pretutindeni, este realizarea ziarului „Universul",

D. N. Apostolescu
secretar de redacție al ziarului „Universul".

a directorului său Stelian Popescu și a tuturor cari veghiază de-acolo din palatul „Universului" la apărarea intereselor românești. Dar nu mai puțin i-adevărat, că și la pedagogia ce s'a făcut țării în anii din urmă pe frontul intern, contribuția ziarului „Universul" a fost hotărîtoare. Am putea astăzi asista la încercări de coalizare a partidelor românești in numele ideii românești, am putea astăzi vedea ridicându-se în numele aceleiași idei românești corporațiile de meșteșugari, asociațiile profesionale și muncitorești, am putea avea azi in presă noul puls românesc și am putea vedea redus din ce în ce efectul acțiunii desagregante a presei destructive, am putea în sfârșit vedea inceputul de despoliticianizare la care credem că asistăm in lumea politică, dacă nu bătătorea tot acest drum ziarul „Universul"?

La sărbătoarea de astăzi, când Liga Antirevizionistă, chemată nu numai să țină in respect pe cei de peste hotare ci și să ne 'ntărească totodată acasă, își ține 'ntâia adunare generală, cuvine-i-se deci un călduros omagiu ziarului care ne-a pregătit ca să ajungem această zi mare, ziarului „Universul". Nu-i vom putea fi mai bine recunoscători decât urmându-l. Urmându-l pe calea generalei frățietăți românești, care ne va da a doua desrobire românească.

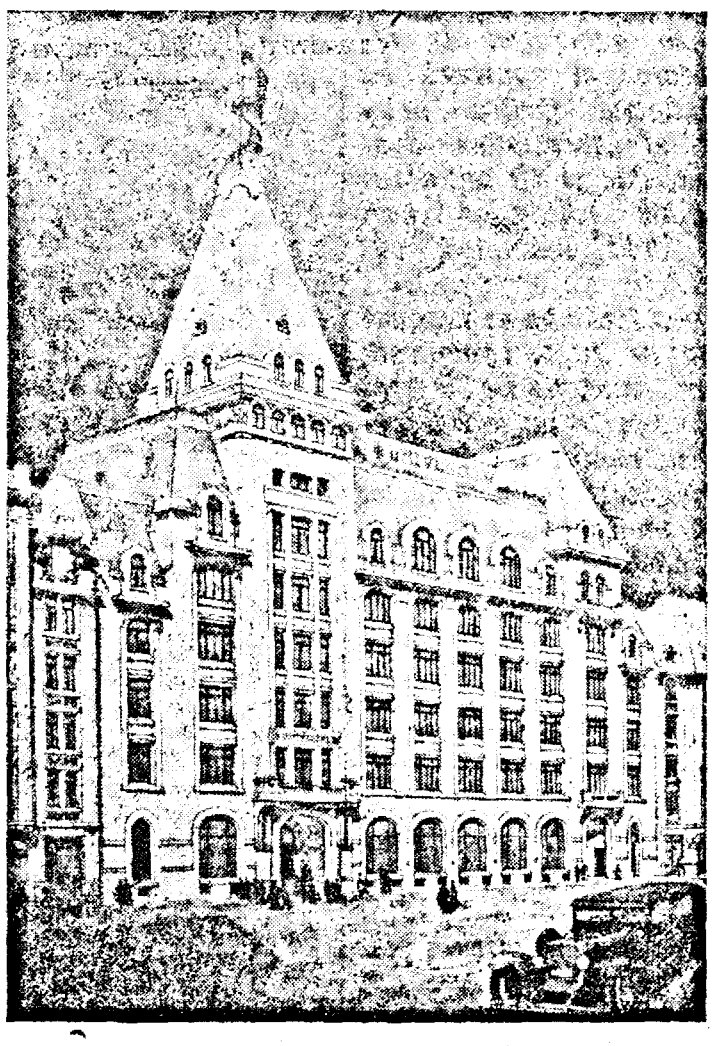

Palatul ziarului „Universul".

Norocul nostru...

O stea a norocului pare că a luminat în calea spinoasă a poporului românesc, scoțând — în clipele cele mai grele ale veacurilor de res **oameni aleși,** *care prin talentul, prin devotam jertfa vieței lor au salvat dela peire neamul nos și jefuit.*

Și azi — când dușmanii noștri izbutiseră p străină să formeze o opinie publică formalistă tratatelor de pace, — se înalță peste toți o ener tătoare, vajnicul îndrumător, d. **Stelian Popesc** *torul marelui ziar „Universul", apărătorul tuturor lor drepte românești, și prin lupta sa antirevizio țară și în străinătate, izbutește să desvălue și să întreaga intrigă și minciună, prin care dușmanii silesc să susție, ca un act de înaltă dreptate restabilirea robiei românilor pe aceste plaiuri ind românești.*

1935 Mai 14.

Dr. Elena Br
advocat, prezidenta soc niunea Femeilor Cre

Cazul tânărului Gyár

Oricât i-am fi de adversari d-lui Elemér Gyárfás, senatorului permanent al partidului maghiar, conducătorului de fapt al acestui partid, invinuitului de presa ungurească că spoliază la sânge populația săcuiască, diriguitorului de fapt al bisericii maghiare catolice din Ardeal și comandantului ofensivei economice și financiare ungurești din România, autorului — in sfârșit — al tuturor celor ce se pun la cale in tabăra maghiară centrifugă dela noi, nu putem să nu participăm la durerea mare ce l-a încercat prin pierderea fiului său Francisc, student la Universitatea „clujeană" dela Seghedin.

Băiatul d-lui Gyárfás a lăsat inainte de Pași vorbă la căminul unde era, că pleacă la Budapesta ca să se 'ntelnească cu tată-său, și că se duce apoi acasă 'n Ardeal, urmând să se 'ntoarcă pela 5 Mai. Dupăce-a văzut că trec zile după zile peste data înapoierii și tânărul Gyárfás nu se mai întoarce, conducerea căminului a anunțat poliția, care a făcut cercetări la Budapesta și a stabilit că studentul n'a fost de loc în capitală. S'a aflat pe urmă că n'a dat nici pe-acasă. Cercetările poliției au stabilit apoi că tânărul necunoscut ce-a fost găsit in Aprilie spânzurat in pădurea din marginea Seghedinului, e identic a tânărul Gyárfás. Pricina sinuciderii urmează să se stabilească.

Repetăm, nu putem decât să participăm cu toată durerea la durerea incercatului părinte Elemér Gyárfás. Dar aceasta nu ne poate 'mpiedeca să ne 'ntrebăm: Ce căuta tânărul Francisc Gyárfas la Universitatea „clujeană" dela Seghedin, când tatăl său, singurul dintre parlamentarii partidului maghiar care vorbește bine românește, s'a putut de necesitatea frecven Universități românești trebuia musai să urm Universitate ungurească această alegere a U „clujene" dela Seghedin

Arătăm cazul, pentr câtuși de puțin izolat. tea — și-a părinților și lui — care l-a dus Gyárfás la Seghedin, o ungurii de bani gata d tot pasul. Și nu e numai a mentalității ce domne miliile cu pricina. Ci e unei ciudate educații în școlile secundare ma noi.

Chiar și dacă n'ar fi decât mentalitatea acea cația aceasta ce-o dau fesionale ungurești, Universităților romanes ferirea celor din Unga să ne dea gândit.

Dar, precum se știe, la mijloc. La Universit rești se face „sport ob ceea ce e numai o den latană a milităriei deghiz dusă în Ungaria in anul tratatului de pace dela Arătăm și 'n altă parte rului nostru de față, „sport" se face la aceste sități. Să mai adăugăm s'a stabilit in atâtea și zuri: că studenții ma Ardeal cari se înscriu l sitățile din Ungaria, su din oficiu ale spionaju resc. Și-așa fiind, e de les că trebue să privim acesta cu multă, multă minte.

Știm, că in durerea s fás își va frânge adeseor că și-a trimis feciorul l sitatea „clujeană" dela și nu l-a inscris la cea adevărată sau la cea de rești. Cazul său ar pute de gândit și celorlalți p guri. Ar fi datoria prese rești dela noi să arate ac țăminte. Dar unde te po la așa ceva dela o presă p căreia guvernul Gömbös reește tocmai acum subve

Cetiți și răspândiți „Gazeta Antirevizio

Teama Budapestei de Liga Antirevizionistă Română.

de Dr. Aurel Gociman

nul dintre scopurile de căenie pe cari şi le-a impus a Antirevizionistă Română, acela de a cunoaşte cât mai ct şi cât mai prompt ce se rece pe frontul revizionist. devăr, o bună propagandă revizionistă impune cunoaşa perfectă a poziţiilor duşe, căci numai astfel putem ce avem de răspuns, cari părţile poziţiilor noastre cari trebue să le fortificăm ari sunt slăbiciunile adverlui, unde putem da asaltucele mai reuşite.

Gazeta Antirevizionistă« fadela începutul apariţiei sale t serviciu neprețuit Ligii revizioniste Române, deveastfel un organ de documare de care mişcarea antizionistă română nu numai u se poate dispensa, dar are suntem hotărîţi a-l susu toate puterile.

Atacuri violente împotriva Ligii Antirevizioniste Române

e un timp oarecare sunt tot dese atacurile la adresa Li- Antirevizioniste Române. za inteţirii atacurilor e lesde ghicit. Liga începe a se nde în toate părţile ţării şi anizaţia ei formidabilă aînut să pună pe gânduri pe uri.

ropaganda românească pe e o face Liga Antirevizioă Română a contribuit mult ridicarea conştiinţei naţioe, şi ungurii încep a simţi mai mult că nu mai sunt aceia cari stăpânesc Arlul.

u toate că revizioniştii maari au început a se întâlni în străinătate cu propaganda irevizionistă românească *mai zilele trecute un ziar a Budapesta scria că în Bra şi Argentina au apărut afie antirevizioniste româneşti inscripţia: »Nicio brazdă!)*, toate acestea activitatea ină din România este aceea e pune pe gânduri pe unguri mult decât orice.

ireşte, Liga este acuzată de leranţă şi barbarie. Şi cu te acestea suntem gata ori a face o comparaţie între loacele cu cari acţionează a Antirevizionistă Română Liga revizionistă maghiară a Budapesta.

nainte de toate o simplă statare: am pornit noi lupta potriva ungurilor, ori au porto ei împotriva noastră? Ştim u bine că timp de 15 ani am t atăcaţi zi cu zi de propanda revizionistă maghiară. se cruţau nici cuvintele inoase, nici fantezia, când era rba să se atace România. Era natural ca să ne apărăm. n urmare Liga Antirevizioă Română nu a fost un orn ofensiv, ci unul de apărare demnităţii şi a drepturilor stre naţionale.

Constatăm că ungurii încep aibă respect de Liga Antivizionistă. Acest lucru îl doam şi noi. Să nu mai creadă vizioniştii că România poate atăcată, terfelită şi batjocoă în fel şi chip, fără ca să fie eva cine să răspundă atarilor. Doream să se ştie că em mijloace suficiente cu cari aducem la realitate pe revionişti şi să-i constrângem a depăşi marginile unei progande naţionale civilizate.

Propagandă revizionistă maghiară şi minorităţile

Propaganda iredentistă ungurească a culminat acum doi ani, nd situaţia internaţională era e aşa natură încât părea a înraja proiectele Budapestei. Faptul acesta a făcut atât de îndrăzneţi pe unguri, încât au uitat orice precauţiune şi orice urmare a acţiunii lor.

Însuşi contele Ştefan Bethlen, despre care nu presupuneam că va face o greşeală atât de mare, a căutat să solidarizeze minorităţile ungureşti din statele

D. Dr. Aurel Gociman
secretarul general al L. A. R. pentru Transilvania

succesoare cu propaganda revizionistă ungurească. Intr'un articol al său a îndemnat minoritătile să susţină revizionismul ungurese. De sigur, el nu ar fi făcut acest lucru dacă nu era de părere că în momentul când se discuta pactul celor patru puteri, când Ungaria pusese în joc toate forţele sale, şi când d. Bethlen ţinuse cunoscutele conferinţe revizioniste dela Londra, — Ungaria ar fi putut să obţină realizarea visurilor sale revizioniste. Diplomaţia maghiară era convinsă că nu mai era necesară decât o ultimă sforţare şi tratatele de pace se dărâmă.

De sigur, lucrul s'a dovedit a fi mult mai greu, şi opinia publică increzătoare din Ungaria revizionistă azi este deprimată şi pesimistă.

Intre timp gestul contelui Bethlen începu a-şi da roadele. Statele succesoare se întrebară: oare dacă minoritătile ungureşti sunt solidarizate tocmai de Budapesta cu revizionismul, ce încredere mai pot avea în ele ţările cărora le aparţin? Forţată tocmai de cei dela Budapesta, s'a început o acţiune de punere în siguranţă a ţării, prin înlăturarea elementelor maghiare ce puteau asculta de Budapesta.

Liga Antirevizionistă, de sigur, a avut un rol hotărîtor în privinţa aceasta, dar sunt lucruri asupra cărora nu putem insista.

Cei dela Budapesta ştiu acest lucru şi atacă violent Liga Antirevizionistă Română. Atacurile lor sunt însă întârziate şi nu mai pot duce la nicium scop; doar pot să îndârjească şi mai mult.

Nu s'au gândit oare cei din Ungaria, că cei 15 ani de propaganda desmăţată împotriva României, cu toate calomniile şi injuriile cari i-au fost adresate, se vor răzbuna odată?

Acum reacţiunea noastră a început. E dureroasă pentru unguri? Se poate. Noi avem satisfacţia de a nu o fi pornit decât ca să ne apărăm. Ar vrea poate acum ungurii să înceteze, dar nu se mai poate. Propaganda antirevizionistă românească va continua şi din zi în zi va deveni tot mai puternică. Curentul nu mai poate fi oprit şi la drept vorbind nici nu se gândeşte nimeni să-l oprească. Ungaria revizionistă va avea să vadă roadele provocărilor sale nesocotite.

Femeia română şi revizionismul

Incontestabil, revizionismul alimentat de statornicul şi incurabilul ilusionism politic al Ungurilor, este mereu de o dramatică actualitate.

Rolul femeilor maghiare în opera de educaţie şi propagandă revizionistă, este deosebit de important. Cu o stăruinţă şi un fanatism extraordinar, ele desfăşoară cea mai vie propagandă în cercurile largi ale puternicelor organizaţiuni feminine din străinătate, împotriva neamului şi a ţării noastre. In sprijinul tezei lor, pentru a câştiga simpatii şi aderiuni călcând în picioare evanghelia sfântă a adevărului şi a dreptăţii, se folosesc de cele mai meşteşugite minciuni şi de cele mai îndrăzneţe falsuri istorice.

Această întinsă acţiune a lor de subminare a păcii, s'ar putea transforma într'o serioasă primejdie pentru noi, dacă ea n'ar fi zăgăzuită la timp prin o mare şi hotărîtă mişcare a noastră a femeilor române, atât în interiorul ţării, mai ales în cadrul „Ligii Antirevizioniste", cât şi peste hotare, pentru apărarea drepturilor noastre sfinte pe aceste plaiuri udate deaiungul veacurilor cu lacrimile şi frământate cu sângele strămoşilor noştri martiri.

Femeia română, care a fost în trecut preîutindeni la datorie, slujindu-şi neamul cu iubire şi profund devotament, de o potrivă în căminul familiar sau în arena deschisă a luptelor de afirmare naţională, alături de bărbaţi, înfruntând voinţeşte urgia temniţelor ungureşti, va şti desigur să-şi facă şi astăzi în plin datoria faţă de neam şi faţă de ţară.

Femeea română are nobila misiune de a înălţa în fiecare cămin familiar un altar de închinare marilor ideaturi naţionale. Acolo ea va întări energiile morale şi va pregăti o trează şi viguroasă conştiinţă naţională, gata ori-când pentru suprema jertfă de apărare a hotarelor noastre statornicite pe vecie, încheghându-se astfel puternicul dig de care se vor lovi şi se vor sfărâma neputincioase toate talazurile agitaţiei revizioniste.

Sofia Şt. Meteş
prezidenta societăţii „Gruparea Femeilor Române", filiala Cluj.

Antirevizionism constructiv

de prof. univ. *Valeriu Moldovan*

In cea dintâi dietă a Ardealului, întrunită după înfăptuirea unirii cu Roma a unei părţi a Românilor, un magnat ungur a făcut o declaraţie, care pentru *ei* echivala cu o dureroasă *profeţie*, inspirată din temere, iar pentru *noi* avea atunci şi are şi azi semnificaţia unui program.

„Mă tem — spunea ungurul — ca nu cumva această naţie (valahă), barbară şi prolifică, să se ridice odată şi odată spre pierzania celorlalte naţiuni! („Ne barbara et prolifica ista natio, ad aliorum nationum eversionem insolescat").

In ideologia politică culturală a strămoşilor noştri îngrijorarea patriotului maghiar se traducea în două obiective, unul de ordin *sufletesc*, celalalt de ordin *fizic*.

Pe planul *sufletesc*, pentru strămoşii noştri din veacul al 18-lea problema se desemna sub aspectul ei *politic*.

Intâi de toate *egală îndreptăţire naţională*! Resurecţia socială, culturală şi economică avea să urmeze după concepţia lor *dela sine*.

Pe planul *fizic* găsim atât la Inocenţiu Micu Klein cât şi în *„Supplex libellus valahorum"* conştiinţa şi importanţa preponderenţei numerice a elementului românesc din Ardeal *numai* ca un *argument in plus pentru sprijinirea revendicărilor politice*.

Azi, din perspectiva istorică a două veacuri, trebue să constatăm că amândouă aceste aspecte ale problemei românismului de dincoace de Carpaţi au fost *hotărîtoare* în ce priveşte verdictul definitiv dela 1 Dec. 1918.

Atât declaraţia de unire dela Alba-Iulia cât şi ratificarea ei prin tratatul dela Trianon s'au bazat pe *faptul* că în butul tuturor persecuţiilor, al pierderilor îndurate prin maghiarizarea păturii noastre suprapuse, a existat şi a dăinuit pe pământul Ardealului un neam românesc mai *prolific* decât celelalte trei naţiuni privilegiate.

Poporul român, identificat în cursul veacurilor cu ţărănimea, a suferit în mod neomenos dar a *dăinuit* şi *s'a sporit* mereu.

Minunea aceasta e cu atât mai înălţătoare cu cât ea s'a devârşit *în afară* de orice acţiuni şi preocupări conştiente şi sistematice din partea păturei conducătoare. Ea a fost *produsul natural* al *vitalităţii noastre de rassă*, de „natio prolifica" prin excelentă.

Prin această constatare nu vrem să diminuăm importanţa luptelor şi frământărilor îndreptate în spre o emancipare politică şi *prin ea* sau *alături* de ea în spre ridicarea la un standard cultural şi economic superior a poporului nostru.

Luptele acestea au avut *rezultatul* bun, că la o cotitură a destinului nostru, când aveam să luăm o hotărîre supremă, Românii din Ardeal şi Bănat se găseau închegaţi într'o singură tabără politică, strâns uniţi în jurul conducătorilor lor, *cari li-au arătat calea cea adevărată spre mântuire!*

După întregimea neamului se pare că sub ochii noştri se petrece *o deplasare* a centrului de greutate dela problema politică culturală în spre *cea de ordin fizic-biologic*.

In zilele noastre preocupările naţional-politice, în înţeles militant, au căzut pe planul al doilea.

Preocupările de ordin cultural sunt de sine înţelese. Statul şi societatea românească fac sforţări comune spre a *accelera ritmul* progresului nostru cultural, ca să ajungem din urmă popoarele mai avansate ale apusului.

In schimb se impune tot mai mult atenţiunii şi îngrijorărilor noastre problema cealaltă, a *menţinerii vitalităţii poporului nostru*.

Epitetul de „natio prolifica" pare a fi desminţit şi perimat tocmai în bazinul etnic al Ardealului şi Bănatului. Dacă am luat cu multă bucurie cunoştinţă despre admirabilele calităţi prolifice ale vechiului Regat, ne-a umplut de adâncă îngrijorare scăderea natalităţii Românilor tocmai la noi cei dincoace de Carpaţi, unde problema egemoniei şi stăpânirii definitive şi pozitive asupra teritoriului, este încă pentru multă vreme o chestiune de vitalitate de rasă.

Procentul mare al mortalităţii se poate constata cu mijloace de ordin igienic.

Scăderea natalităţii este, în schimb, o plagă, care e în funcţie de-o serie întreagă de factori fiziologici, economici şi morali, asupra cărora nu putem influenţa decât prin ***încordarea tuturor energiilor noastre, prin cooperarea bisericii şcoalei, administraţiei şi corpului medicilor.***

Vă daţi seamă ce înseamnă, ca la un moment dat să fim nevoiţi a constata că azi naţiunea noastră de dincoace de Carpaţi nu mai este, ce-i drept, „barbara natio" dela 1700, dar în acelaş timp ea a încetat să mai fie şi „prolifica natio" de odinioară?

Antirevizionism *constructiv* înseamnă: Cunoaşterea temeinică a *cauzei* sau *cauzelor*, cari întrun moment dat produc şi *numai* o *stagnare* a vitalităţii mult lăudate a rasei noastre.

In linia a *doua* înseamnă o înţeleaptă chibzuire şi alegere a *mijloacelor* cari ar putea să înlature sau să atenueze scăderea natalităţi din unele părţi ale Ardealului şi Banatului, care ameninţă a deveni o plagă naţională.

In fine, ca un imperativ categoric se impune *crearea unui front unitar al tuturor acelora cari se simt în stare să aducă un aport cât de modest întru combaterea şi reprimarea cauzelor scăderii natalităţii poporului român din Ardeal şi Bănat.*

Vrem să fim iarăşi ceea ce am fost la 1700: *„natio prolifica"!* Iată încă un *cuvânt de ordine*, pentru toţi membrii devotaţi ai Ligii Antirevizioniste române.

TOT ROMÂNUL DE BINE CITEŞTE ZIARUL
UNIVERSUL
CELE DIN URMĂ ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ
Cel mai mare ziar românesc

Un an de luptă antirevizionistă

— Spicuiri din darea de seamă făcută la adunarea de azi săptămâna dela Cluj a comitetului regional Transilvania al Ligii Antirevizioniste române

La adunarea generală anuală a Comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române d. dr. Aurel Gociman, secretarul general al Comitetului, a cetit o amplă dare de seamă, care dovedește că Liga a desvoltat o activitate foarte vastă și folositoare pe teren național.

Reproducem unele părți din această dare de seamă.

»Propaganda intensivă și fără scrupule pe care a făcut-o în străinătate Ungaria revizionistă pentru a face o opinie publică favorabilă tezei revizionismului maghiar, ne-a determinat — spune darea de seamă — să creăm și noi un organ, care să poată contrabalansa această propagandă dușmănoasă, creind în acelaș timp în țară o conștiință națională puternică, capabilă de a rezista la nevoie celor mai grele încercări și de a face cele mai mari jertfe pentru țară. *Acest organ este Liga Antirevizionistă Română.*

Conform cu scopurile sale, dela început ea și-a fixat următorul program de acțiune:

1. de a lupta împotriva revizionismului maghiar, creând un curent prielnic țării noastre în străinătate, demascând neadevărurile tezei revizioniste;

2. întărirea elementului alcătuitor de stat din România pentru a-i pune în situația de a stăpâni și de fapt această țară;

3. crearea unei conștiințe naționale puternice, pentru a putea opune revizionismului o Românie solidară și conștientă;

4. o propagandă antirevizionistă puternică în țară, făcând întreaga lume românească să cunoască problema revizionismului, cum și toate argumentele ce i se opun.

Vom vedea mai jos ce am făcut pentru ducerea la îndeplinire a acestui program.

Cum e compus comitetul regional pentru Transilvania al L. A. R.

Comitetul Regional pentru Transilvania al L. A. R. s'a constituit în ziua de 8 Ianuarie 1934, alegându-se cu ocaziunea aceasta un comitet executiv compus din următorii:

Președintele Comitetului Regional este d. prof. univ. dr. *Ion Lupaș*, vicepreședinți dnii profesori universitari *G. Bogdan Duică, Onisifor Ghibu*, dr. *Iulian Hațieganu, Gheorghe Moroianu*, și d. inginer *Pompei Dragoș*, director CFR, dr. *Alexandru Dragomir*, secretar general d. *dr. Aurel Gociman*. Membrii comitetului regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române sunt următorii: profesorul universitar *Silviu Dragomir*, profesorul dr. *Ion Matei, Ștefan Meteș*, membru al Academiei Române, profesorul *Gheorghe Moroianu*, fost rector al Academiei Comerciale, profesorul universitar dr. *Victor Stanciu*, părintele canonic *Ion Agârbiceanu*, părintele dr. *Vasile Sava*, profesorul universitar *V. Ghidionescu, Marius Peculea*, directorul băncii »Albina«, profesorul universitar *I. C. Cătuneanu*, profesorul *Gh. Popa*, inspector școlar, generalul *I. Hanzu*, dr. *Sebastian Bornemisa*, dr. *Virgil Scridon, I. Chircoiaș*, subdirector de bancă, dr. *Nicolae Cărpinișan* advocat, dr. *Teodor Vidican*, medic. Cenzori domnii *I. Ghircoiaș*, subdirector de bancă, *Andrei Fărcaș, I. Orga*.

Tot atunci au fost aleși președinți de onoare ai Comitetului Regional pentru Transilvania ai Ligii Antirevizioniste Române următorii: *I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan, și Vasile Suciu, Prea Sfințiții Episcopi Roman Ciorogariu, Nicolae Ivan, dr. Iuliu Hossu, Valeriu Traian Frențiu, Grigorie Comșa, dr. Alexandru Rusu, Alexandru Niculescu, Vasile Lăzărescu* și *I. Stroia* și dnii *Vasile Goldiș, Teodor Mihali, Ștefan Cicio-Pop, dr. Iuliu Maniu, dr. Alexandru Vaida-Voevod, Alexandru Lapedatu, Octavian Goga, Francisc Hossu Longin și dr. Aurel Vlad.*

In afară de acest comitet executiv Comitetul Regional pentru Transilvania al L. A. R. mai are un comitet plenar de 100 de persoane din care fac parte de drept toți președinții organizațiilor județene ai L. A. R.

Decedații Ligii Antirevizioniste Române

In cursul anului au decedat președinții de onoare mitropolitul Vasile Suciu, Vasile Goldiș, Teodor Mihali, Ștefan Cicio-Pop, Francisc Hossu-Longin, vicepreședintele G. Bogdan Duică, și dr. Octavian Vasu, președintele Comitetului județean din Făgăraș, a căror amintire a fost comemorată în ședințele comitetului regional, care le va păstra memoria cu pietate.

Activitatea Comitetului Regional în cursul anul trecut

Activitatea din cursul anului trecut a Comitetului Regional pentru Transilvania al L. A. R. s'a îndreptat în primul rând spre crearea comitetelor județene din Ardeal, pentru a avea apoi centre puternice în tot Ardealul, cu care să se poată începe opera de propagandă românească a Ligii.

Cu concursul membrilor Comitetului nostru regional, cari în afară de numeroasele ședințe de comitet, s'au deplasat în aproape toate centrele mai importante din Ardeal, am reușit să dăm ființă unui număr de 18 comitete județene, firește având concursul prețios al bunilor români din toate părțile Ardealului și Bănatului.

Membrii comitetului regional au vizitat următoarele centre din Ardeal, ținând conferințe și participând la întrunirile publice ale Ligii: Sighetul Marmației, Careii-Mari, Satu-Mare, Baia Mare, Cehul Silvaniei, Jibou, Șimleul Silvaniei, Oradea, Arad, Timișoara, Deva, Orăștie, Lugoj, Turda, Alba Iulia, Dej, Bistrița, Târgu-Mureș, Odorhei, Mercurea-Ciuc, Sft. Gheorghe, Brașov, Sibiu, Brad, Huedin și o serie întreagă de alte centre mai mici.

D. președinte *I. Lupaș* a mai fost invitat în diferite alte părți ale țării, pentru a ține conferințe antirevizioniste. Dsa a ținut o conferință la București, iar d. profesor Onisifor Ghibu, în afară de numeroase altele ținute în orașele din Ardeal și Banat, a ținut o conferință la Cernăuți.

La intervenția reprezentantului nostru, d. vicepreședinte O. Ghibu, a luat ființă un comitet al Ligii la Timișoara, cu scopul de a organiza județele din Banat.

In vederea unei organizări cât mai bune a Ligii Antirevizioniste Române în județele din Ardeal, în afară de imprimatele primite din partea Comitetului Central, am tipărit 12.000 legăminte colective pentru 840.000 membri, 30.000 legăminte individuale pentru județele din Săcuime și alte imprimate de propagandă, ca instrucțiuni, broșuri de propagandă pentru elevi, total vre-o 2500 kg. împărțindu-le tuturor județelor. Numărul corespondenței expediate anul trecut de secretariatul comitetului nostru regional este de aproape patru mii.

Ședințele de comitet Numărul membrilor.

Comitetul executiv al Comitetului Regional pentru Transilvania al L. A. R. a ținut 28 ședințe de comitet, la care au participat regulat aproape toți membrii comitetului. Comitetul plenar a ținut în cursul anului trecut 2 ședințe, la cari au participat și P. P. L. L. episcopii Nicolae Ivan și dr. Iuliu Hossu, din partea cărora Comitetul Regional s'a bucurat de un larg și binevoitor concurs, pentru care le exprimă călduroase mulțumiri.

Pentru a putea face față cheltuelilor ce le are Liga Antirevizionistă Română în legătură cu mișcarea antirevizionistă și pentru a creia acea ideologie națională comună, pe care ne-am propus-o, am socotit că trebue să începem o operă cât mai intensivă de înscriere de membri. Taxele de membru fiind foarte mici, pentru a putea obține cel puțin o părticică din fondurile necesare, a trebuit să înscriem un număr cât mai mare de membri. Am recurs prin urmare la toată lumea românească din Cluj, și avem satisfacția de a anunța, că ne-am bucurat pretutindeni de un larg și înțelegător concurs.

In timp de un an Comitetul Regional pentru Transilvania al L. A. R. numai prin biroul său din Cluj a reușit să înscrie un număr foarte mare de membri toți cu cotizațiile achitate. IN FELUL ACESTA PUTEM AFIRMA AZI FARĂ NICI-O EZITARE, CĂ IN CE PRIVESTE NUMARUL MEMBRILOR, LIGA ANTIREVIZIONISTĂ ROMANĂ ESTE CEA MAI PUTERNICĂ SOCIETATE DIN INTREAGA TARĂ, IAR DINTRE COMITETELE LIGII, ACELA DIN CLUJ ESTE IN LOC DE FRUNTE.

Nu putem să nu Vă atragem atențiunea asupra muncii uriașe pe care o reclamă ținerea în evidență a unui număr atât de mare de membri, cum și încasarea cotizațiilor, liberarea cărților de membru, celelalte lucrări de organizare și de propagandă a Ligii în provincie.

In afară de organizarea comitetelor județene, comitetul regional a urmărit organizarea comitetelor din comunele din județul Cluj, unde are azi 50 de comitete comunale cari au început și ele înscrierea membrilor. Toți membrii primesc cărți de membru individuale. Din partea Comitetului Central am primit în vederea acestui scop cărți de membru tip numerotate continuativ, pentru care îi aducem viile noastre mulțumiri.

Desigur eliberarea unui număr de cărți de membru atât de mare este o muncă imensă. Totuși ea a fost aproape terminată.

Am început în același timp încasarea cotizațiilor pe anul 1935, care continuă în cele mai bune condițiuni.

Cotizația pe anul 1935 a fost fixată pentru funcționarii și particularii cu dare de mână la 20 de lei pe an, iar pentru muncitori și țărani la 12 lei pe an. După cum vom vedea aceștia din urmă mai au și alte avantajii.

In vederea înscrierii membrilor, Comitetul Central a adoptat propunerea noastră, de a aplica timbre de cotizație ale l cărțile de membru ale c se inscriu în L. A. R.

In cursul anului acest dăjduim să putem desf număr și mai mare din timbre, având și concurs mitetelor județene. Intre cu plăcere concursul p ni i-au dat în această p comitetele din Petroșani, ria și Dej.

Acțiunea de pr gandă antirevizion în țară și străini

Desigur, propaganda vizionistă în străinătate cade în primul rând în Comitetului Central.

Președintele Comitetul gional pentru Transilva prof. univ. Ioan Lupaș, la Berlin o conferință racter românesc și a zionist și alte două la Ka și la Praga, luând în timp contact și cu bărba litici ai Cehoslovaciei, derea unei acțiuni antir niste unitare.

Comitetul Regional a tot posibilul pentru a publicațiunile antirevizion apar în Ardeal.

S'a luat contact apoi rite ziare în cari s'a fă largă propagandă antir nistă, având în privința cel mai mare concurs d tea ziarului »Universul propaganda aceasta de de zi de zi, cum și prin nirile organizate în oraș comunele din întreaga T vanie, ne-am silit să com la ridicarea conștiinței nale și la crearea unei rități românești, atât d sară în aceste părți ale

Calendarul Lig

Anul trecut am făcut cercare pentru o propa cât mai intensă pentru printr'un calendar, care dresează în primul rând nilor. Am tipărit prin u un calendar antirevizionis nându-l în comerț cu pre 12 lei exemplarul.

Am expediat din el un mai mare de exemplare, comitetelor județene. Din mațiunile de până acum au fost desfăcute în bun dițiuni. Am trimis un ma mar de exemplare și Co lui Central.

Diferite realiz

Iată în afară de aces serie de alte înfăptuiri mitetului Regional.

Am organizat un cic conferințe antirevizionist

(continuare in pag. urm.

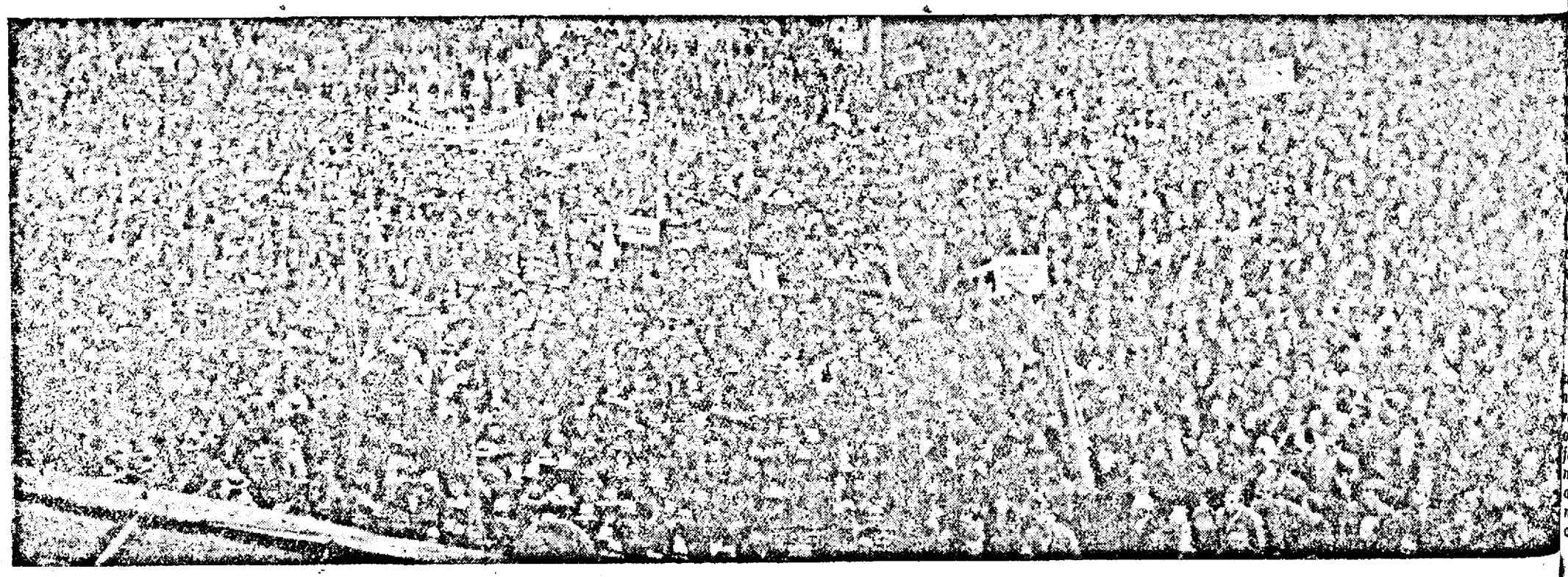

Mulțimea enormă dela marea întrunire antirevizionistă dela 1 Decemvrie 1933 dela Cluj.

st deschis în cadre deose-
le festive la Cluj, de către
telian Popescu, preşedintele
Antirevizioniste Române,
iua de 16 Decembrie 1934,
fost continuat de membrii
tetului nostru in oraşele
provincie, urmând a se mai
şi alte conferinţe la Cluj.
profesor universitar Ion
s, preşedintele Comitetu-
Regional, împlinindu-se 150
ni dela revoluţia lui Horia,
ris o lucrare despre »Răs-
ţăranilor din Transilva-
la anul 1784«, din care a
gini despre: »România şi re-
vizionismul maghiar«, onorată
cu o prefaţă de d. Stelian Po-
pescu.

Membrii comitetului nostru regional, în frunte cu d. preşedinte Ion Lupaş, au colaborat apoi la publicaţiunile antirevizioniste, între cari: »Revue de Transylvanie«, »Gazeta Antirevizionistă«, »Antirevizionismul«, şi au publicat numeroase articole cu caracter antirevizionist in ziarul »Universul« şi alte publicaţiuni.

Am tipărit în mai multe mii

D. Stelian Popescu şi P. S. Sa episcopul Nicolae Ivan
iesind dela inaugurarea ciclului conferinţelor antitevizioniste dela Cluj.

la dispoziţia Comitetului
ional, un număr de exemp-
in scop de propagandă.
icepreşedintele Comitetului
ional, d. prof. Gheorghe
oianu a publicat o lucrare
evizionistă în limba fran-
, cu titlul »Les luttes des
nains Transylvains pour la
tée«, cu o prefaţă de ma-
publicist englez Wickham
l, prietenul ţării noastre.
ecretarul general al Comite-
i Regional pentru Transil-
ia, d. dr. Aurel Gociman,
ris o lucrare de 400 de pa-
de exemplare o broşură de propagandă pentru Liga Antirevizionistă Română, ce se adresează tineretului şi în special elevilor din cursul superior al şcolilor secundare, pentru a contribui în felul acesta la educaţia lor în spirit naţionalist.

Am făcut toate eforturile pentru primirea în cele mai bune condiţiuni a unor ziarişti străini cari ne-au vizitat ţara şi am răspândit un număr de zeci de mii de exemplare de imprimate de propagandă ale Ligii tipărite cu mari cheltueli.

Rezultatele activităţii L. A. R.

acă am căuta să facem şi
bilanţ al rezultatelor obţi-
e prin munca intensivă pe
e a desvoltat-o timp de un
L. A. R. nu am avea nici
motiv de a fi nemulţumiţi.
n ce priveşte propaganda în
inătate ea cade în sarcina
itetului Central.

*n privinţa propagandei in-
e, trebue să constatăm că
reuşit să creăm o atmosferă
lnică Ligii Antirevizioniste
ă punem bazele acelei opinii
lice antirevizioniste, despre
e vorbeam la început. Mem-
noştri apreciază în cel mai
lt grad atât necesitatea cât
mportanţa muncii pe care o
unem şi se îndreaptă cu
liă încredere către noi, de
e ori cred că elementul ro-
nesc a fost undeva neîndrep-
it, ori că a fost pusă în joc
mnitatea noastră naţională.*

Rezultatul acesta îmbucură-
nu ar fi fost însă realiza-
, dacă nu aveam concursul
sinteresat şi entuziast al tu-
or bunilor români. In spe-
l trebue să exprimăm şi de
eastă dată mulţumirile noast-
dlor ing. Pompei Dragoş, di-
ctor CFR Cluj, inginer Silviu
istea, director CFR Timişoa-
, V. Munteanu inspector CFR
rasov, dlor inginer G. Ange-
escu, inginer Nicu Maior, ing.
lexandru Renescu, ing. R. Os-
rogovici, ing. V. Pop, dela di-
ecţia de exploatare CFR Cluj, apoi dlor Paul Ştefănescu, ing. Caius Popescu, ing. G. Pelecudi, ing. Octavian Voicu, ing. Cristian Georgescu dela inspecţia de exploatare CFR Braşov, dlor conducători ai inspecţiilor CFR din Timişoara, Oradea şi Satu-Mare, apoi dlor dr. Eugen Dunca, prefectul judeţului Cluj, prof. N. Drăgan, primarul oraşului, ing. Emil Protopopescu, directorul fabricei de tutun, V. Pulca, chestorul poliţiei, şi tuturor acelora care ne-au dat preţiosul lor concurs pentru opera de înscriere de membri, pentru ca din cotizaţiile atât de modeste să putem realiza fondurile, cari deşi nu prea mari, dar ne-au permis o serie întreagă de realizări, după cum am văzut.

Aducem apoi mulţumiri acelor întreprinderi comerciale şi industriale româneşti, cari ne-au făcut donaţiuni, pentru a putea aduce la îndeplinire programul ce ne-am fixat.

CEA MAI BUNĂ DOVADĂ CĂ ACTIVITATEA LIGII ANTIREVIZIONISTE ROMÂNE A OPUS PIEDICI SERIOASE DUŞMANILOR NOŞTRI, ESTE CĂ PRESA DIN BUDAPESTA S'A OCUPAT IN NENUMĂRATE RÂNDURI DE NOI, EXPRIMÂNDU-ŞI CHIAR ACUM RECENT INGRIJORAREA SA FAŢĂ DE ACTIVITATEA PLINĂ DE AVÂNT A LIGII.

Proiecte pentru viitor

*Primul an al Ligii Antirevi-
ioniste Române în Transilva-
ia, după cum reiese din aceste
rânduri, s'a limitat mai ales la
organizarea ei. Era primul pas,
fără de care nu se putea merge
mai departe şi suntem fericiţi
de a fi putut duce la indepli-
nire în bună parte programul
ce ne-am fixat pentru acest an
cu ocaziunea constituirii Comi-
tetului Regional.*

*Anul ce urmează va trebui
să întindem reţeaua de organi-
zare a Comitetelor Ligii în toate
comunele şi cătunele Ardealu-
lui. Având apoi cadrele nece-
sare, vom putea face prin ele
o propagandă naţională cât mai
efectivă.*

Problemele cari se pun in Ardeal şi Banat şi pe care ni le punem şi noi pentru viitor sunt următoarele:

1. O operă naţională cât mai efectivă, cu concursul altor societăţi culturale şi româneşti şi pentru înzestrarea acestei regiuni cu şcoli, biserici, preoţi, şi învăţători români în număr suficient;

2. Intărirea elementului românesc pe graniţa de vest şi întocmirea unui plan sistematic în vederea acestui scop, în înţelegere cu autorităţile;

3. Inlăturarea din funcţiunile publice de încredere din Ardeal şi Banat a tuturor elementelor străine dubioase;

4. Susţinerea comerţului şi industriei româneşti din Ardeal, prin sprijinirea tuturor iniţiativelor naţionale locale;

5. Ridicarea conştiinţei naţionale printr'o propagandă intensivă prin presă, conferinţe, întruniri şi punerea elementelor subversive, în special al organizaţiilor lor politice şi a presei lor, într'o situaţie respectuoasă faţă de elementul românesc alcătuitor de stat;

6. Susţinerea acţiunii de organizare a oraşelor din Ardeal;

7. Solidaritatea elementului românesc din Ardeal şi Banat şi înlăturarea duşmăniilor politice şi confesionale, pentru închegarea lui intr'un mănunchiu cât mai strâns unit;

8. Educaţia tinerei generaţii într'un spirit naţional cât mai desăvârşit;

9. Cultivarea şi desvoltarea sentimentului de unitate naţională a tuturor fiilor României;

10. Creiarea unei puternice conştiinţe antirevizioniste, capabilă de mare spirit de jertfă care să preintâmpine orice propagandă duşmănoasă ce se îndreaptă împotriva graniţelor ţării noastre«.

Pacifismul revizionismului şi Pactul Societăţii Naţiunilor

de **George Sofronie**
Profesor la Universitatea din Cluj.

Deşi agresiv prin manifestările sale, factor provocator de incordate raporturi internaţionale, *revizionismul* a profesat ani de-a rândul caracterul său *pacific*, tendinţa adică ca numai prin mijloace paşnice să poată ajunge la modificarea statutului teritorial şi politic in vigoare.

Tactica nu a fost lipsită de abilitate, pentrucă in acest chip s'a manifestat presupusul ataşament al revizioniştilor pentru Societatea Naţiunilor, al cărei Pact ar conţine dispoziţiuni, ce ar permite răsturnarea ordinei teritoriale internaţionale prin mijloace pacifice, după cum ea inlesnea eliminarea susceptibilităţilor opiniei publice occidentale — marile masse populare din apus sunt adânc ataşate ideii de *pace durabilă*, — care trebuia convertită la teza revizionistă.

Ar fi fost de aşteptat desigur, ca in urma insucceselor de politică externă, inregistrate in ultimii ani, Ungaria — susţinător şi provocator al celui mai categoric şi intransigent revizionism *teritorial* — să dezarmeze, recunoscând ca fireşti şi definitive frontierele sale actuale, de *stat naţional*, astfel cum ele au fost consacrate prin Tratatul dela Trianon, din 4 Iunie 1920.

Departe de aceasta insă, se constată şi astăzi aceiaşi îndârjită alimentare a revizionismului; publicaţiile revizioniste sporesc ca număr, răspândirea lor este accelerată, iar subvenţionarea din partea statului necontestată.

Ceva mai mult, îmbracă caracter revizionist şi publicaţiuni dintre cele mai neaşteptate, a căror titlu, factură şi conţinut ar trebui să nu aibă, in definitiv, nimic a face cu o astfel de preocupare, de ordin politic. Iar declaraţiile guvernanţilor, ale oamenilor politici in genere, nu ostenesc de a considera incă ca un *ideal naţional* al „Ungariei mutilate" (Tisseyre) revenirea la vechile frontiere imperialiste.

*

Şi atunci, dacă problema este constant ţinută pe planul actualităţii, nu este desigur lipsit de interes de a vedea, in puţine cuvinte, dacă se poate in mod serios vorbi de un *pacifism* al revizionismului. Cu alte cuvinte, acéasta inseamnă a constata dacă *Pactul* creator al Societăţii Naţiunilor, — acest document fondator al unei Comunităţi internaţionale ce tinde a se organiza *juridiceşte*, — permite el o revizuire a clauzelor *teritoriale* din Tratate, cum pretind promontorii revizionismului, sau este această susţinere o adevărată „erezie politică-juridică", cum într'un moment de definire şi calificare a doctrinei revizioniste a denumit-o marele Louis Barthou?

Este ştiut că teza revizionistă, in materie, porneşte şi este construită, pe celebrul art. XIX din Pactul Societăţii Naţiunilor. Se susţine astfel, că in virtutea acestui text, Adunarea Societăţii are dreptul de a revizui orice Tratat; că hotărirea ce ar lua-o in speţă acest organ al Instituţiei geneveze, este perfect valabilă cu *majoritate* de voturi; că, in consecinţă, schimbarea frontierelor este astăzi in puterea unui organism internaţional, care in mod paşnic, fără recurgere la forţă, şi cu ignorarea chiar a celor interesaţi, ar putea modifica statutul teritorial şi politic, consacrat prin *tratatele naţionalitare* din anii 1919/20. Cheea revizuirii Tratatului dela Trianon, a acestui „tratat eliberator de naţionalităţi" (N. Iorga), ar fi astfel oferită de insuşi Pactul Societăţii Naţiunilor; de acel organism adică, care in intenţia făuritorilor săi, trebuia să fie, in primul rând, un *garant* al executării şi respectării Tratatelor.

Dar câte afirmaţii — şi ele se găsesc în toate publicaţiile cu pretenţia de a justifica revizionismul, *in drept*, — atâtea neadevăruri.

Este într'adevăr, o totală neinţelegere a naturei juridice a Societăţii Naţiunilor, când se pretinde că ea ar putea revizui tratate; când din inşişi termenii art. XIX este evident, că Adunarea nu poate decât *„să invite, din când in când"* — in imprejurări cu totul excepţionale adică, — *„pe membrii Societăţii să procedeze la o nouă examinare a tratatelor"*. Şi să accentuăm, nu a oricărui tratat, ci a acelora *„devenite inaplicabile"*. Mai mult nu poate Societatea Naţiunilor, pentrucă juridiceşte nu are compentenţa de a o face; pentrucă ea nu este un Supra-Stat — autorii Pactului s'au ferit de aceasta — iar dacă ar pretinde-o, ar refuza aceasta *conştiinţa juridică obştească*, factor ce legitimează principiile şi instituţiile dreptului ginţilor. Iar a revizui tratate, o spune un autor francez care in alte ocazii s'a arătat a fi un amic al Ungariei — prof. Charles Dupuis — tratate ce sunt legea consimţită a Părţilor, nu ar insemna altceva decât a distruge această lege, edictând una superioară, pe cale de autoritate". Şi continuă acest autor — „ar însemna a interpreta art. XIX în mod greşit şi chiar straniu, dacă l-am inţelege in acest sens, că Adunarea ar putea să revizuiască vreun tratat, contra voinţei unei Puteri semnatare. Ar fi a pune art. XIX în contrazicere cu gândirea autorilor Societăţii Naţiunilor, cu textul Preambulului, cu principiul suveranităţii Statelor şi cu prescripţiile dreptului internaţional, recunoscut de acum inainte ca regulă de conduită efectivă a Guvernelor".

Dar este ceva mai mult. Intinderea textului nostru este determinată prin insăşi termenii săi; ori, când el vorbeşte de tratate *inaplicapile*, implicit exclude dela procedura reexaminării prin Adunarea Societăţii Naţiunilor *clauzele teritoriale* din tratatele de pace, toate aplicate, spre deosebire de unele cazuri din trecut. Dacă remarcăm in fine, că orice hotărîre a organelor Societăţii Naţiunilor, spre a fi valabilă, trebue votată cu *unanimitate* de voturi, — cu excepţia cazurilor expres stipulate de Pact, — vom inţelege pentruce şi mecanismul art. 19. presupune votul expres al tuturor interesaţilor.

In zilele trecute chiar, in ziua omagierii in Parlamentul român a lui Paul Boncour, s'a afirmat din nou acest adevăr, menit a fi auzit şi peste graniţă. In discursul său, dl. Titulescu a accentuat, că în ziua 1 Iunie 1933 „Franţa, membru permanent al Consiliului Soc. Naţ., s'a angajat să nu accepte niciodată modificarea procedurii art. XIX al Pactului Soc. Naţ., *care cere pentru orice recomandare in scop de revizuire, unanimitatea voturilor, inclusiv acelea ale Părţilor interesate"*.

Ceeace inseamnă, spre a invoca cuvântul unui comentator al acestui text, — „asentimentul Părţilor interesate este piatra unghiulară a oricărarei revizuiri de Tratate" (M. Radoikovich).

*

Aceste puţine consideraţiuni sunt astfel suficiente, spre a putea defini articolul XIX din Pact — atunci când el este invocat ca un argument de *drept*, in doctrina revizionistă, cea maghiară în special, — drept un *text antirevizionist*.

Dar caracterul anti-revizionist

(Continuare în pag. 10).

Pacifismul revizionismului şi Pactul Societăţii Naţiunilor

Continuarea din pagina IX-a

al articolului XIX este evidenţiat de intreaga economie juridică a Pactului, şi in special de un alt text mult discutat şi controversat, dar care constitue o formală *obligaţie juridică* pentru membri, *articolul X*. Intr'adevăr, prescriind că „membrii Societăţii *se angajează* de a respecta şi a menţine contra oricărei *agresiuni exterioare*, integritatea teritorială şi independenţa politică prezentă a tuturor membrilor", acest articol X vine să confere o garanţie efectivă, tocmai acelor clauze teritoriale din Tratate, care fac obiectul campaniei revizioniste. Inscris in toate proectele — in epoca elaborării Pactului, — punct cardinal in ideologia wilsoniană, acceptat şi de invinşi la finele războiului, acest principiu are o atât de mare insemnătate in fizionomia Pactului, — incât cu toate discuţiile ulterior duse in jurul intinderii sale, el este menit să dăinuiască sau să cadă, odată cu Pactul insuşi.

Prezenţa sa in Pact insă, ne înlesneşte o semnificativă deducţie: cât este de puţin fondată teza pacifismului revivionismului. Ea nu s'ar putea susţine, decât prin recunoaşterea unui formal antagonism intre două texte — deopotrivă importante, ale Pactului, ceeace trebue respins categoric, ceeace trebue respins dela început. Prescripţiile Pactului din 28 Iunie 1919 pornesc de la o gândire şi concepţie unitară; ele se armonizează, ele nu se resping, prin stipulaţiile lor.

*

Şi atunci, dacă nu poate fi vorba de un revizionism *teritorial* realizabil prin mijloace paşnice, cum insistent se pretinde, pentrucă astfel ee mijloace nu există, este vădit lucru, că numai *nonrevizuirea este pacea şi „revizuirea inseamnă războiul"* (N, Titulescu) şi anume, este războiul cel mai injust, pentrucă el tinde să distrugă o operă de dreptate, obţinută prin sacrificii imense spre a se incerca reinvierea unui trecut perimat, caracterizat prin injustiţie şi crime contra libertăţii popoarelor.

Un astfel de război, desigur trebue evitat. Deaceea combătând revizionismul, se realizează un act in serviciul celei mai curate aspiraţii a umanităţii civilizate: dorinţa de *pace durabilă*, cu tendinţa ca ea să fie o *pace de drept*. Pentrucă, cum indreptăţit remarca cândva Dl. Titulescu, pentru pacificarea spiritelor. *„Nu de revizuirea tratatelor are nevoe omenirea, ci de revizuirea propriilor ei prejudecăţi"*. Şi o astfel de prejudecată este aceasta, când se mai crede in putinţa răsturnării unui statut teritorial şi politic, — care dacă nu este o operă ideală, este fără indoială edificat pe mai multă dreptate şi echitate, ca oricând in trecut.

Liga Antirevizionistă în judeţul Severin

Lugojul se poate mândri că a fost printre cele dintâi centre cari au răspuns la chemarea d-lui Stelian Popescu de-a ne organiza în contra acţiunii revizioniste dela Budapesta. Tocmai acum doi ani, în Mai, s'a ţinut la Lugoj o mare adunare, care a ales un »comitet permanent de acţiune antirevizionistă« şi a luat mai multe hotărîri de ordin practic pe cari le-a trimis d-lui Stelian Popescu. Organizarea Ligii Antirevizioniste la Bucureşti şi pe ţară a urmat apoi.

Comitetul acesta permanent, prezidat de P. S. Sa Episcopul dr. Alexandru Niculescu şi având ca vicepreşedinte pe d. lt. colonel i. r. Romulus Boldea, fost prefect, a purces apoi la organizarea secţiei judeţene a Ligii Antirevizioniste. Constituirea secţiei s'a intâmplat în marea adunare ţinută la Lugoj la 27 Ianuarie crt., când s'a ales precum urmează comitetul judeţean definitiv: Preşedinte de onoare P. S. Sa dr. Vasile Lăzărescu, episcopul Caransebeşului, şi P. S. Sa dr. Alexandru Niculescu, episcopul Lugojului; preşedinte activ d. lt. colonel i. r. Romulus Boldea, fost prefect; vicepreşedinţi dr. Aurel Mihaiescu, protopop ortodox, şi dr. Nicolae Brînzeu, canonic şi publicist; secretari prof. Traian Simu şi Cornel Jucu; casier Tiberiu Stan, revizor şcolar; controlor Dumitru Cal. In afară de comitetul de direcţie, compus din zece membri marcanţi, Liga Antirevizionistă din judeţul Severin mai are şi-un consiliu judeţean, menit să pregătească în consfătuirile sale materialul de propagandă şi să se ingrijească de conferenţiari. Din acest consiliu fac parte reprezentanţi ai tuturor societăţilor culturale, profesionale, etc., şi-ai tuturor partidelor. Se cuvine subliniată dintre iniţiativele acestui comitet hotărîrea luată de reprezentanţii diferitelor societăţi şi partide, de a se ocupa la toate întrunirile lor timp de cel puţin zece minute de acţiunea antirevizionistă.

Organizarea în judeţ e aproape terminată. S'au constituit secţii de plasă la Lugoj, Orşova, Teregova, Făget şi Balinţ, iar peste câteva săptămâni organizarea va fi terminată şi 'n restul plăşilor. Adunările de constituire au fost cu-adevărat magnifice. Mai cu seamă cea dela Făget (24 Martie a. c.), şi cea dela Balinţ (12 Mai a. c.), au fost remarcate de toate ziarele.

Punctul culminant al acestor manifestaţiuni va fi marea adunare antirevizionistă ce se va ţinea la Lugoj la 9 Iunie cu ocaziunea desvelirii »Monumentului Unirii«.

Afară de aceste adunări, comitetul judeţean a aranjat şi o serie de conferinţe antirevizioniste, fie că a fost invitat în acest scop de organizaţile profesionale (societăţile economilor, agricultorilor, comercianţilor români etc.), fie în cadrele societăţilor culturale, incadrându-se la serbările lor cu câte o mică conferinţă antirevizionistă. O menţiune specială merită în această privinţă corpul didactic primar din judeţ, care probagă cu multă insufleţire ideile Ligii, cu ocaziunea serbărilor aranjate în toate regiunile judeţului de cercurile culturale învăţătoreşti.

In ce priveşte şedinţele comitetului şi consiliului judeţean al Ligii antirevizioniste, acestea se ţin regulat şi sunt bine frecventate. Afară de chestiunile curente, la aceste şedinţe se mai discută cu mult interes toate problemele cari stau in legătură cu mişcarea antirevizionistă. Vom arăta aci câteva din aceste probleme discutate:

1. Problema românizării numelor de familie. S'a cerut: a) uşurarea formalităţilor şi scutirea de orice taxe pentru acei români al căror nume românesc a fost maghiarizat şi cari doresc să-şi redobândească vechiul nume românesc de familie; b) evreilor să li se admită numai astfel de nume românesc ,depe care să se cunoască uşor originea lor evreiască.

2. Să se ingreuneze căsătoriile ofiţerilor cu minoritare. Cu evreice să nu se admită deloc astfel de căsătorii. Ofiţerii căsătoriţi cu minoritare să fie mutaţi in localităţi cu populaţie curat românească din vechiul Regat. S'a cerut indepărtarea lor necondiţionată din ţinuturile alipite.

3. Instalarea unei staţiuni de radiodifuziune la Timişoara, care ar trebui să primeze faţă de Cluj, deoarece Ardealul are deja o astfel de staţiune la Braşov. Acum ar trebui să urmeze Timişoara, pentrucă aci la frontiera de Vest se simte mai mult necesitatea de a combate prin radio propaganda revizionistă a postului de radio Budapesta.

4. Măsuri de apărare contra publicaţiunilor antinaţionale şi anticreştine. Comitetul judeţean se foloseşte de toate ocaziunile pentru a cere tuturor intelectualilor să recomande populaţiei numai ziarele scrise în spirit naţionalist şi creştin. Dar în privinţa asta se mai cer şi alte măsuri mai drastice.

5. Indulcirea raporturilor dintre partidele politice.

6. Asigurarea continuităţii în soluţionarea tuturor problemelor importante, neconturbată de schimbarea guvernelor.

7. Naţionalizarea industriei şi comerţului.

8. Lupta contra corupţiei.

Toate aceste chestiuni şi multe altele s'au discutat şi se discută la şedinţele comitetului, incât comitetul judeţean se poate numi cu tot dreptul un »cerc de studii« al problemelor cari stau în legătură cu acţiunea antirevizionistă.

Adunarea antirevizionistă dela Făget, din 24 Martie 1335.

Adunarea antirevizionistă din Balinţ (jud. Severin) dela 12 Mai 1935. Pe clişeu se vad membrii comitetului judeţean din Lugoj şi membrii noului comitet al subsecţiei din Balinţ.

Acţiunea antirevizionistă la Ai

Intelectualii români din Aiud, oraş cu vechi tradiţii culturale, socotit multă vreme »Roma Calvinilor«, au avut fericita inspiraţie de a da conducerea Ligii Antirevizioniste Române — constituită la Decemvrie 1934 — preşedinţilor societăţilor naţionale, culturale şi de binefacere, şi conducătorilor autorităţilor bisericeşti şi civile.

Plecând dela ideea aceasta, a fost ales preşedinte d. dr.

D. dr. I. Băltariu

notar public, preşedintele comitetului din Aiud al Ligii

Ion Baltariu, preşedintele Uniunii Foştilor Voluniari din jud. Alba; vicepreşedinţi d. păr. Ion Bucur, protopop unit şi Iosif Pop, protopop ortodox, secretar d. dr. Valer Roşian, iar casier d. Emil Cheşcheş. Membrii: Margareta general Nicolau, prezidenta »Crucii Roşii«, Tulia dr. Albini, directoara gimnaziului de fete, Letiţia dr. Marcu, prezidenta soc. »Principele Mircea«, Sabina Pop, prezidenta »Reuniuni femeilor«, dr. Victor Fodor, preşedintele A. G. R. U. şi directorul Sanatorului, dr. Adrian Dărămuş, preşedintele F. O. R. şi iurisconsultul oraşului, Ovidiu Hulea, preşedintele »Astrei« şi al »Soc. plugarilor«, dr. Simion Pădurean, preşedintele »Casinei Române«, Romul Lupean, preşedintele »Soc. Meseriaşilor«, Octavian Lupean, directorul liceului de băeţi, inginer Petre Marcu, directorul şc. de arte şi meserii, Iosif Herdea, directorul şc. primare, dr. Teodor Gruiţa, medic primar al oraşului, dr. Aurel Radu, medic de circumscripţie, şi primarul oraşului şi primpretorul de totdeauna al plasei Ai

In amintirea evenim cari au avut loc la Aiud de 8 Ianuarie 1848, declarat ziua acesta toare naţională locală. ciat un parastas în Românilor morţi în ziu şi s'a organizat un fes recitări, coruri şi confer

La 28 Februarie a. c. organizat comemorarea rilor Horea, Cloşca şi In preseara zilei oraşul iluminat iar muzica mil cântat pe străzile şi în oraşului. S'a oficiat un tas la ambele biserici din oraş şi după servic vin s'a făcut o impozan nifestaţie naţională, c smuls chiar şi admiraţio nilor. Toate autorităţile cietăţile au prezentat o lor pioasei amintiri a martiri. Seara a avut festival cu un bogat pr la care a contribuit muzi litară, corul Astrei, ele nerimea universitară şi sorii din localitate.

Un ziar local ungures darea de seamă asupra rii, scrie că, »a fost o festaţie demnă de o n care îşi preţuieşte martir chinându-se cu evlavie riei lor. Evenimentele is dela 1784 au fost prezent adevărata lor lumină, o şi bine documentat«.

Liga şi-a procurat dr reglementar din Bucureşti legătură cu sfinţirea lui găteşte mari serbări naţ cari vor avea loc în curâ

Comitetul Ligei a ţinu multe şedinţe, aducând multe hotărîri menite sâ vieţii sociale din Aiud u racier românesc mai acc

S'au lansat liste în toat sa Aiudului pentru a se fa

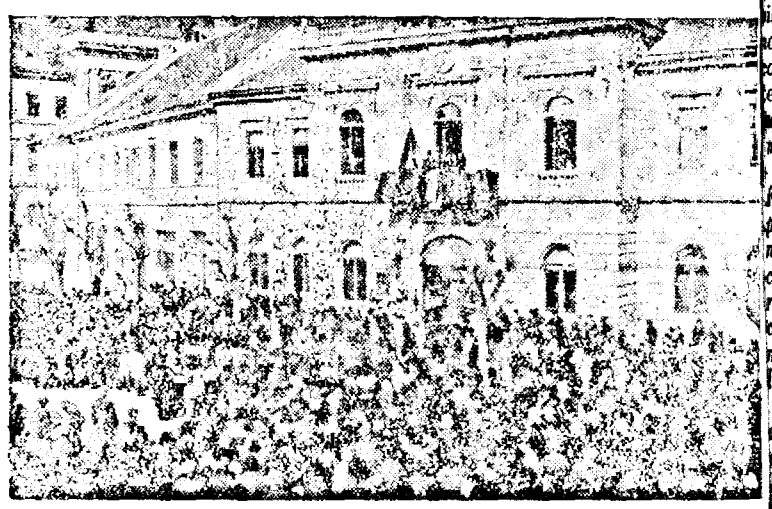

Comemorarea lui Horea, Cloşca şi Crişan la Aiud, in ziua de 28 Februar 1935, organizată de comitetul din Aiud al Ligii.

scrierea membrilor şi asti curând, în fiecare sat, se constitui câte-o secţie a L

*

Liga Română din Aiud turiseşte sincer, că fără cursul preţios al Astrei, al cietăţilor şi al autorităţilor sericeşti, civile şi militare d-lui G. Lungulescu, secre general al Ligii, n'ar fi fos pabilă să desvolte această moasă activitate româneas dar ceea ce trebuie în deos subliniat este faptul, că la aceste serbări naţionale a parte în mase compacte nimea din cele 32 comune piasei. Faptul acesta dovede că d. Stelian Popescu, ani torul şi iniţiatorul mişcării, fost în asentimentul tuturor mânilor de bine şi de pre tindenea, atunci, când a meiat Liga Antirevizionistă mână, această necesitate im rativă a sbuciumatelor noas vremuri.

Recomandaţi „GAZET ANTIREVIZIONISTĂ" cunoscuţilor D-voastr

V'aţi putut convinge că o gazetă indispens bilă fiecărui romă

NICOLAE TITULESCU

Ultimele evenimente diplomatice au scos tot mai mult în evidență, figura de mult consacrată a ministrului de externe al României, d. Nicolae Titulescu. Tocmai când lucrările sesiunii extraordinare a Societății Naciunilor au fost închise, în momentul când d. Laval se înnoiază cu o meritată cunună de lauri în palatul Quai d'Orsay, ar fi o omisiune nedreaptă a nu releva rolul primordial pe care l'a jucat în desvoltarea evenimentelor diplomatice din ultimele săptămâni d. Nicolae Titulescu.

Din partea noastră nu facem altceva, decât să fim ecoul presei din Apus, care și de data aceasta, consacră articole elogioase la adresa ministrului de externe al României, publicând detaliile amănunte, cari dovedesc din prisosință marele prestigiu de care se bucură în diplomația europeană d. Titulescu.

Să recapitulăm însă evenimentele. Nu este nevoie să ne depoiem prea departe. Ultimul mare succes diplomatic d. Titulescu l'a înregistrat acum doi ani, cu ocaziunea tratativelor dintre Anglia, Italia, Franța și Germania, în vederea proectului »pact al celor patru puteri«.

Ne amintim încă de activitatea neobosită și de atitudinea energică a ministrului nostru de externe, care văzând că la manevrările italo-germane era cale de a se înființa instrumentul internațional, pe care Tardieu l'a numit spiritual »inițiator »clubul păcii«, cu scopul mai îndepărtat de a exercita o acțiune de constrângere asupra statelor mici, d. Titulescu a spus: »Acordul celor patru îl considerăm inadmisibil, în consecință nu vom recunoaște niciodată o înțelegere care ar trata despre drepturile terților. Am convingerea că acest acord nu este posibil și nu se va realiza«.

La stăruințele ministrului Franței la Roma, d. Jouvenel pactul celor patru a fost semnat totuși de Franța, — dar cuvintele d-lui Titulescu s'au realizat: pactul n'a fost ratificat de Parlamentul Republicii, marea concepție a d-lui Mussolini eșuând definitiv.

Trecerea timpului n'a făcut decât să confirme clar-vederea diplomatică a d-lui Titulescu. Dsa, care arătase lipsa de vitalitate a pactului celor patru puteri și a atras atențiunea diplomației europene asupra adevăratului pericol al păcii, a avut imensa satisfacție de a fi fost confirmat de evenimente în timp scurt, de abia un an.

Cei ce caută a pătrunde evenimentele internaționale, trebue să constate că fără intervenția energică a Micei Înțelegeri preconizată de d. Nicolae Titulescu, evenimentele politice din Europa ar putea avea azi un curs cu totul nou, prea puțin satisfăcător pentru România și în acelaș timp pentru toate statele succesoare. Nu trebue decât să ne gândim la proectele anunțate de d-lui Mussolini, cari au făcut să salte de bucurie revizionismul dela Budapesta.

A urmat un an diplomatic de lămurire a situației europene. Italia și Franța au ajuns de acord, d. Mussolini angajându-se într'un proect vast în Africa orientală. In acelaș timp însă Germania, care urma să-i fie povarăș în pactul celor patru, amenința să-i intre în coaste prin ocuparea Austriei, ca o rivală temută pe Adriatică.

Situația aceasta a făcut Italia să renunțe cu desăvârșire la proectele himerice cu privire la »clubul păcii« și a obligat-o de a căuta o orientare grabnică spre Franța. La rândul ei marea Republică se simți tot mai mult amenințată de militarismul german, așa că pacea europeană nu mai putea fi menținută decât printr-o »organizare« serioasă, cum a spus d. Laval.

In acest moment internațional critic, a intrat din nou în acțiune d. Titulescu. Construirea operei de pace a început în Orient. Sub auspiciile distinsului ministru de externe al României și mult înainte ca marile puteri să se fi întrunit la Geneva, s'a întemeiat alături de Mica Antantă Înțelegerea Balcanică, a cărei intervenție loială și salutară pentru pace, a fost înregistrată chiar zilele trecute la Geneva. Marele său prestigiu diplomatic l-a pus pe d. Nicolae Titulescu în fruntea ambelor forțe politice și recenta conferință dela Stresa, cum și sesiunea dela Geneva, l'a găsit ca reprezentant cu depline puteri a cinci state, cu o populație de 65 milioane. Niciodată, România nu a avut asemenea prestigiu diplomatic.

Abilitatea diplomatică a dlui N. Titulescu s'a folosit admirabil de acest mare prestigiu, aducând la Geneva servicii importante în primul rând celor două Înțelegeri, apoi țării sale.

La Stresa și la Geneva, Mica Înțelegere Balcanică a avut un rol de-o importanță covârșitoare. Prevederea diplomatică a d-lui Titulescu a făcut însă ca de data aceasta situația să fie mai ușoară, căci forțele cu cari se prezenta la Geneva erau mult sporite și timpul confirmase întru totul, până în cele mai mici amănunte, politica sa.

Incă odată Franța, a avut să constate că, cele două Înțelegeri, prezidate de d. Titulescu, sunt la fel animate de același ideal pentru care luptă Republica: Pacea, — idee pe care am susținut-o și o vom susține cu lealitate, alături de sora și prietena noastră, Franța.

Acum doi ani, președintele Ligii Revizioniste Maghiare dela Budapesta d. Francisc Herczeg, spunea: »O cunună de lauri se cuvine trimisului demonic al Micei Înțelegeri, d. Nicolae Titulescu«.

D. Titulescu a obținut acum o nouă cunună de lauri, pe care i-o întinde, mândră, România.

Aurel Gociman

D. Nicolae Titulescu
ministrul de externe al României

Nu există suflare românească care să nu lupte din răsputeri în contra tendințelor de revizuire a actualelor hotare ale țării noastre. Prin tratatul de pace nu ni s'a dat nimic din ceea ce aparținea altuia. Actualele hotare cuprind pământul moșilor și strămoșilor noștri, este al nostru, n'avem deci de dat nimănui nimic. Cel mult de cerut.

Prof. AUG. COMAN
Primarul Timișorii, membru în comitetul organizației de Timiș a L. A. R.

Porunca sângelui

Voinicia stăpânitorilor de ieri ai Ardealului românesc încă n'a dispărut din amintirea Românilor depe plaiurile Daciei bătrâne. Sângele vărsat în cursul veacurilor întru apărarea vieții și a demnității neamului nostru își mai trimite încă aburii sfinții spre albastrul cerurilor, și ecoul blăstemelor noastre pentru asupritorii de ieri mai vuește încă în inimile maltrate ale Românilor ardeleni. A fost ca ieri timpul în care ne adăposteam în munți pentru a scăpa de prigoniri, și încă n'a prins rugină sabia cu care am reparat istoria celor o mie de ani de suferință.

Intr'un avânt năprasnic, dorobanțul de peste Carpați, cot la cot cu ploarea Românilor din Ardeal, a înfipt până în fundul pământului pietrile de hotar, pe care România le va apăra în veci cu valuri de sânge. In fața virtuților cu cari am scris istoria noastră s'a înclinat o lume întreagă, și proslăviți și neuitați sunt martirii cari au clădit o țară pe trupurile lor pentru vecie împreunate cu glia strămoșească.

Dar câlții de ieri nu se pot împăca cu noua orânduire a istoriei. Ei râvnesc belșugul înaurit al munților ardeleni, ei doresc văile în adâncul cărora Românul și-a legănat copilăria, ei doresc Ardealul cu coinicele și cu florile lui, ei vreau robirea unui popor care a vărsat râuri de sânge pentru a-și răscumpăra libertatea.

In lung și în latul lumii, mândrii feciori ai văgăunilor asiatice, viteazul popor maghiar, a umplut toate potecile cu bocete nemângâiate, și a pretins nici mai mult nici mai puțin, decât Ardealul, Ardealul românesc, Ardealul pentru vecie unit la sânul Patriei române. Voiajorii diplomatici ai Ungariei, această filială europeană a pustiului asiatic, au avut darul să provoace o reacțiune promptă și stridentă care ni-a strâns din nou pumnii pe mânerul sabiei românești îndreptată în spre Tisa.

Liga Antirevizionistă Română ne-a înălțat din nou pe parapete, înfrățind întru apărarea hotarelor noastre eterne pe toți fiii neamului, dela Vlădică și până la opincă.

N'a rămas nici frunză și nici iarbă născută din pământ strămoșesc, care să nu se înfioreze de chemarea Ligii Antirevizioniste, și subt drapelul ei s'a înșirat din nou oastea neamului, hotărîtă să înfrunte și urgia iadului, pentru apărarea frunta-riilor. Românul a simțit în vibrații amețitoare chemarea pământului, și străjuește neadormit virtuțile străbune.

Ne-am înfrățit din nou cu pământul frământat în sudorile și sângele părinților noștri.

Cu inimi primenite în valurile iubirii de neam, ne-am înrolat în coloanele nesfârșite ale redeșteptării naționale, și suntem hotărîți să învingem. Și vom învinge, pentrucă noi suntem executorii unei porunci sfinte: **porunca sângelui românesc.**

Dr. T. Vidican

D. Dr. Teodor Vidican
membru în Comitetul Regional al Ligii.

Cum e susținută aviația militară a studenților unguri

In ziarul budapestan «Uj Magyarság» din 19 Mai crt. s'a publicat în legătură cu știrea că se fac la Londra avioane sportive ieftine cu motoare mici, un reportaj despre aviația așa-zisă sportivă a studenților dela Politehnica din Budapesta. Un conducător al acestei aviații se plânge ziarului că publicul nu apreciază în deajuns sforțările aviației maghiare studențești, și că s'a putut găsi un ziar care să se ridice în contra *timbrului de 10 filerl (trei lei) ce se pune în folosul acestei aviații a școlilor superioare pe toate biletele de tren.*

Interviewatul afirmă că aviația politehnicei din Budapesta se susține numai din serbări și din timbrele acestea ce se pun pe biletele de călătorie.

Precum li-i binecunoscut cetitorilor noștri, afirmația e neadevărată. Aviația „sportivă" e trecută ca și „sportul obligatoriu" (leventismul) în bugetul statului, și figurează an de an și în cheltuelile suplimentare, făcută fără autorizația parlamentului, ale ministerului de culte și instrucție. Mai are apoi subsidii laterale. Acum doi ani bunăoară, când era să se dea societății Zopot din Danzig autorizația de-a deschide la Budapesta o casină de jocuri de hazard pentru vizitatorii din străinătate, beneficiile concesiunii erau rezervate „sportului", deci, bineînțeles, și celui aviatic.

Ce se înțelege în Ungaria prin sport, e știut îndeobște. Sportul adevărat, așa cum e'nțeles la noi, a devenit acolo de multă vreme negustorie și se susține singur, negustorește. Alături de acest sport, al echipelor de futbal etc., mai este un sport decretat obligatoriu prin lege încă din anul ratificării tratatului de pace: este așa-zisul leventism, armata nevrâstnicilor. Sportul acesta e obligatoriu pentru toți câți n'au ajuns la vârsta 'ncorporării, iar la școlile superioare e specializat: studenții dela chimie lucrează la laboratorii, cei dela școlile tehnice fac sport „aviatic" și au fabrici ale lor de avioane, și așa mai departe.

Antirevizionism înseamnă nu numai o metodică combatare a teoriilor revizioniste, pe care le difuzează în largul lumii cu o uimitoare perseverență Budapesta, — ci și o permanentă grijă, ca Românul să cucerească în întregime pozițiile economice și financiare din țara sa. Inițiativa particulară, cum este cea a „Ligii Antirevizioniste Române" de subt prezidența d-lui Stelian Popescu, — poate face mult, chiar foarte mult, în aceste privințe, dar nu poate face **destul**. *De aceea, credința mea este, că statul, cu toate organele sale, ar trebui să acționeze în așa fel, încât să ajute fără precupețire inițiativa particulară și să fortifice conștient pe toți aceia, cari muncesc din greu, ca să imprime României pe toate terenele un caracter pronunțat național.*

Cluj, Mai 1935

Dr. Sebastian Bornemisa
Diretcorul gazetei „Lumea și Țara", f. primar al Clujului, membru în Comitetul regional al Ligii Antirevizioniste

Tălmăciri din Andrei Ady

de Isaia Tolan

Lămuriri:

Andrei Ady e, precum se ştie, cel mai mare poiet al ungurilor alături de Alexandru Petőfi. A murit la Budapesta la 1919, sub bolşevici, cari il socoteau de-al lor fără să fi fost insă. N'a avut la dreptul vorbind nimic comun cu dânşii; căci dacă a urît până 'ntr'atâta clasa nemeşească asupritoare încât să facă *o totală distincţie 'ntre ea şi 'ntre naţiunea maghiară* (vezi de-o pildă versul: „Şi 'n ochii domnilor şi 'ntr'ai maghiarilor zdranţă" din poiezia „Năvălim la răscoală"), ura sa era izvorită din cel mai inflăcărat naţionalism, din cea mai aprinsă dragoste de poporul unguresc subjugat de grofi şi de uneltele lor. Un uriaş număr de poiezii ale sale sunt adevărată mărturisire de credinţă naţionalistă, încât nici indoială nu incape că dacă mai trăia şi dacă se prelungea regimul bolşevic, era printre victimele cele dintâi ale stăpânirii roşii. Deasemenea nu incape îndoială că dacă apuca regimul hortist, scria despre el precum a scris despre-al lui Tisa, cu deosebirea numai că scria din surghiun, deoarece regimul unguresc de astăzi nu tolerează nici atâta critică câtă a tolerat-o stăpânirea ungurească antetrianonică. Dovadă că poieziile ce le dăm aci în traducere, au putut să vadă sub Tisza lumina tiparului, iar din ediţiile apărute sub regimul hortist au fost suprimate, şi au fost admise de ruşine abia în ediţia complectă din anul 1930, pusă in comerţ cu un preţ care s'o facă inaccesibilă lumii de jos.

Pentru mai buna inţelegere a tălmăcirilor de mai jos, să se reţină următoarele:

„Năvălim la răscoală" s'a publicat in anul ultim al războiului, cu câteva luni inaintea revoluţiei. *„Nebunul turbat dela Ghest"* este Ştefan Tisza, numit astfel după faimoasa lui moşie de lângă Sălonta.

„Pribegire prin ţară" e din aceeaşi vreme. Se vede şi din lait-motivul ei: liniştea pre-revoluţionară, pe care nemeşii o credeau linişte veşnică.

„Cutremură-te numai, pământule" e dela 'nceputul războiului. Refrenul ei: *„Este cântec vechi, este cântec vechi"*, are nevoie de-o explicaţie. E o satiră a unei poiezii ungureşti vestite: „Cântec vechi, cântec vechi despre veche *glorie*", în care e glorificată Ungaria de demult. Ce-a fost această *„veche glorie?"* Orgii şi căsăpiri de norod (strofa intâia; cuvântul „chefui" nu e cel potrivit, am tradus insă astfel ungurescul „dözsölt", fiindcă n'avem in româneşte un verb potrivit, in vreme ce, semnificativ, ungurii au o serie intreagă); apoi: orgii cari batjocoresc ultimele legi ale naturii (strofa a doua: Elisabeta Báthory despre care e vorba aci, a fost o sadică de pomină, vestită pentrucă se scălda, ca să se refacă, în sânge de fecioare); apoi: prădăciune, spoliere, teroare zisă rânduială (strofa a treia); apoi: domnia tăierii în patru a celor ce eventual se răzvrăteau, şi-a expunerii corpului lor pentru 'ngrozirea ţărănimii în diferite părţi ale ţării.

Năvălim la răscoală

Ultima dată ni-au mai pus pe cap
Panduri, câini poliţieneşti şi oaste,
Glorios planul nostru: munca,
Hohote din toate fibrele noastre.
Am muncit noi bine, ehei, al sufletelor,
Al robiilor, rănilor, durerilor
Asudat şi rău pământ unguresc,
Şi-acuma de 'nviem, nu ne mai frâng,

Urîta moarte aici o sămănară
Ca să nu răsară niciodată,
Şi totuşi nicăieri ca la Tisa şi Dunăre
Nu-i recoltă a urii mai bogată.
Şi gâfâie Moartea aici disdedimineaţă,
Ca în rob dorul de liberă vieaţă,
Cea mai bizară adulmecătoare-a vieţii
Aici ca nicăieri se răsfaţă.

Oriunde te uiţi e o soarte
Şi-o irumpătoare voie sfântă,
Cei îmbiaţi cu vieaţă se tem
Şi proşti muritori se avântă.
Se pregăteşte poporul de vechiul păcat
Şi 'nainte ca lumea cea veche să fi plecat
Cea nouă e-aci, solidară,
Victorioasă, cu capul ridicat.

Totu-i dela Soarte, iubiţi-l
Şi pe el, pe nebunul turbat dela Ghest,
Pe incendiatorul ca o stea cu coadă,
Şi 'n ochii domnilor şi 'ntr'ai maghiarilor zdranţă.
Căci şi el e trimisul vremurilor,
Şi-aprinde ca scrum să s'aleagă
De grămada domnească de gunoaie a Huniei
Pe care omenirea o reneagă.

Nu Viena, superstiţia, mândria grofească,
Invidia, jandarmul, nepăsarea, umilirea,
Ci unu Dumnezeu nu mai poate
Să oprească în noi răzvrătirea.
Azi poate numai ne ghicim unul altuia gândul,
Mâine vom fi una, căci vine rândul,
S'a adunat aici dor de omor şi curăţire,
Să punem pe foc aţâţându-l.

Ascultaţi numai zumzetul sărilor
Şi-ale dimineţilor proaspete oftate:
Adastă mânii pe străzile fugare-ale Pestei
Şi 'n liniştea adâncă din sate.
Se surpă pământul sub noi mai greu de păşim,
Vedem ce n'am mai văzut de când ne ştim:
Ni se spulberă 'n arşiţa verii gerosul
Blăstăm unguresc sub care tânjim.

Veni dară 'n cele din urmă în pusta noastră
Satana, a Domnului sfântă solie.
Am fost pân'acuma pe patul de nuntă inalt,
Eroic şi roşu-al răscoalelor numai feciorie.
Dar arde pâlpăind de sub pielea noastră goală
Sângele, amăritul ăsta, toropit pân'acum ca de boală.
E linişte de par'că nici n'am clinti,
Şi năvălim la răscoală.

Pribegire prin ţară

E linişte şi 'n linişte eu pribegesc
Prin micuţa aceasta ţărişoar'a Guignolului,
Unde mereu lăcrimează stuhul cocioabelor
Şi scaldă toate cele toamna nămolului.
Şi pe culmea de movil'a acestei tăceri
Stă 'nerezut împăunată ortăcia domnească,
Ortăcia mişea, cu puşti de vânat,
Uzurpătoare, neomenească.

Din câte-un oraş îmi înfruntă privirea
Indurerate coşuri de fabrici şi turle:
Câţi care plâng invalizi şi cerşetori ai păcatului
Nu slujesc aici şi tac în loc ca să urle.
Şi ca la hărmălăi de ospeţe barbare, din inimi de oameni
Leventii în gală mănâncă, mănâncă,
Şi vechii iobagi nu-s nicăieri,
Dacă n'au murit, mai trăiesc poate incă.

Trăiesc, dar sufletul lor e azi linişte tot.
E linişte, da, dar linişte ca asta la dracu:
In pieptul jumătăţii de ţară
Colcăie uri negre şi roşii ca racu.
Oraşul salută satul cu semne-ale liniştii
Şi-i groaznică vorba tăcută ce răspunde semnelor sale:
In ascunzătorile tăcute-ale mutului blestem
Zac ne mai auzite maşini infernale.

Liniştea fi-va aici izbăvitorul a toate.
La sânul ei surd dorm explodări,
Şi mica asta ţară legată 'nmiit
Va exploda. Când trimite-vor binecuvântări
Uzurpătorii de după baricadele iernii
Tributului cald al gliei celei reci şi tăcute,
Vor răzbubui tăinuitele tunuri
Cotropitor, fără veste, pe 'ntrecute.

Cutremură-te numai pământule

Lui Ştefan Tisza

Chefui deci a domnilor Hunie iarăşi,
Curajos răzimată din turnurile sale in coate,
Haitele de zbiri asmuţându-şi să omoare,
Las să omoare trist-răzvrătitele gloate:
Este cântec vechi, este cântec vechi.

Da numai semn cu clopoţelul din vârful alcovului
(— Iar jos omorau cu turbată delirare
Poporul, vergura asta necinstită, eternă)
Bathory Erzsébet cea ca un vier, re'noită, instigatoare:
Este cântec vechi, este cântec vechi.

Ni s'a tot prăpădit rodul harnicei munci,
Peste-o sută de ţări ne duce vuietul amarului nostru ciufala,
Şi ei şed după exemplul părinţilor lor,
Căci în pustele lor fără om e domn rânduiala:
Este cântec vechi, este cântec vechi.

Nările lor aşa se tot umflă
De-o mie de ani, sau de când se pomenesc.
Trona barda şi tăierea în patru
Şi-acoperitor de cutremure cântecul domnesc:
Cântec vechi, cântec vechi.

Dar cutremură-te numai pământule, căci săvârşitu-s'a,
Cad babilonic proastele turnuri mucegăite,
Şi mai vedea-i-om, oho! pe 'ncruntaţii din turnuri
Căzând sub ruini pe străzile frumoase, 'nroşite.
Este cântec vechi, este cântec vechi.

CEA MAI BUNĂ REVISTĂ ILUSTRATĂ DIN ŢARĂ TIPĂRITĂ IN CONDIŢIUNI TECHNICE SUPERIOARE, PE HÂRTIE CROMO, ESTE

„ILUSTRAŢIUNEA ROMÂNĂ"

EDITATA DE ZIARUL „UNIVERSUL"

Decedaţii Ligii Antirev

† Vasile Goldiş
fost preşedinte de onoare al Com
Regional pentru Transilvania al

† Dr. Ştefan Cicio-Po
fost preşedinte de onoare al Com
Regional pentru Transilvania al L

Cazul episcopu Baltazar

„Pesti Hirlap" a anunţat Mai crt. că episcopul prote al Dobriţinului Desideriu B zar s'a înscris oficial în pa lui Gömbös.

Inscrierea aceasta n'a pro în Ungaria niciun fel de co tarii, deoarece acolo e luc toate zilele ca episcopii să pe faţă politica partidului putere, şi să dea 'n ajun de geri pastorale electorale în sul guvernului. Aşa a dat p rale pentru guvern în ales de-acum aie lui Gömbös m politul primat Serédi şi ep pul dela Seghedin Glattfe încât nu înscrierea lui Bal în partidul lui Gömbös e de mirare, ci faptul că produce abia acum.

De altfel zăbava aceasta o explicaţie.

Dobriţinul era politiceşte Bethlen. Mai înainte încă detrona partidul lui Bethlen care guvernase doi ani de Gömbös i-a dat lui Bethlen tura la el acasă, la Dob schimbând oficialităţile lo bethleniste şi dându-le pe m justiţiei pentru fraude (*fra de sute de milioane întâmpla legătură cu edificările dela versitate, fraudele dela prim etc.*). Prigoana în contra b leniştilor luase aspecte e Episcopul Baltazar, bethlenis faţă, era pus formal sub u rire, spionându-i-se toate con birile. Parlamentul bethlenişt a fost apoi dizolvat şi Bet n'a mai îndrăznit să se prez în fief, ci s'a ales din mila vernului, adecă fără contraca dat, în altă parte. Bethlen dela Dobriţin au văzut că B len s'a curăţat, şi au începu se da pe brazdă. Ultimul a episcopul Baltazar, înscris partidul lui Gömbös la 16 a doua zi după ce comisia disciplină a integrat în p de primar al Dobriţinului defraudatorul bethlenist Vá (trecut, se înţelege, şi el la G bös), căruia i s'a dat ca pedea pentru fraudele dovedite n o amendă de o mie de p (30 de mii de lei).

Inscrierea lui Baltazar în tidul lui Gömbös înseamnă ultima lichidare a bethlenism în cel mai puternic fief al fo lui prim-ministru. Sic transit

Comitetele sătești ale L. A. R. din județul Clujului

Liga Antirevizionistă Română cursul celui dintâi an de tivitate al ei a căutat să orizeze comitete comunale și rășenești în cât mai multe ntre ale țării. Iată mai jos m este organizată Liga Antivizionistă Română în județul uj, unde ea dispune de citete în 50 de comune ale jutului. In curând nu va mai ista nicio singură comună în deț, unde să nu existe comis al Ligii Antirevizioniste și va trebui să fie în toate detele din Transilvania.

Comitetele din județul Cluj nt constituite astfel:

Comuna *Frata:* președinte impiu Sima, director școlar, epreședinte Petru Chețian, eot, secretar Mircea Tomuș, sier Ilie Bucur, membru Ioan pian.

Comuna *Făureni:* Nicolaie sarea, director școlar, prețe, Vasile Boanca, student, epreședinte, Ion M. Petre, ătător, secretar, Vasile Boan casier, Alexă Boanca, prir membru.

Comuna *Ciuleni:* președinte exandru Bora, vicepresedinte drei Brad, casier Lucuța ofil, secretar Nicolae Brad, mbru Ioan Hodor.

Comuna *Frăsinet:* președinte ralambie Tutilă, vicepreșete Golban Simion, secretar imon Golban, secretar Ovor dorut, membru Mihail Golin al Horii.

Comuna *Scrind Fabrică:* prediinte Grigore Costea, direcșcolar, vicepreședinte Gavi Golban, secretar Ion Cors, casier Teodor Cordoș și mbru Ion Bălaș.

Comuna *Coiocna:* președinte eorghe Suciu, protopop, sectar Vasile Moldovan, învățăr, membri Vasile Suciu și sile Rășinaru.

Comuna *Chinteni:* presedinte ctor Nicoară, preot, vicepredinte V. Muntean notar comnal, secretar Carol Cămărăn învățător, casier Gh. Molvan, primar comunal, memn Grigore Mate.

Comuna *Nearșova:* președinte eorghe Rusu, protopop, viceședinte Iosif Covârzan, prir, secretară Margareta Coei, casier Vasile Vișcan, mbru Ion Perțe.

Comuna *Poieni:* președinte eorghe Nateu, preot, viceședinte Gavrilă Marghitaș, retar Mihail Lungu director lar, casier Nicolaie Ștefănes membru Gavril Benea prir.

Comuna *Ardeova:* președinte nait Popovici, învățător, vicesedinte Ion Lupșea, secreetru Goia, ajutor de secreIosif Dan, casier Onuț Tisa, mbru Petre Dan.

Comuna *Coasta:* președinte tei Zăvoreanu, preot, viceședinte Nicolae Corpodean, retar Ion Calian director lar, casier Vasile Pop, memn Vasile Daniș.

Comuna *Sălistea Nouă:* prediinte Vasile Mateiu, vicepreinte Ion Mateiu a lui Vam, secretar Mihai Sabău înătător, casier Ion Barz, memn Teodor Barz.

Comuna *Risca de sus:* preșete Aurel Nicoară, preot, vipreședinte Gavril Morar, prir, secretar Avram Cuc, ca Gavril Rusu, membru Avn Giurgiu.

Comuna *Bedeciu:* președinte aian Sava, preot, vicepreșete Petru Ștefănescu, învățăr, secretar Iosif Lupșa, prir, membri Vasile Bota și eorghe Copaciu.

Comuna *Copru:* președinte asile Cesereanu preot, viceședinte Octavian Istrate, retar Gheorghe Popa, învăător, casier Iosif Mărgineanu imar, membru Teofil Mărgineanu.

Comuna *Ciumăfaia:* președin Matei Maier învățător, viceședinte Teodor Chiș, secrer Vasile Lăpușan, casier Mihai Murășan, membru T. Mor.

Comuna *Bologa:* președinte Ion L. Potra, vicepresedinte Ion S. Lucaciu, secretar Teodor Cobodan, învățător, casier Ion Gh. Sabău, contabil, membru Petre Resteman.

Comuna *Dăngăul Mic:* președinte Vasile Loga preot, vicepreședinte Mihai Vanța primar, secretar Ileana V. Loga învățătoare, casier Vasile Stan casier comunal, Costan Tomoș membru.

Comuna *Sân Paul:* presedinte Andrei Feldesean preot, vice presedinte Ion Bora, secretar Nicolaie Groacea, învățător, membru Ion Baciu al Lichii, casier Ion Baciu.

Comuna *Mănăstireni:* președinte Dumitru I. Năstase învățător, vicepreședinte Ion Ghiță Dolgoz, casier Gavrilă Condor Cuc, secretar Ion Condor, membri N. Cosma preot, Ion Vidican notar, Gh. Bârdan perceptor, Ion Gânscă, Ion Urs Cocian.

Comuna *Someșeni:* presedinte Ion Demian preot, vicepreședinte Ion Gr. Rusu profesor, membri: Ion Biji revizor școlar, Grigore Moldovan notar cercual, Ion Bogdan, Ion Dezmerean, primar, Ilie Morariu, Alexandru Seichia student, Ion Dârjan, Aurel Pop învățător.

Comuna *Aschileul Mic:* presedinte Leonida Feti preot, vicepreședinte Dumitru Răcășan primar, secretar Simion Tătar, învățător, casier Gheorghe Răcășan, membru Simion Mateiu.

Comuna *Bica:* presedinte Aurel Crainic preot, vicepreședinte Petru Fodor, casier Gavril Lăpuști, secretar Ilie Măgureanu învățător, membru Gheorghe Marchis.

Comuna *Feiurdeni:* presedinte Leontin Florian preot, vicepreședinte Valer Pop proprietar și fost voluntar, secretar Gheorghe Racoți director școlar, casier Cornel Ionaș notar, membri Ion Pop învățător și Gherasim Utiu agricultor.

Comuna *Boțu:* presedinte Iacob Pop, vicepreședinte Crăciun Vasile Lupu, secretar Romulus Chifor învățător, casier Teodor Oltean, membru Izidor Raica.

Comuna *Babuțiu:* presedinte Mihail Pop, vicepreședinte Vasile Bercean, secretar Dionisie Ioja, casier Marcu Mihăilă al Trifului, membru Vasile Chiș.

Comuna *Mărisel—Ștănești:* presedinte Alex. Fodor preot, vicepreședinte Const. Rotaru învățător, secretar Ion Guțu învățător, casier Ion Gui învățător, membri Gavril Tomoș și Iosif Mariș.

Comuna *Băbui:* presedinte Nicolaie Moga, vicepreședinte Nicolae Balmoș primar, secretar Iulian Bouleanu învățător, casier Teodor Munteanu, membru Teodor Raita.

Comuna *Domoșiu:* presedinte Avram Borțig director școlar, vicepreședinte secretar Ion Bora, casier Teodor Bora, membru Ion Tedericiu.

Comuna *Pâglișa:* presedinte Victor Fetti preot, vicepreședinte Ștefan Târziu primar, secretar Adalbert Vegu învățător, casier Alex. Tămaș, membru Ilie Murășan.

Comuna *Dăbâca:* presedinte Mihai Rațiu, vicepreședinte Carol Maior director școlar, secretar Coloman Feuerstein notar, casier Ion Perșia, membri Pantilimon Felecan primar și Valeria Rațiu învățătoare.

Comuna *Ugruțiu:* presedinte Petre Lehene preot, vicepreședinte Vasile Onău, casier Nicolae Țibre Timofie, secretar Const. Gr. Apostol director școlar, membru Vasile Vescan al Todorei.

Comuna *Fildul de sus:* presedinte Vasile Ghițiu preot, vicepreședinte Gh. Deaconu învățător, secretar Iosif Lung Flești, casier Ion Man, membru Ștefan Stanu al Mitruții.

Comuna *Căpușul Mare:* presedinte dr. Alex. Cosma medic, vicepreședinte Ion Moldovan director școlar, secretar Iancu Grigorie perceptor, casier Matei Nicolaie, picher, membru Ion Simion.

Comuna *Mera:* presedinte Ion Bulbuc, director școlar, vicepreședinte Petru Andrei, secretar Gheorghe Pop, casier Vasile Petrișor, membru Gheorghe Brumar.

Comuna *Giula:* presedinte Andrei Silaghi preot, vicepreședinte Vasile Stănceanu învățător, secretară d-na Otilia Silaghi învățătoare, membru Alexandru Lupaș primar.

Comuna *Fodora:* presedinte Victor Oltean învățător, vicepreședinte Teodor Tibenschi, secretar Andrei Horvat, casier Simion Ciupei, membru Lica Ciupei.

Comuna *Alunișu:* presedinte Vasile Cobârzan învățător, vicepreședinte Avram Cobârzan primar, secretar Gheorghe Cobârzan, casier Teodor Călătău, membru Iosif Sala.

Comuna *Măcău:* presedinte Vasile Horhoș, vicepreședinte Vasile Biriș, secretar Iosif Sas, casier Andrei Ver, membru Ion Pașcu.

Comuna *Cristorel:* presedinte Simion Abrudan primar, vicepreședinte Matei Dobocan, casier Nicolaie Dobocan, secretar Gavril Oros director școlar, membru Simion Mureșan.

Comuna *Băgara:* presedinte Șt. Covaci, notar, vicepreședinte Ștefan Covaci primar, secretar Ion Vancza învățător, casier Francisc Covaci agent, membru Tiberiu Secheli.

Comuna *Cutis:* presedinte Teodor Raita primar, vicepreședinte Platuna Gherasim Dodi, secretar Nic. V. Andreescu învățător, casier Pamfil Baboș, membru Ștefan Platuna.

Comuna *Dealul Botii:* presedinte Aristotel Urechescu învățător, vicepreședinte Ion Dreve, secretar Teodor Popa, casier Avram Dreve, membru Traian Trif.

Comuna *Vișteа:* presedinte Nic. Gancea învățător, vicepreședinte Ion Simonca, secretar Gh. Lăpușan, casier Ion T. Lăpușan, membru Ion Ciuciu.

Comuna *Fildul de mijloc:* Ion Belea presedinte, Ioan Onaca vicepreședinte, Teodor Puriș al Fanii secretar, Teodor Belea casier, Ion Lupaș membru.

Comuna *Ticu-colonie:* presedinte ing. Ion Fotiade director de mine, vicepreședinte Ion Mihalca protopop, secretar Augustin Dordai învățător, casier Ignat Morariu notar, membri Andrei Pițig și Sabin Morariu.

Comuna *Huiedin:* presedinte Aurel Munteanu protopop.

Comuna *Gheorgheni:* presedinte Lazăr Ungur director școlar, vicepreședinte Ion Luca, secretar Simion Nergheș, casier Gheorghe Luca, membru Vasile Pop.

Comuna *I. Gh. Duca:* presedinte Gavril Bâlc al lui Iosif, primar, secretar C. Popescu, vicepreședinte Ion Bâlc, casier Ilie Bâlc, membru Gavrilă Bâlc.

Comuna *Lacu:* presedinte Aurel Fărcaș preot, vicepreședinte Ion Butur primar, secretar Ion Berbecar învățător, casier Iosif Cheța-Suciu, membru Gh. Deacu.

D. Marius Peculea
directorul băncii „Albina" Cluj, membru în Comitetul Regional pentru Transilvania al Ligii.

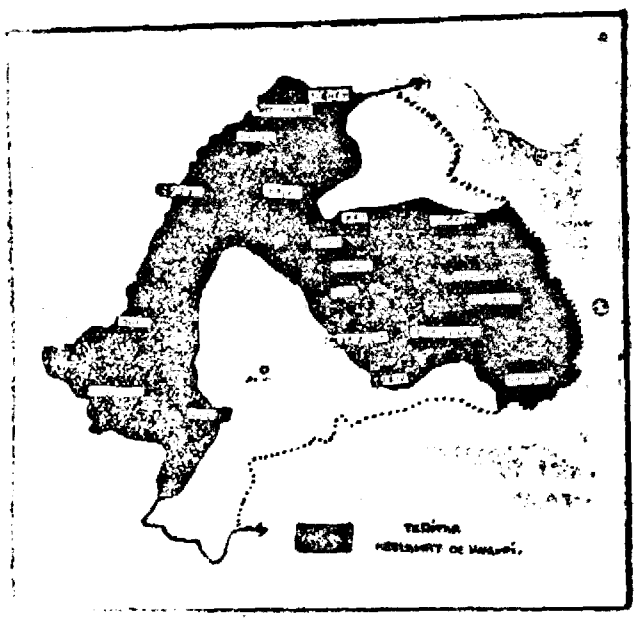

După proiectul revizionist al publicistului maghiar Ajtay, ungurii pretind României teritoriile din Ardeal și Banat, cari sunt notate cu negru pe harta de mai sus.
(Din luararea »România și revizionismul maghiar« de dr. Aurel Gociman.

Dușmanul stă la pândă așteptând, în nebuneasca lui speranță, un moment oportun, spre a încerca să pue iar sub jug milioanele de români, pe cari veacuri dearândul i-a biciuit cu urgia lui.

Dușmanul e REVIZIONISMUL MAGHIAR, e propaganda maghiară împotriva ordinei stabilită prin tratatul dela Trianon, e acea politică provocatoare condusă dela Budapesta, care a culminat acum, după depunerea zdrobitorului memoriu jugoslav, în cuvintele îndrăznețe ale d-lor Eckhardt și Gömbös, protectorii organizației teroriste dela Janka Puszta.

Impotriva acestui dușman avem datoria să veghiem și să nu nesocotim manevrele lui oculte. Nu trebue să crească buruiana revizionismului.

Ungurii au făcut dovada că sunt capabili să întrebuințeze orice mijloace pentru a slăbi rezistența internă a statelor în dauna cărora urmăresc revizuirea tratatului dela Trianon.

Să opunem cutezanței maghiare forța unirii și solidarității noastre atente și active.

„Liga Antirevizionistă", — a cărei activitate nu urmărește decât luminarea opiniei publice de pretutindeni, și strângerea rândurilor la noi acasă ca nici o clipă să nu slăbească sentimentul datoriei noastre către țară, — cheamă pe toți românii, sub cutele drapelului național, simbol al unirii noastre. Fiecare în comuna lui și toți cari simt românește, într'un singur gând, să se înregimenteze în Liga Antirevizionistă Română, și această grandioasă manifestare națională să se exprime într'o singură afirmare categorică, hotărîtă:

ROMÂNIA MARE ESTE ȘI RĂMÂNE PE VECI UNITĂ!

Stelian Popescu.

L. A. R. în județul Huniedoara

Datorită curentului de trezire românească pornit cu-atâta 'nsuflețire de ziarul »Universul«, și inițiativei d-lui advocat dr. Victor Șuiaga, s'a constituit în Deva un comitet ocazional și s'a organizat la 1 Dec. 1932, o grandioasă adunare de afirmare și de protest în contra revizionismului cu participanți din întreg județul. După cuvântările d-lor dr. Tătar, dr. Victor Șuiaga, Aron Demian (Orăștie) și a d-lui prof. univ. Ion Lupaș din Cluj, care se afla în trecere prin Deva, a urmat o manifestație strălucită pe străzile și prin piețile Devei. Acesta a fost prologul organizării Ligii antirevizioniste aici.

Mai târziu apoi s'a constiutit oficial comitetul județean al Ligii Antirevizioniste, în frunte cu următorii: presedinte dr. Eugen Tătar, advocat, vicepreședinți dr. Victor Șuiaga, advocat, și Petru Perian, primarul Devei, secretar general prof. Gh. Ghinea, secretari de ședințe Lazăr Dâncșorean și I. Dobre, casier prof. I. Stanca, membri în comitet R. Nestor, prim-procuror, dr. S. Câmpean, advocat, dr. Moșoigo, dr. Caba, dr. Hossu, medici, și inginer Nașcu. S'au organizat și constituit apoi comitete de orașe și de plăși: în Orăștie sub presedinția d-lui Aron Demian, dir. de liceu; în Petroșeni sub presedinția d-lui director principal inginer Tiberiu Timoc; în Huniedoara sub presedinția d-lui dr. Gh. Dubleșiu, advocat; în Brad sub presedinția d-lui Ghișa, director de bancă; în Hațeg, în Simeria și în Cugir. S'au organizat și constituit apoi comitetele din sate.

Toate organizațiile L. A. R. din județul Huniedoara au desfășurat o activitate rodnică, prin conferințe, meetinguri și serbări comemorative.

La Deva cât și în întreg județul, s'a sărbătorit comemorarea procesului memorandului cu proporții grandioase, dat fiind faptul că județul Huniedoara a dat patru fii de ai săi ca apărători vajnici în acest proces: pe advocații dr. Amos Frâncu, Fr. Hosu Longhin, Alex. Hosu-Longhin și Silviu Moldovan.

S'a pomenit apoi prin serbări de mari proporții în toate orașele și satele din județ aniversarea unui veac și jumătate dela revoluția și tragerea pe roată a lui Horia.

Comitetul regional din Deva a hotărît, la propunerea d-lui dr. V. Șuiaga ridicarea unui monument în amintirea răsculaților lui Horea cari au fost măcelăriți la Deva dupăce căzuseră 'n prinsoare, și a și adunat până acum în sensul acesta un fond de 40 de mii de lei. In curând acest monument va eterniza și în acest fel pe bravii români dela 1784, iar L. A. R. se va putea mândri cu opera săvârșită.

Preocupările Ligii Antirevizioniste în judeţele din Săcuime

— Declaraţiile d-lui Dr. Ioan Vescan, preşedintele comitetului judeţean din Târgu-Mureş. Propunerile comitetelor din Odorrhei şi Trei Scaune. —

Liga antirevizionistă Română a consacrat marea atenţie problemelor ce ni se pun în judeţele di Săcuime, dat fiind deo parte că avem de readus la matcă un n mare număr de români desnaţionalizaţi, că avem de apărat pe revenţii la matcă asăltaţi de uneltele Budapestei; şi că elementele centrifuge şi-au concentrat acolo uneltirile, ca să intimideze şi să se pună'n calea drepturilor ce le avem.

Comitetele locale din aceste judeţe, cu concursul comitetului regional şi central, vor avea să ducă aci în viitor la 'ndeplinire o serie întreagă de realizări, dintre cari d. *dr. Ioan Vescan*, fost prefect, preşedintele organizaţiei din jud. Mureş al Ligii, precizează următoarele:

„Propunerea noastră urgentă este: Să se dea o atenţiune specială problemei elementelor româneşti desnaţionalizate din partea săcuiască a judeţului Mureş. Liga Antirevizionistă trebue ca mână în mână cu «Astra" şi cu autoritaţile locală administrative, bisericeşti şi şcolare, să facă tot posibilul să reducă la limba strămoşească şi la conştiinţa naţionalităţii lor pe acei români, cari cari au fost desnaţionalizaţi de regimul trecut. ***Este o ruşine naţională, ca şi astăzi după 16 de stăpânire românească, mai sunt cazuri că în lipsă de preot românesc copii părinţilor români sunt botezaţi de preoţi străini în lege străină şi că se cunună tineri români în biserici străine.***

resping ideea revizionistă şi vor lupta până la victorie în contra oricărei încercări de încălcare a hotarelor.

Dr. I. Roşu
preşedinte.

In judeţul Trei-Scaune

Intreaga suflare românească a reacţionat în mod hotărît şi demn în contra acţiunii revizioniste susţinută cu atâta tenacitate de vecinii noştri din apus.

La mişcarea antirevizionistă era firesc şi logic să adere şi românii, relativ puţini, din ţinuturile săcuizate, înstrăinate până aproape la desfiinţarea elementului românesc.

Au aderat şi ei cu tot elanul ce-l poate da ideea apărării integrităţii naţionale şi a intangibilităţii hotarelor. Nici o mişcare nu a avut darul de a vedea aşa de strâns uniţi pe toţi românii în jurul său, ca mişcarea antirevizionistă.

Incă la 1 Dec. 1932 românii din Sft. Gheorghe, şi împreună cu ei toţi românii din jud. Treiscaune, drept răspuns mişcării revizioniste şi intrigăriilor de peste hotare, au manifestat în public, în chip impunător, că nici ţinuturile săcuizate nu voiesc să audă de o mişcare revizionistă, ci din contră, locuitorii acestor ţinuturi, înstrăinate în mod vremelnic, voiesc să rămână în hotarele lor fireşti, în apărarea cărora vor pune zid de neînvins piepturile lor oţelite în trecutul nu prea îndepărtat.

Manifestaţia publică ce-a fost cu-acest prilej a avut nu numai un caracter hotărît antirevizionist, ci şi unul mai pozitiv, şi anume acela al readucerii la matcă a tuturor românilor, pe cari vitregia vremurilor i-a înstrăinat de neamul din care făceau şi fac şi astăzi parte.

O manifestaţie identică a avut loc, tot în Sft-Gheorghe, în primăvara anului 1933, repetându-se şi mai hotărît voinţa de a nu ceda niciun petec de pământ dintr'al nostru şi de a ne vedea cu o zi mai de vreme readuşi pe fraţii înstrăinaţi.

Ideea antirevizionistă a prins rădăcini, şi cu ocazia tuturor manifestaţiunilor naţionale şi culturale din judeţ a servit drept fir conducător, şi va fi la fel până când vecinii noştrii nu vor renunţa definitiv la himera de care sunt astăzi stăpâniţi, şi până când nu vor fi readuşi la matcă toţi românii înstrăinaţi.

Natural, mişcarea antirevizionistă trebuia ordonată şi fixată într'un program bine stabilit, ca să poată fi realizat cu atât mai uşor şi mai temeinic scopul urmărit.

In vara anului 1934 a luat fiinţă organizaţia judeţeană a L. A. R. din Treiscaune, alegându-se un comitet provizor în frunte cu protopopul *Aurel Nistor* din Sft. Gheorghe.

După un scurt provizorat, adunarea generală a românilor din Treiscaune a procedat la alegerea comitetului definitiv, în ziua de 3 Februarie 1935, când au fost aleşi, cu unanimitate, dr. *Ioan Roşu*, avocat, preşedinte, dr. *Romul Olteanu*, avocat, vicepreşedinte, *Ilie Marinescu*, institutor, secretar, preot *Iuliu Păstrav*, casier, iar ca membri: preot *Iosif Popovici*, *Petre Marcu*, directorul gimnaziului de băeţi şi *G. Doru-Dumitrescu*, profesor şi scriitor.

Noul comitet a procedat la organizarea Ligii pe judeţ.

Până azi a luat fiinţă organizaţia judeţeană cu comitetul judeţean, apoi secţia de plasă din centrul Tg. Săcuesc şi secţia de plasă din centrul *Ozun*. Pe cale de înfiinţare, fiind doar chestie de zile, sunt secţiunile de plasă Covasna şi Baraolt.

Terminată odată organizarea din capitala de judeţ şi din centrele de plasă, se va proceda neîntârziat la înfiinţarea subsecţiunilor comunale.

Grija de frunte a comitetului, în cele 5 şedinţe ţinute dela 3 Februarie şi până azi, a fost de a înscrie cât mai mulţi membri, sădind în inimile tuturor odată cu ideea demnităţii naţionale hotărîrea de a fi oricând gata la apărarea hotarelor.

O atenţie deosebită a dat comitetul judeţean comemorării a 150 de ani dela tragerea pe roată a martirilor neamului *Horia*, *Cloşca* şi *Crişan*. Comemorarea s'a făcut cu un program ales, întocmit anume pentru solemnitatea zilei. Memoria eroilor a fost evocată de d. profesor *Petre Marcu*, membru în comitet.

Comitetul şi-a însuşit desideratul exprimat de minoritarii cum se cade, ca să fie primiţi ca membri ai Ligii nu numai românii, ci toţi cetăţenii români, adeca şi minoritarii, cari în aceste ţinuturi, sunt atât de numeroşi.

Aproape o treime dintre membrii înscrişi până acum sunt minoritari, cari caută să se încadreze in Ligă, însuşindu-şi programul ei şi colaborând din partea lor la combaterea ideii revizioniste vânturată peste hotare.

Pentruca să servim ideea cât mai fructuos, s'a hotărît în afară de propaganda dela persoană la persoană, să se dea o deosebită atenţie presei, care e cel mai bun mijloc de educare a maselor şi de care avem neapărată nevoie în aceste ţinuturi, unde avem sate întregi, dacă nu chiar regiuni, de români pierduţi, a căror readucere la matcă nu mai poate întârzia, dacă nu vrem să păcătuim faţă de noi înşine.

Am pus temelie Ligii Antirevizioniste Române în ţinuturile săcuizate, ni-am spus cuvântul nostru în scris şi verbal, şi o spunem răspicat şi cu această ocazie, că românii şi toţi locuitorii din »terra Syculorum« resping ideea revizionistă şi vor lupta până la victorie în contra oricărei încercări de încălcare a hotarelor.

Dr. I. Roşu
preşedinte.

In judeţul Odorhei

Comitetul judeţean al Ligii Antirevizioniste din Odorhei, de sub conducerea inimosului profesor *I. Banu*, vede dupăcum urmează problemele elementului românesc din Săcuime, şi precizează astfel ţinta spre care trebue să tindă Liga Antirevizionistă Română:

»Comitetul propune ca măsuri generale pentru combaterea revizionismului următoarele mijloace:

1. Situaţia elementului românesc din Săcuime să fie privită ca o problemă de stat.

2. Să se repareze bisericile vechi româneşti, şi să se înfiinţeze noi parohii în satele ce au avut odată populaţie românească.

3. Să se înfiinţeze şcoli noi; conducerea şcolilor să revină învăţătorilor români; copiii români sau de români săcuizaţi să fie ajutaţi cu cărţi în mod gratuit, iar cei săraci cu încălţăminte, material didactic, etc. Bursele pentru şcolile secundare să fie acordate în primul rând copiilor de români săcuizaţi.

4. Să se primenească cadrele administrative cu elemente româneşti.

5. Să se angajeze muncitori români sau români săcuizaţi la întreprinderile de stat din Săcuime.

6. Să se repare nedreptăţile făcute elementelor româneşti cu ocazia aplicării reformei agrare. Să se creieze cooperative de consum şi bănci populare pentru românii săcuizaţi. Să se reorganizeze composesoratele pe baze noi, cu scopul de a asigura primatul elementelor româneşti în conducere.

7. Să se intensifice propaganda culturală prin societăţile culturale româneşti.

Pentru anul curent Comitetul judeţean al Ligii îşi propune să desfăşoare următoarea activitate: O mare întrunire antirevizionistă la Odorhei; Tipăriri de broşuri în limba ungurească, în spirit românesc şi cu subiecte româneşti, pentru combaterea publicaţiunilor maghiare şi a propagandei revizioniste; participarea Ligii la toate manifestările româneşti din judeţ; Organizarea unui ciclu de conferinţe în centrele principale din judeţ, cu subiect antirevizionist.

Comitetul judeţean cere să se ia măsuri pentru intensificarea controlului şi cenzurării scrierilor şi publicaţiunilor ungureşti.«

D. Dr. Virgil Scridon
casierul Comitetului Regional al L. A. R.

Ceferiştii şi Liga Antirevizionistă Română

In cursul propagandei pentru inscrierea de membri in Liga Antirevizionistă Română, personalul ceferist de toate categoriile, dela cei mici, până la cei mari, a dovedit un avânt patriotic şi un entuziasm, care tredue relevat ca exemplu pentru toată lumea românească.

Putem afirma că funcţionari ceferişti din Transilvania sunt cu toţii, fără excepţie membri ai Ligii Antirevizioniste, a doua armată a ţării, care este marea armată a funcţionarilor CFR, dovedind şi de data aceasta că pe lângă că este atât de utilă României prin serviciul important pe care il prestează, este în acelaş timp animată de cele mai nobile sentimente patriotice.

Este deadreptul impresionant, cum mici slujbaşi dela căile ferare, între cari acari, lucrători de ateliere etc. au rupt câte 2–300 de lei din micul lor salar, venind în ajutorul Ligii Antirevizioniste Române.

Exemplul lor frumos trebue relevat şi imitat. Direcţiunea generală CFR poate fi mândră de a avea un personal atât de minunat, care în afară de indeplinirea conştincioasă a datoriei sale, este capabilă a se însufleţi pentru cauzele patriotice.

Liga Antirezizionistă, drept răsplată pentru această frumoasă atitudine patriotică a funcţionarilor CFR a ales pe mai mulţi conducători ceferişti in comitetul de conducere al ei, şi aduce mulţumiri in special dlor ing. Pompi Dragos, director de exploatare CFR, ing. Liviu Cristea, director de exploatare şi Victor Munteanu inspector CFR.

Mai jos publicăm lista acelora, cari s'au distins in cursul acţiunii pentru înscrierea de membri in Liga Antirevizionistă Română.

Dela direcţiunea de exploatare Cluj

Dr. Cornel Popovici, şeful Serviciului medical Cluj, Gheorghe Nişulescu şeful Diviziei Financiare, inginer Egbert Csallner şeful Secţiei L. 1. Gheorgheni, inginer Victor Wolf şeful Secţiei L. 2. Târgu Mureş, inginer Mihail Iordănescu şeful Secţiei L. 3. Aiud, inginer şef Ioan Stroia şeful Secţiei L. 4. Cluj, inginer Ludovic Obornic şeful Secţiei L. 6. Dej, inginer Gheorghe Ghemiuslev şeful Secţiei L. 7. Bistriţa, inginer Nicolae Marinescu şeful Secţiei Lc. Cluj, inginer Horaţiu Gara şeful Depoului Cluj, inginer A. Adam Anastasiu şeful Depoului Târgu-Mureş, Alexandru Gruia şeful Depoului Teiuş, Iuliu Drăghici şeful Depoului Turda, Victor Netiş şeful Depoului Răsboeni, Insp. Vasile Sibianu şeful staţiei Cluj, Dumitru Romanescu şeful staţiei Târgu-Mureş, Ioan Pop şeful staţiei Teiuş, Iuliu Berbec şeful staţiei Gheorgheni, Dionisie Jula şeful staţiei Coşlariu, Crihană Similache şeful staţiei Hudin, Ioan Pop şeful staţiei Apahida, Dumitru Rădăşan şeful Staţiei C. Turda. Spiru Cealâcu şeful Staţiei Aiud, Constantin Gogea şeful Staţiei Topliţa, Ing. Teodor Balaban conducătorul Atelierului Apahida, Ing. Dumitru Pitea conducătorul Atelierului Târgu-Mureş, Gheorghe Anastasescu conducătorul Atelierului Coşlariu, Petre Năiţă revizor principal de vagoane Turda, Ing. Victor Sarkadi şeful Secţiei 2-a poduri Cluj, Nicolae B. Eufrosin şeful staţiei Petru Rareş, Mihail Oţet staţiei Făgăraş, Nicolai Co finescu şeful staţiei Predeal, Băcilă şeful staţiei Sighişoa colae Constantinescu şeful Copşa-Mică, Septimiu Băcil staţiei Blaj, Gheorghe Ione ful staţiei Simeria, Udrea şeful staţiei Grigore Ghică Victor Brassat şeful staţiei şeni, Insp. Nuţiu şeful stat biu, Constantin Vasilescu staţiei Braşov, Vasile Bogd ful Depoului Petru Rareş mitru Economu şeful De Sighişoara, Constantin Mih şeful Depoului Blaj, Petru T şeful Depoului Sibiu, F Reis şeful Depoului Pet Petru Apolzan inspector a Inspectoratul I. Chişinău, A. Fintescu şeful secţiei Cluj, inginer Iosif Gottlieb secţiei Lc. Braşov, inginer Bivol şeful secţiei L. 3. inginer Alexandru Kendi secţiei L. 9. Petroşeni, Ioan Dordea şeful secţiei 7. Sibiu, inginer B. Ripper secţiei L. 2. Sighişoara, Ilie Popescu şeful secţiei Braşov, Dumitru Leonte c cătorul Diviziei 4. F. Braş

Dela direcţiunea de exploatare Timişoara

Inspector Al. Tiberian Alexandru Popa şef de gar copia Bihorului, Constant carie şef de gară Orade Adamovici şef de gară Va şeului, Ion Galfi şef de g meni-Sălaj, Ilarie Boca gară Baia Spiru, Ion Va de gară Bâlc, Alexandru şef de gară Resighea, Vas rinca şef de haltă Moiseiu Mileschin şef de gară Ceh vaniei, Nicolae Cosma gară Ilva, E. Horvat şef d Leordina, Octăvian Dimit de gară Satu Mare-Ferestr Chiş şef de gară Titu Ma Dumitru Rudaşcu Livada, Petre Pribeagul Satu Mare Bârsu inspector Oradia, Vasile Paulescu Satu-Mar Costachescu Sighetul Ma Dumitru Mateiescu inspect Mare, inginer Octav Oradia, inginer I. Ardelean inginer Alexandru Gh Oradia, S. Petrescu Sat inginer Dumitru Teodores Mare, inginer Nicolae B Sighetul-Marmaţiei, ingine Paraschivescu Baia-Mare, Iosif Mareinschi Satu-Mar orghe Boldor Oradia, ingi Staţiu Oradia, Ion Popea Ilarie Mănăstireanu Arad orghe Ciurel Arad, David Arad, Dr. Simion Păcura mişoara, inginer Marin Bă Timişoara, inginer Petru rescu Arad, inginer Vladim rostău Arad, inginer Nicol pescu Arad, inginer Mih goescu Arad, inginer Dan Arad, inginer Moise Gherl Arad, inginer Octavian Arad, inginer Simian Arad, inginer Cornel Seve Timişoara, inginer Eugen Timişoara, Constantin To Orşova, Mihail Perian şef pou Vasiova, Constantin Oraviţa, inspector I. Ciu mişoara, Vasile Băcilă şef Arad, Mihail Livescu şef Jimbolia, Mihail Seciurea de gară Timişoara, Gh Bodea şef de gară Ti Gaşpar Ioan şef de gară Gheorghe Gheorghiu şef Orşova, Constantin Bocăr de gară Vârciorova, Adam orghe şef de gară Car Ion Spuza şef de gară Teodor Grozav şef de ga tici, Aurel Bucurescu şef Oraviţa, Teodor Bozgan gară Buziaş.

Vulcanul Ardealului

*...ul era pentru stăpâni-
...nă un misterios vulcan,
...clocotea văpoia fierbinte
...nțelor românești, ame-
...vecinic cu erupțiuni ca-
...e.*

*...unea din 1784, numită
... lui Horia, Cloșca și
...și-a vărsat lava sa ni-
...e peste asupritorii nea-
...rin acele »gloate« le-
... cari prin tulnicele lor
...lumii, că vor: libertate
...rte...*

*...ul s-a încins în foc și
... plaiurile lui s-au muiat
..., — căpitanii au fost
...rin roată, — iar bietul
...omân a continuat să
...jugul, de care nu reu-
...scape...*

...48 a erupt din nou vul-

*...ul lui Horia apare »Re-
...nților« în locul gloate-
..., din nepoții acestora,
...le« lui Iancu... Și ia-
...tă și iarăș moarte pen-
...robirea neamului.*

*...rile lor s-au înfrățit cu
... dușmanul a rămas din
...uitor, — regele munți-
...zut cu »visul neîmplinit«
...mânt sub goronul lui Ho-
...și românul Ardelean și-a
...mai departe după sine
...e robiei...*

*...ul însă ducând cu sine
...grele și zăngănit de lan-
... valea Tebei peste Car-
...ducea deacolo un ecou
...ca răspuns mistic, care
...ră cei asupriți, în clipe
...arunce privirea spre
... lor... Spre frații liberi
...e munți.*

*...l s-a urzit un dor și un
...rul și visul Unirei, cân-
...bardul Ardealului:*

*...m un vis neîmplinit,
... al suferinții...
...lorul lui ne-au răposat
...oșii și părinții!«
...egit de-un alt poet așa:
...e-i doamne cui și cui,
...i doamne codrului
...armele Iancului...
...e ploaună și le ninge
...u-i cine le încinge!!«
...oamna anului 1918, când
... era brăzdată de tran-
... morminte, peste cari
...învingătoare goneau tru-
pe 'nfrânte — a erupt iarăș vulcanul.*

Pe piscul Carpaților s-a ivit dorobanțul român, cu strigătul: Vrem Ardealul!

La ce răspunsul de dincoace a fost: Vrem Unire!

Și pe turnurile bisericilor noastre a apărut, zmuls din inimi, mândrul nostru tricolor, iar clocotul vulcanului românesc a aruncat din sânul său ca din bazme, zeci de mii de luptători, pe »gardiștii Unirei«, cari și-au așteptat frații »cu armele la trecători...«

D. Dr. Aurel Hetco

Unirea s-a făcut.

Glotașii lui Horia și legionarii lui Iancu zac mulțumiți în pământul dezrobit, pentru care au luptat, iar gardiștii Unirei luptători pentru intregirea neamului, muncesc azi pacinici ogorul strămoșesc, ajuns în sfârșit a fi al lor, după atâtea lupte și jertfe...

Vulcanul Ardealului s-a liniștit...

•

Voi călăii de ieri ai românilor Ardeleni, cari in nebunia voastră mai nutriți gândul păcătos de a vă atinge de granițile noastre sfinte de azi, băgați de seamă, să nu mai provocați pentru încă odată izbucnirea vulcanului liniștit, că erupțiunea lui ar arunca asupra voastră — nimicindu-vă — toate stâncile Carpaților...!!!

Cluj, 1935 Mai 14.

Dr. Aure. Hetco, adv.
președintele f. gardiști naționali

...e conduce comitetele județene ...Ligii Antirevizioniste Române

*...mai jos numele prețe-
...r comitetelor județene ale
...Antirevizioniste Române:*

...ul *Arad*: președinte P. S. ...scopul Dr. Grigorie Comșa, ...dinte de onoare al comite-...Regional pentru Transilva-... Ligii Antirevizioniste Ro-...

...ețul *Alba*: președinte de ... P. S. Sa episcopul Ioan ... al armatei; președinte de ... ai comitetului Regional ... Transilvania al Ligii ...vizioniste Române;

...ețul *Bihor*: președintele co-...ului județean: d. profesor ...or Neș, directorul liceului ...jdu;

...ețul *Brașov*: președintele ...etului județean: dr. Pompi-...istor, prim-medic județean;

...ețul *Cluj*: președinte: prof. ... Ioan Lupaș, membru al ...emiei Române, președintele ...etului Regional pentru Tran-...nia al Ligii Antirevizioniste ...âne;

...ețul *Cluc*: președinte: dr. ... Vasu, fost senator;

...ețul *Făgăraș*: președinte: ...ulian Cârja, advocat;

...ețul *Huniedoara*: prețe-... dr. Eugen Tătar, decanul ...ului advocaților;

Județul *Maramureș*: președinte: dr. Ioan de Kovats, advocat, prodecanul barourlui advocaților;

Județul *Mureș*: președinte: dr. Ioan Vescan, advocat, fost prefect;

Județul *Odorhei*: președinte: profesor Ioan Banu;

Județul *Sălaj*: președinte: profesor dr. I. Ossian, director de liceu;

Județul *Satu-Mare*: președinte: inginer Flaviu Șuluțiu, deputat;

Județul *Sibiu*: președinte: I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae Bălan, președinte de onoare al comitetului Regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române;

Județul *Someș*: președinte: Iacob Marga, arhidiacon;

Județul *Târnava Mare*: președinte: profesor Horia Teculescu, director de liceu:

Județul *Treiscaune*: președinte: dr. Ioan Roșu, advocat;

Județul *Turda*: președinte; profesor Petre Suciu, directorul liceului.

Lupta studenților români împotriva revizioniștilor

Valul de revendicări nedrepte ale revizioniștilor maghiari, împotriva cărora se ridică amenințător întreg trecutul istoriei române și tot atât de amenințător prezentul și viitorul, s'a lovit de la primele lui mijiri de protestul demn, luminat și documentat al studențimii române. *La congresele naționale anuale, la congresele și reuniunile »Micii Înțelegeri studențești«* (alcătuită din studenți cehoslovaci, iugoslavi și români), *la congresele intercontinentale ale »Confederației Internaționale a studenților«* (C. I. E.), studenții români, înarmați cu argumentele și literatura necesară au dat replicile cuvenite pretențiilor nemăsurate ale revizioniștilor maghiari.

Lupta studenților români nu s'a mărginit numai la combaterea, uneori până la desființare, a dușmanului, ci a urmărit cu perseverență opera de luminare a cercurilor studențești internaționale asupra netemeiniciei tezelor revizioniste, arătându-le, printr'o propagandă serioasă și academică, situația reală, creată în urma tratatelor de pace, *precum și imposibilitatea de drept și de fapt a revizuirii tratatelor.* Nici pe cale de pace, nici prin război. La urmă, studenții străini, francezi, englezi, belgieni, spanioli, turci, indieni, etc., erau convinși că *ceea ce s'a făcut odată, așa cum s'a făcut, nu se mai poate desface.* Ba uneori nu-și puteau stăpâni mirarea cum Ungaria, țară mică și neajutorată, singura încă păstrătoare a structurii politico-sociale din evul mediu, poate avea asemenea pretenții nesocotite față de statele succesorale, mult mai mari și mai puternice din toate punctele de vedere. Concluziile discuțiilor pe cari le trăgeau singuri de cele mai multe ori erau următoarele:

1. Voi n'aveți de ce vă teme. Dreptatea trecutului, care pentru voi a fost cruntă nedreptate, cât și cea a prezentului, e cu voi.

2. Argumentul suprem și adevărat al antirevizionismului vostru este însăși existența voastră. Majoritatea zdrobitoare a Românilor, Cehoslovacilor și Iugoslavilor față de infimul număr al populației maghiare, vă dă dreptul să priviți senini și cu optimism viitorul.

3. Revizionismul e chestie de modă și de timp. Și va trece odată cu ele. Voi trebue să câștigați timp. Și încă foarte puțin.

4. De altfel, lumea s'a plictisit de strigătele zgomotoase, trâmbițate din trompetele și surlele false ale revizioniștilor maghiari. Numărul foarte redus al câtorva interesați nu contează.

Acestea erau concluziile ce încoronau lupta studenților români, dusă în cercurile studențești internaționale, împotriva revizionismului maghiar. Semnatarul acestor rânduri a fost de două ori martor la asemeni manifestări internaționale antirevizioniste. Ceea ce este semnificativ și trebue subliniat e faptul că aceste manifestări internaționale antirevizioniste au avut loc în două țări despre cari se crede că sprijinesc revizionismul: *Italia și Anglia.* Aceasta, în legătură cu cele două congrese ale *»Confederației Internaționale a studenților«* ținute în Veneția (August —Septemvrie 1933) și Nottingham (August 1934).

Scopul acestor rânduri este să aducă la cunoștința publicului românesc că studențimea, încadrată în Liga Antirevizionistă Română, participă cu tot elanul, entuziasmul și generozitatea tinereței, alături de întreaga suflare valahă, la apărarea drepturilor sfinte și imprescriptibile ale României Intregite.

Grigore Popa
fost președinte al Centrului Studențesc „Petru Maior"

Biserica și statul

Suntem situați în nemijlocita apropiere a Rusiei. Lângă o țară, care a rupt legăturile cu religia și Biserica. Ce e mai mult o consideră dușmană și potrivnică intereselor de stat. Suntem aliați cu Franța, o țară care nu se poate numi necredincioasă, dar unde biserica este despărțită de stat. Este atunci explicabil că vânturi potrivnice bisericii încep a sufla și la noi. Pentru România acest curent potrivnic bisericii poate fi fatal. Oricum am considera lucrurile, biserica națională a fost care a ținut duhul național în jumătate din poporațiunea țării. Sufletele nu se pot schimba și complecta de azi pe mâine. Lacuna care se pregătește poate să fie dezastruoasă.

Sciziunea ce se pregătește este pusă la cale fără doar și poate de dușmanii țării noastre, și nu de prieteni, parte pentru a pregăti revizionismul iar alții pentru a pregăti internaționalismul.

Biserica până azi este cel mai rezistent dușman al acestor mișcări. Revizioniștii nu există de azi, ci există din primele zile ale păcii europene. Mrejile lor de atunci s'au inceput a se țese. Prima țintă a lor a fost dela început săparea unei prăpastii între preoțime și popor în Transilvania. Ne aducem doar aminte de infama minciună ce s'a acreditat in opinia publică a satelor la mobilizarea pentru trecerea Tisei: că preoții români primesc pentru fiecare suflet pe care îl trimit la oaste 100 coroane. Ruptura dintre popor și preot n'a reușit atunci. S'a început deci atacul mai de sus. S'a lucrat treptat la scăderea prestigiului preoțimii și în primul rând prin scăderea mijloacelor de existență și prin discreditarea conducătorilor săi firești, buni sau răi cum i-a dat Dumnezeu.

Ce e mai dureros este că la aceste manopere de distrugere a sufletului unitar național se înhamă, în inconștiența lor, și fii de ai neamului, cari nu înțeleg că statul român și biserica românească sunt două noțiuni cari se susțin și se întregesc.

Statul se creiază pentru a lucra fericirea pământească a unui popor. In această activitate a sa este susținut prin forța brută. Există atâta timp cât îl poate susține această forță. Când ea s'a prăbușit, s'a dus și statul. Dacă un neam nu mai dispune de alte mijloace de susținere, este sigur pierdut, cum avem atâtea exemplu în istorie. (Teroarea din Rusia poate amâna acest proces de distrugere, dar nu-i va putea încunjura.)

Pentru aceea există credința și puterea sufletească, unde nu poate pătrunde nimeni, ca să susțină sufletul în noi în zile grele și de răstriște. Toate instituțiunile pământului ale omului: armata, școala, etc. sunt lucruri cari pot fi desființate de dușmani, singură credința nu. Statul trebuie să se gândească la ziua de mâine, și să augmenteze credințele cari îi sunt prielnice.

Crearea statelor atârnă de împrejurări, — Biserica este veșnică, scopul ei este dela Dumnezeu și ea nu atârnă de om. Cu toate acestea, deși biserica nu este din lumea aceasta, ea trăiește în această lume cu toate bunătățile și neajunsurile ei. Membrii bisericii sunt și cetățeni ai statului pe care astfel îl influențează biserica. Statul trebuie să-și deie seama că existența sa e legată de viața cetățenilor, iar viața acestora este foarte complicată, mult mai complicată ca a statului. Omul nu există numai prin corp, pe care îl poți supune constrângerii, ci are și suflet.

Astfel toată comoara sufletească a cetățeanului, ca și situația lui materială, se resfrânge favorabil sau nefavorabil asupra desvoltării statului. Ocupațiunea, starea morală și materială, puterile sufletești și trupești, idealurile și năzuințele morale influențează viața statului. Religiunea cu credințele, ideile și poruncile ei, exercită prin cetățeni o influență covârșitoare asupra desvoltării vieții de stat. Dacă această credință este curată, curată va fi și viața statului.

In urmare prima datorință a statului ar fi: să cureță credința cetățenilor săi, dând bisericii tot ajutorul necesar, și nu coruperea și mai rea a acestor credințe.

Trebuie deci să ne ridicăm ca unul pentru apărarea sufletului nostru, nu numai contra dușmanilor dinafară, dar și contra inconștienților din lăuntru, cari cred că un corp fără suflet poate fi numit om, și un popor fără religie națiune conștientă nu numai de prezentul, dar și de viitorul ei.

Dr. Vasile Sava
asesor consistorial, membru în comitetul regional L. R. A.

L. A. R. la Sibiu și Brașov

Comitetul județean din Sibiu al Ligii e condus de I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae Bălan.* Inaltul prelat a dat Ligii un concurs neprețuit în tot cursul anului trecut. Iată câteva momente mai importante din activitatea comitetului județean din Sibiu al Ligii:

La 1 Decembrie 1934, ziua Unirii, a avut loc o serbare a Ligii. A vorbit d. dr. Nicolae Comsa despre intangibilitatea hotarelor noastre. Cuvântarea fost încadrată într'un program artistic.

La 24 Ianuarie 1935, Unirea Principatelor, a avut loc o serbare aranjată de școalele primare și secundare din Sibiu. Din partea Ligii a vorbit d. insp. Petre P. Petrescu, tratând subiectul »România pe veci unită«.

La 10 Februarie 1935 s'a constituit în comuna de reședință Ludoș subsecția L. A. R. »Vasile Glodariu«, de față fiind reprezentanții comunelor Ludoș, Gusu, Sângătin, Presaca, Doștat și Bogatu, iar din partea comitetului central din București d. Marin Nedelea.

La 12 Mai 1935 s'a constituit subsecția L. A. R. în centrul Mercurea. La adunare au participat peste 3000 de persoane din satele Mercurea, Gârbova, Reciu, Apoldul de jos, Apoldul de sus și Cărpiniș. Comitetul Central din București a fost reprezentat prin domnii Gh. Lungulescu, secretar general, și Marin Nedelea.

La 12 Mai 1935: S'a constituit subsecția Tălmăcel, iar zilele acestea se va ținea o mare adunare de constituire a Ligii în Săliște.

*

Comitetul județean din Brașov, condus de d. dr. *Pompiliu Nistor*, este unul dintre cele mai active comitete ale Ligii. Distinsul președinte al comitetului, la intrebarea noastră, ne precizează astfel scopurile imediate ale Ligii în județul și orașul Brașov:

»Programul Comitetului L. A. R. din Brașov este, în afară de ținerea trează a conștiințelor patriotice, să pună în discuție și să agite jinind meseriile românești și ridicând sentimentul de coesiune națională în straturile lucrătorilor și meseriașilor.«

Problemele cari se pun în cursul activităţii viitoare a comitetelor judeţene de-pe graniţă ale L. A. R.

»Pentru punerea în aplicare a programului său, Liga Antirevizionistă Română a înfiinţat comitete judeţene în toate părţile ţării. Comitetele acestea sunt conduse de cei mai destoinici fii ai regiunilor respective, cari în cursul anului trecut au dat un concurs foarte preţios Ligii.

După o activitate de un an de zile, comitetul regional pentru Transilvania a adresat acestor comitete întrebarea, cum văd ele că ar trebui să acţioneze Liga, şi cari sunt problemele locale cele mai importante din regiunea respectivă.

Din partea multor comitete s'au primit răspunsuri şi propuneri de cel mai mare interes, dintre cari publicăm mai jos unele.

Pe graniţa arădană

Vom începe cu răspunsul pe care l-am primit din partea comitetului judeţean din *Arad*, în fruntea căruia se găseşte P. S. Sa episcopul *dr. Grigorie Comşa*, acest înalt ierarh însufleţit pentru orice cauză românească.

Iată câteva frânturi din activitatea comitetului judeţea din Arad, unul dintre cele mai harnice comitete din Ardeal ale Ligii.

»Conform programului expus în actul de constituire cât şi în statutele Ligii Antirevizioniste, am căutat în primul rând, să schimbăm starea de depresiune sufletească a satelor, prea mult hărţuite în lupte politicianiste de partid, şi să ridicăm încrederea în energiile neamului şi 'n veşnicia României Mari. Deaceea am organizat cu prilejul împlinirii unui deceniu şi jumătate dela desrobirea ţinutului arădan adunări poporale, în zilele de 22 şi 23 Aprilie 1934, în centrele de seamă, şi au luat parte la ele alături de toţi românii *aproape 90% din populaţia şvăbească, sârbească şi slovacă*. Dările de seamă şi comunicatele, date la timpul său prin ziare, vă sunt cunoscute, şi este suficient a anunţa aci, că întreg poporul, dela mic la mare, dela ţăranul cel mai umil până la cei mai sus puşi în erarhia socială, s'a ridicat cu un indiscutabil elan în contra acţiunii revizioniste, şi astăzi putem fi siguri, că acest popor, fără cea mai mică şovăire, va şti să dea şi tributul suprem pentru apărarea frontierelor, pecetluite la Trianon.

La 17 Mai 1934, s'a făcut comemorarea a 15 ani dela întrarea armatei române în oraşul Arad.

La 1 Iulie 1934. s'a făcut o demonstraţie de stradă în Arad pentru veştejirea insultelor, pe cari le-au proferat presa şi autorităţile maghiare la adresa mult regretatului Louis Barthou, fostul ministru de externe al Franţei şi cel mai mare prieten al României.

»La 1 Decembrie 1934, Liga Antirevizionistă a dat concursul necesar la organizarea şi reuşita manifestaţiei din sala Teatrului Comunal, când a conferenţiat d. prof. univ dr. *Ioan Lupaş*, despre revizionism.

Liga a găsit de cuviinţă să facă cunoscute şi să popularizeze până în cel mai ascuns locaş de român numele celor cari s'au jertfit pentru neam, fiind asasinaţi de unguri. De aceea a înfiinţat »Biblioteca Antirevizionistă«, şi a scos o broşură intitulată: »*La cinsprezece ani dela desrobirea judeţului Arad*«, distribuind-o în mod gratuit în zeci de mii de exemplare locuitorilor din judeţul Arad. Zilele acestea a apărut în Biblioteca secţiei Ligii a doua broşură, »Pomenirea lui Ion Buteanu«.

S'a iniţiat ridicarea unei cruci pe bulevardul Regele Ferdinand din Arad, lângă gara tramvaiului Arad—Podgoria, în cinstea celor peste 100 de români masacraţi mişleşte de detaşamentele înarmate maghiare în timpul dela 1 Noembrie 1918 până la Sf. Paşti din anul 1919«.

Inregistrăm aci activitatea entaziastă şi neobosită a secretarului comitetului judeţean, d. avocat *Aron Petruţiu*, un stâlp al Ligii din Arad.

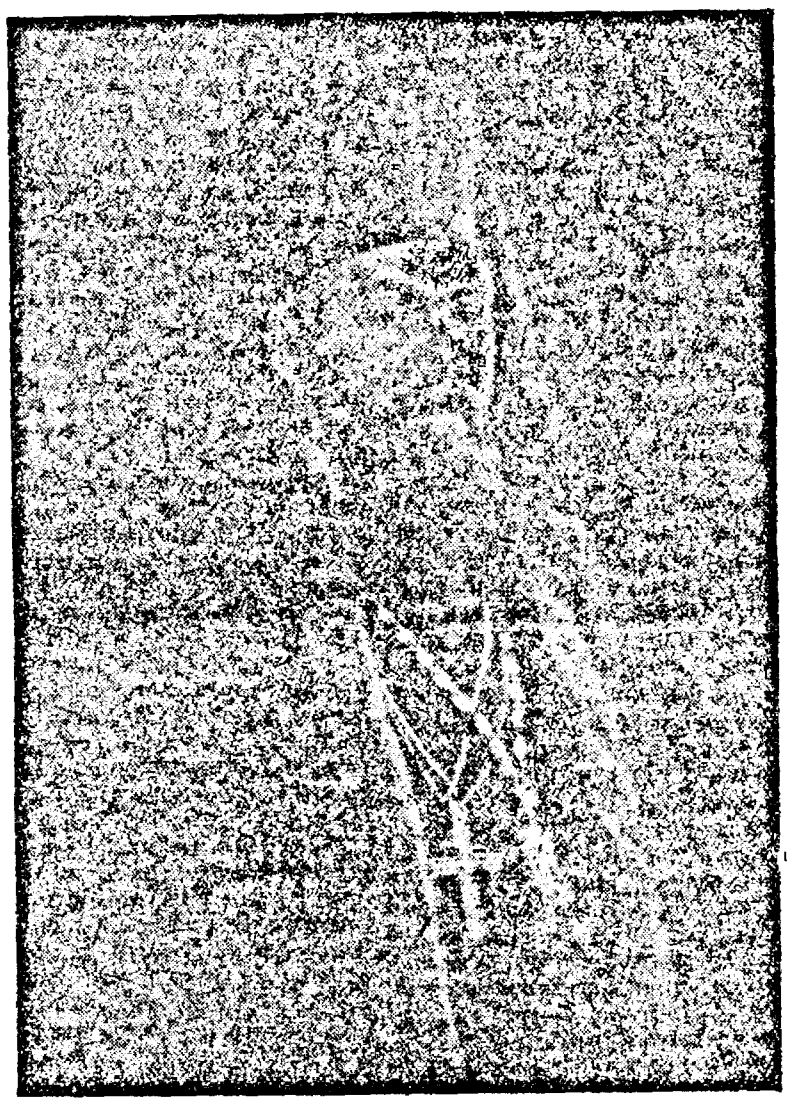

P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh Comşa
preşedinte de onoare al Comitetului regional pentru Transilvania al Ligii, membru de onoare al Academiei Române şi al Soc. Scriitorilor Români.

Pe graniţa sălăjeană

Un alt comitet activ al Ligii este cel din Sălaj, condus de d. profesor Ioan Ossian, directorul liceului din Şimleul Silvaniei.

Comitetul de aici a ţinut anul trecut două mari adunări poporale antirevizioniste, la Şimleul-Silvaniei şi la Ip, şi a organizat conferinţe în 26 de sate. Populaţia graniţei sălăjene şi-a spus răsunător în toate aceste ocazii cuvântul în contra celor ce visează să mute din loc pietrele de hotar.

Liga sălăjană este mult preocupată de crearea unei păturI mijlocii româneşti, de industriaşi şi negustori, şi a cerut centrului să solicite această întărire a elementului românesc fie prin încurajarea timidelor începuturi româneşti, fie prin plasarea în aceste părţi a unor comercianţi »mărgineni« sau macedoneni.

Ea urmăreşte deasemenea foarte deaproape uneltirile partidului maghiar, care-şi concentrează puterile în acest judeţ ca să-şi păstreze mandatul deputăţesc şi să dea prin instigaţiile sale aparenţa că Sălajul n'ar fi românesc în măsura în care este.

In judeţul Bihor

Preşedintele comitetului judeţean din Orade, d. profesor *Teodor Neş*, directorul liceului Gojdu, face următoarele propuneri cu privire la viitoarea activitate a ligii în judeţele dela graniţa de vest:

»1. Să ni se pună la dispoziţie harta etnografică a Bihorului, lucrată în baza recenzământului din 1930, pentru a ne putea folosi de datele ei, publicându-le în studii lămuritoare cu privire la judeţul Bihor.

2. Să se încurajeze publicarea de monografii ale judeţelor mărginaşe, în care să se desvălue viaţa culturală, economică, politică şi istorică a elementului românesc străvechi.

3. In Bihor să se împăneze comunele, în colaborare cu Astra, cu plăci comemorative, care să vorbească generaţiei tinere de mucenicia celor peste 60 de martiri români junghiaţi de săcui şi bolşevici în anul 1918—19. Fiecare desvălire ar fi o protestare în contra întoarcerii stăpânirii de ieri.

4. *Să se transfereze în interiorul ţării funcţionarii minoritari din judeţ, cari sunt elemente primejdioase pentru stat.*

5. *Să se desfiinţeze ordul călugăresc Premonstratens şi celelalte orduri călugăreşti, cari depind de autorităţile domiciliate în Ungaria.*

6. *Să se fortifice prin colonizări regiunea Oradea—Marghita—Săcuieni.*

7. Să se subvenţioneze cotidianul românesc »Gazeta de Vest« din Orade, în care să se introducă zilnic o pagină antirevizionistă.«

In judeţul Sătmarului

Secţia sătmăreană a Ligii Antirevizioniste, prezidată de d. deputat Flaviu Şuluţiu, a organizat în cursul anului trecut, în afară de mai multe adunări antirevizioniste, patru conferinţe cari au fost prilejuri de mari manifestaţii naţionale. Au conferenţiat d-nii: prof. dr. Ion Lupaş, preşedintele Ligii Antirevizioniste din Transilvania, despre trecutul românesc al oraşelor ardelene, dr. Valer Pop, ministru, prof. Victor Jinga din Cluj şi prof. Vasile Scurtu din Satu-Mare.

Secţia din judeţul Satu-Mare a contribuit cu 50 de mii de lei la fondul de construcţie al »Casei Noastre« ce se va edifica la Satu-Mare din contribuţie obştească şi va fi centrul acţiunilor culturale şi româneşti ale acestei părţi de graniţă.

Săptămâna

In ţară am avut o săptămână fără niciun evenimen (căci nu se pot numi decât simplu fapt divers cele câte nări ale partidelor) in schimb am avut o săptămână de inălţare sufletească în alte privinţe: justiţia a făcut in sfâ tate ţării trimiţând pe generalul Dumitrescu pe 5 ani la pentru neregulile-i dela jandarmerie, aviaţia noastră a rep succes strălucit prin raidul la Capetown şi 'napoi, iar „lu reştilor" şi „expoziţia antirevizionistă" au avut succese răs

După adunarea generală de azi săptămâna ţinută la comitetul regional pentru Transilvania al Ligii Antirevi are astăzi loc la Bucureşti intâia adunare generală a Ligii

Săptămâna externă a fost a Abisiniei şi Italiei, a niei, a Cehoslovaciei şi-a Ligii Naţiunilor. In celelalte pân de puţină 'nsemnătate.

Conflictul italo-abisinian a ajuns la un punct dramat ratul Abisiniei, ca să răspundă la declaraţiile rostite de italieni in parlament că trebue disciplinată Abisinia fiind ră unde-i şi-astăzi robie, a dat un ordin de zi prin care ţează sclăvia; de altă parte a făcut în persoană apel la Liga nilor ca să-i ceară să intervină spre a domoli Italia, deo caz contrar va rămânea cu credinţa că Italia, Franţa şi An inţeles într'ascuns asupra sorţii Abisiniei. Acuzaţia cuprins mersul acesta a făcut o mare impresie. In ce priveşte des sclăviei, pe care presa apuseană o numeşte poruncă fără con chestiunea aceasta n'are nicio importanţă în discuţia ita niană. Chestia dintre Italia şi Abisinia e extinderea graniţei Abisinia cere o comisie anglo-franceză de arbitraj pentru tarea chestiunii graniţei, iar Italia refuză şi cere o comisie păciuire, care să n'aibă de cercetat decât incidentul de intâmplat în ajunul Crăciunului. Rămâne să se vadă ce compromis vor găsi cei dela Geneva. După toate ştirile, timp de-ajuns pentru tratative, deoarece sezonul ploilor im până la toamnă inceperea răsboiului.

Hitler a rostit la redeschiderea parlamentului un disc a avut mare răsunet în toată lumea. A spus că Germania pusă să 'ncheie inţelegeri de neatăcare (nu şi de ajutora procă) cu oricine; că e pacifistă; că respectă intreg tratat Versailles, afară de clauzele militare, de care se scoate prin faptul că aliaţii nu şi-au redus inarmările; că e disp nu şi facă o flotă aeriană decât pe sfert ca a Angliei, şi şi alte ţări acceptă, e dispus să renunţe cu totului la sub că nu vrea amestec în chestia Austriei, dar nici nu poate Austria n'are o independenţă de fapt, şi că germanii ei n chemaţi să se pronunţe ce voiesc. Discursul lui Hitler e tat de presa apuseană destul de favorabil. In Camera com engleze i-a răspuns vicepreşedintele consiliului de miniştri win, arătând că Germania nu poate avea pretenţia să-şi inarmările dup'ale Angliei, deoarece Anglia insăşi şi le-a fix proporţiile celor germane.

O mare surpriză au fost alegerile din Cehoslovacia. Pa dela guvern au pierdut fiecare din mandatele ce le-au a trecut; cele cehoslovace 1–2–3–4 mandate, iar cele două ge (socialist şi agrarian) jumătate, şi infrângerea li i cu atât mai m cât ambii miniştri ai acestor partide, Spina şi Zeck, au rămâ aleşi. Surpriza cea mare a acestor alegeri a fost izbânda a germani din partidul hitlerist, care inainte n'avea reprezent parlament. Comuniştii şi-au menţinut toate cele 30 de locu slovacii lui Hlinka au 22, faţă de 19 in trecut, partidul fas lui Gayda, fără deputaţi in trecut, a obţinut 6 mandate, ia cul unguresc, deşi pactizase cu nemţii opoziţionişti, n'a luat 9 mandate, faţă de 14 câte avusese. Totuşi presa maghiară bitează că alegerile acestea au insemnat o victorie pentru deoarece au luat in oraşele Bratislava şi Koşiţe mai multe decât celelalte partide, dovedindu-se astfel că Bratislava şi ar fi oraşe ungureşti.

Afirmaţia e mincinoasă. Ungurii au luat intr'adevăr un număr de voturi in cele două oraşe, dar nu mai multe dec muniştii; comparate cu ale celorlalte partide – afară de com – voturile ungureşti sunt insă in izbitoare minoritate. Con nu e deci cea trasă de presa maghiară, ci alta: că li se impune delor cehoslovace să-şi reducă numărul, să se uniască. De veştile despre regruparea partidelor dela guvern ne lasă să 'n dem că se va merge in direcţia aceasta. E vorba între altel intrarea in guvern a slovacului Hlinka, ceea ce ar fi o mar nefacere pentru Cehoslovacia, fiindcă ar pune odată şi pentr deauna capăt speculaţiilor ce le face iredenta ungurească pe tia slovacă.

Liga Naţiunilor, intrunită in obişnuita sesiune de prim are de hotărit in două chestii mari: a Abisiniei şi a atent dela Marsilia. Până când incheiem ediţia n'a venit nici-o despre atitudinea ce ar fi luat-o. In privinţa procesului Ma Jugoslavia a inaintat Ligii un memoriu prin care se declară tisfăcută de modul cum se chiamă că şi-a anchetat Ungaria plicităţile cu atentatorii.

Tipografia Diecezană Arad.